

SU CİLT 2

Dr. Münir Derman (K.S)

1-Ey muhterem okuyucu!..

2-AFİYET OLSUN!..

3-ALLAH DOSTU DERKİ

4-CAHİDE AYŞİN GÜL BANU HATUNLARA ...

5-TASAVVUF DERLER...

6-İNSAN

7-KÂİNATTA AHENK

8-SU!.. SU!..

9-HAVA VE SU

10-HER İNSANDA MEZİYYET VARDIR

11-ATOM – MOLEKÜL – ASİT- BAZ

12-TEBDİL VE TAHVİL

13-FITRÎ YAPI

14-“ALLAH HERŞEYİ MUHİTTİR.”

15-EN BÜYÜK AVUKAT, KULUN VEKİLİ ALLAH'TIR

16-BOŞ TARAFINIZI ALLAH İLE DOLDURUN!..

17-YAĞMUR DAMLALARI...

18-KUSS İBN-İ SAİDE

19-Nûr-u M

20-Su Kadar Aziz Olun!

21-SU...

22-SU DER Kİ

Ey muhterem okuyucu!..

ALLAH DOSTU
DER Kİ :
SU...

EY MUHTEREM OKUYUCU!..
BU KİTAPTA Kİ CÜMLELER SENİN İÇ ÂLEMİNE AİT CÜMLELERDİR.

OKU!
DÜŞÜN!
HİTAP EDİLEN KİŞİ SENSİN KENDİNİ BULMAYA ÇALIŞ.

"İNSANI, "İNSAN" İNSAN YAPAR"

BU KİTAP, BU CÜMLENİN İÇ ÂLEMİNİN AÇIKLAMASIDIR.

KENDİNİ BULMAYA ÇALIŞ!..

ŞEREF AMCA...

Âlem : Bütün cihan. Kâinat. * Dünya. * Her şey. * Cemaat. * Halk. * Cemiyet. Dehr. * Hususi hal ve keyfiyet. * Bir güneş ile ona tâbi olan ve etrafında devreden seyyarelerin teşkil ettiği dâire. (Cenab-ı Haktan gayrı mahlukata Âlem denmesi, mucidi olan Zât-ı Ecelle ve A'lâ Hazretlerini bilmeğe delâlette vesile olduğuna mebnidir. L.R.)(Semâvatta binler âlem var. Yıldızların bir kısmı her biri birer âlem olabilir. Yerde de her bir cins mahlukat, birer âlemdir. Hatta her bir insan dahi küçük bir âlemdir.($) tâbiri ise, "Doğrudan doğruya, her âlem, Cenâb-ı Hakkın rububiyyeti ile idâre ve terbiye ve tedbir edilir" demektir. M.)

AFİYET OLSUN!..

Su ismindeki bu kitabın birinci mukaddeme cildinde suyu dudaklarınıza deydirdiniz.
Şimdi yudum yudum içmeğe başlayın...
Birden bire içmeyin.
Sindire sindire olsun...
Niyazımız bu kadar!..
Hazırlayanlar..

Niyaz : f. Yalvarma, yakarma. Dua. * Rağbet ve istek. * Hâcet, ihtiyaç.

Mukaddeme : İlk söz. Başlangıç. * Önde gelen. Medhal. Giriş. * Man: İki kaziyeden ibaret olan sözün evvelki kaziyesi

ALLAH DOSTU DERKİ

"Efendime..."
M.D.

ALLAH Dostu Derki:
Buradaki dost, ALLAH'ın seçtiği dost değildir.
Dost olarak yalnız ALLAH'ı seçmiş mânâsına gelen dosttur.
ALLAH'ın seçtiği dostun 'Bu dost" ayağının altını öper.
ALLAH Dostu Derki tâbirini garip bulmuş...
Kim?..
Söylemeye utanırım ben.

Sorarım o din âlimi diye geçinen islâm kisvesindeki zâta:
"Siz kimin dostusunuz?.."
"Eğer âlimler, ALLAH'ın dostu evliyası olmasa, ALLAH'ın Velîsi ve dostu da yoktur. Zira ALLAH câhil kimselerden Velî ve dost edinmez." Bu söz İmâm-ı Şâfiî'nin ağızlarından sudur etmiştir..

HAKK'ın yanında kendi kıymet ve makamınızı aramayın!
HAKK'ın sizin yanınızdaki kıymetini arayın, çoğaltın, ölçün o zaman kıymetini anlarsınız...
İnsan, kendi değerinin hakikatini ALLAH'ın sesine kulak verdiği zaman anlar.

İnsan çok büyük bir varlıktır.
Aması var. Bunu söy leyemem.
Söylersem veya söyleyebilirsem hepimiz utancımızdan yerlere girmek için birbirimizden kaçarız.

Hocasına yanaştı:
“Efendim felân arkadaş beni çekiştiriyor, kıskanıyor ve bana hiddet ediyor!” dedi.
Hocası:
“Hakkın var, dedi.
Fakat adam çekiştirmenin iyi bir şey olmadığını sana kim söyledi?
Eğer o kıskançlık yüzünden cehenneme gidecekse, merak etme sende adam çekiştirmekliğin için başka yoldan ona yetişeceksin!”

Dost :(C.: Dostân) f. Sevilen insan, muhib, yâr. * Erkek veya kadın sevgili, mâşuk, mahbub, mâşuka, mahbube. * Hakiki dost ve âşıkların ve âriflerin âşık oldukları ALLAH.

Kisve : Elbise. Kılık. Hususi kıyafet. Küsve. Kisbet.

İmâm-ı Şâfiî : (Hi: 150-204) İmam-ı Abdullah bin Muhammed diye de anılır. Üçüncü ceddi olan Şâfiî, hayatında Resulüllâh'ı (A.S.M.) gördüğü için o isimle anılır. Nesebi, Abd-i Menaf'da Peygamberimiz (A.S.M.) ile birleşir. Gençliğinde çok fakir bir hayat yaşadı. Çok ileri muhaddis ve müfessir-i Kur'andır. Usul-ü Hadis ve Fıkha dair te'lifatı vardır. Şâfiî Mezhebinin imamıdır. Tıb, şiir ve edebiyatta da çok ileridir. (K.S.

CAHİDE AYŞİN GÜL BANU HATUNLARA ...

CAHİDE

Şunu unutma!..
Haram diyoruz. Ne demektir?
Resûl’ü Ekrem’in Sünnetlerinden ayrılmakdır, deriz.
ALLAH’ın emirlerini yapan.
Nehiylerinden kaçan.
Dünya ve nefis kayıtlarından kurtulan. Cennet ve cehennem kayıtlarından kurtulmuş olur.
Geride bir parça yaratıldığı malzeme olan çamur kalır. Çamur da aslına döner…
Ruh ise, ALLAH’ın emir cümlesindendir. ALLAH’ın yaktığı vücuddaki bir Lem’a dır. ALLAH’a döner.
Nasıl ki bir bileme çarkından çıkan kıvılcımlar hemen gözden kaybolurlarsa onun gibi aslına döner...
Günahkârların cehennem azabından kurtulmaları için yapılan şefâat işte bu bir

parça çamur içindir. O çamur Hak emriyle Cebrail'in elinde yoğruldu. En temiz nesnedir. Tekrar iade ettiğin zaman "O"nun tertemiz kalmasına çalışmak en büyük hüner ve ALLAH'a karşı vefâdır.
Onun için sende gizli olan sana senden yakın olan ALLAH ile ALLAH'I bulabilir, bilebilirsin ancak...

Nehiy : Yasak etmek. Menetmek. * Gr: Emrin menfi şekli.

Nefs : (Nefis) Can, kişi, kendi, öz varlık. Bir şeyin zatı olan, kendisi. * Göz. * Şehvet ve gadabın mebdei olan kuvve-i nefsaniye. Fıtri meyil, bedenin hissi istekleri. * Ruh, hayat, asıl. * Maya. * Hamiyet.(Evet, nefsini beğenen ve nefsine itimad eden bedbahttır. Nefsinin ayıbını gören, bahtiyardır. M.)

Ruh : f. Yanak, yüz, çehre. * Arabçada: Efsânevi bir kuş. (Bak: Ruhsâr)RUH : Can, nefes, canlılık. * Öz, hülâsa, en mühim nokta. * His. * Kur'an. * İsa (A.S.). * Cebrail (A.S.). * Korkmak. (Bak: Vicdan
Âlem-i Emir : Sâdece bir emr-i İlâhî ile işlerin hemen olduğu âlem. Yaradılışa ait kanunlar âlemi.

Lem'a : (C.: Lemâat) Parlamak. Şimşek gibi çakmak. Güneş ve yıldız gibi parlamak. * El ile veya elbise gibi bir şeyle işaret etmek
Vefâ : Ahdinde, sözünde durma. * Sevgi ve dostlukta sebat ve devam. * Ödeme. * Yetişme. * Dince ve akılca lâzım gelen şeyi yerine getirip uhdesinden çıkma.

Şefâat : Şefaat etmek. Af için vesile olmak. * Fık: Âhiret günü bir kısım günahkâr mü'minlerin affedilmeleri ve itaatli mü'minlerin de yüksek mertebelere ermeleri için Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm ve sâir büyük zâtların Allah Teâlâ'dan (C.C.) niyaz ve istirhamda bulunmalarıdır.

Cebrail : (Cebril, Cibril) Cenab-ı Hakk'ın emirlerini Peygamberlere (A.S.) bildiren büyük melek. Peygamberimiz Resul-i Ekrem'e (A.S.M.) Kur'ân-ı Azimüşşân'ı vahiyle getiren melek (A.S.).

Nesne : şey, herhangi bir şey.

Hüner : f. Mârifet. Bilgililik. Ustalık, mahâret.

Yakîn : Şüphesiz, sağlam ve kat'i olarak bilmek.(Yakîn: Ma'rifet ve dirayetin ve emsalinin fevkinde olan ilmin sıfatıdır. İlm-i yakîn denir, ma'rifet-i yakîn denilmez. Ayn-el yakîn: (kelimenin merfu hali ayn-ul yakîndir.) Göz ile görür derecede veya görerek, müşahede ederek bilmek. Meselâ; uzakta bir duman görüyoruz. Orada ateşin varlığını ilmen biliyoruz, demektir. Bu bilme derecesine ilm-el yakîn deniyor. Ateşe yaklaşıp, gözümüzle görürsek,

ona ayn-el yakîn bilmek deniyor. Daha da ilerliyerek bütün hislerimizle ateşin varlığını anladık ise; ateşin yakması ve sâir sıfatlarını da bildik ise, bu nevi'den olan ilmimizin derecesine de hakk-al yakîn deniyor. (Hakkalyakîn: Abdin sıfatları, emsalinin fevkinde olan ilmin sıfatıdır. İlm-i yakîn denir, ma'rifet-i yakîn denilmez. Ayn-el yakîn: (kelimenin merfu hali ayn-ul yakîndir.) Göz ile görür derecede veya görerek, müşahede ederek bilmek. Meselâ; uzakta bir duman görüyoruz. Orada ateşin varlığını ilmen biliyoruz, demektir. Bu bilme derecesine ilm-el yakîn deniyor. Ateşe yaklaşıp, gözümüzle görürsek, ona ayn-el yakîn bilmek deniyor. Daha da ilerliyerek bütün hislerimizle ateşin varlığını anladık ise; ateşin yakması ve sâir sıfatlarını da bildik ise, bu nevi'den olan ilmimizin derecesine de hakk-al yakîn deniyor. (Hakkalyakîn: Abdin sıfatları, Cenab-ı Hakk'ın sıfatlarında fâni olup, kendisi onunla ilmen ve şuhuden ve hâlen beka bulmaktadır. Ö. Nasuhi)

TASAVVUF DERLER...

Tasavvuf derler...
Mutasavvuflar vardır...
Tasavvuf hakkında yazılmış kitaplar vardır...
Her telden bir ses...
Güzel sözler...

Tasavvuf; ALLAH'ın bir sırrıdır, insanın iç âleminde gizli bir sır deryasıdır...
Öğretilmez, öğrenilmez.
Târif edilmez.
Ulaşılır, varılır belki...
İşte o kadar...

Tasavvufî kitaplar vardır.
Tasavvufî sözler vardır.
Tasavvufî cümleler vardır.
Menkıbeler, hikayeler yardır.
Bunlar aslında yoktur...
Tasavvuf, ulaşılan manevî bir kemâl, bir makamdır.
Yaşanır...
O ne târif edilir.
Ne söze, ne kelimeye gelir...
Bir perde arkasıdır.
Tasavvuf hakkında suâl sormak bile abestir, insanın iç âleminde varılan ve yaşanan bir hâldir..
Su, bardağa konan ile anlatılmış olmaz,.,

Tasavvufî söz, ötenin lakırdılarıdır.
Öte nedir?
Herkes kendi bilgisi kadar O'nu bilebilir...
Cesedi ile mekanda, gönlü ile sonsuzlukta olanların sözleridir.
İnsanın sonsuzluğa bakan gönül penceresinden kâinatı seyretmek makamıdır.
Yaşanan bir kemâl makamı...
Son söz:
Sessiz sözsüz asıl kendisiyle SOHBET-İ YEZDAN...

Bu hâl sözlerle öğretilmez..
Kitaplardan öğrenilmez.
ALLAH yolunda; Resûl-ü Ekrem'in ruhanî yardımıyla, şikayetsiz çile, usanmadan, ne cesedî ne ruhî bunaltılara aldırmadan, kimseyi incitmeden ve incinmeden bu dünya mekânında mekânsızlığa doğru yürümekle, bir hâl içine girmekle mümkündür.
Bütün büyükler böyle söylemiştirler.
Hangi büyükler?..
Onu da bilmiyorsan.
Sözümüz yok!..

Ateş buz ile savaşırsa kim galip gelir?..
Buz erir su olur.
Suda ateşi söndürür.
Hangi ateş var ki suya sonunda mağlup olmasın...
Bu sözleri çocuk bile anlar.
Evet doğrudur...

Fakat bunun içindeki hikmeti:
Filozof başka düşünür.
Fizikçi başka türlü anlatır.
Matematikçi rakamların beliğ ifadelerinde herkesin anlayamayacağı formüller bulur.
Kimyacı, olayların, kâinat ahenginin nasıl şuûrlu bir intizamla islediğini, maddenin elementlerini formüle eder.
Birleşmeleri, kaynaşmaları ortaya koyar.,.
Hepsi bir sırrın çözümü peşindedir..
Bilmeden...

Veya akıl mantık, yolundan ayrılamaz.
Aslı olan suda boğulmak korkusu içindedir, insanın başka âleme açılmış tarafını sığdıramaz formüle...
Mantık ve akıl ile dış hükümler peşindedir.
En küçük atom ki maddenin ötesine madde âlemine bağlayan nokta.
Sürati, kavrama sığmayan çekirdek...
İhtimal ve tahmin formüllerinde gizli...
Bütün insanlık bu görünmeyen çekirdekle meşgul,..
Bütün bu fikirleri nazariyeleri düşünceleri, formüle edilmiş bilgileri harman yaparsak:
Herseyin kâinatta iki yüzü vardır, deriz:
ALLAH'a bakan yüzü...
Eşyaya bakan yüzü...

Birincisi Lâ Mekân'a bağlı kısım...
Bilinmeyen, sonsuzluktaki durgun enerji, kudret menba'ı...
İsmine ne dersen de bir şey ifade etmez zira hepisi bir yerde toplanır...
Cansız dediklerimizde, elektronlar...
Canlılarda aynı fakat ismi başka "HAYY" olan kısım...
Herşeyin bir maddî element, birde ruhî elementi vardır.
Sessiz, sözsüz, kimsenin duymadığı bir lisanla söylenen lafları yine kendi duyma, anlama dilimize göre söylersek:
Maddesi dışta...
Madde ötesi ve güzellikleri ötelerin ötesinde.
Mekânda maddî element tükendi mi ötenin enerji elementi hemen öteye döner bir anda...
300.000 + Delta ə saniyedeki süratle...
Her an zamansızlıktan, mekânsızlıktan, akıl hududu mekâna ve zamana geliş vardır.
Yine her an zaman ve mekândan zamansızlığa ve mekansızlığa, aklın ötesine akış vardır.
Her şey iç içe, bu, alış veriş idrak edilemiyecek kadar hızlı olduğundan her şeyi birbiriyle kaynamış zannediyoruz.
Yokluk ve hiçlik mefhumu diye bir şey yoktur.
Her şey vardır.
Bu laflar insan aklının son tahammül hudududur.
Bunu anlayanlar...
HAKK'la birliktedirler. Secdededirler...

Kâinatta ne varsa ALLAH'ı tesbih ederler.
Siz bunu göremez anlayamazsınız...
Bu tesbih durduğu dakikada gördüğümüz kâinât yoktur.
Bütün kâinat. HAKK'ın güçlerinin, kudretlerinin mekânda görünüşüdür.
Bu güçler de HAKK'ın görünüşüdür.
Kâinatta herşey her an hem yok oluyor ve hem de tekrar var oluyor.
Ne tarafa bakarsan bak bu ahenk bu şuûr her yerde vardır.
O'nsuz boş yer yoktur...
Balık deryada yaşadığı gibi, bizde dünya yüzünde yaşıyoruz.
Buradaki şuûrlu ahenk de bizim deryamız...
Bu ahenk kaderdir.
ALLAH'ın en büyük Sırrı...
Bu sır hiç bir peygambere ve meleğe bildirilmemiştir.
Bozuldu mu ki böyle bir bozulma yoktur.
Bozuldu dediğimize tesadüf deriz.
Kaza ismini veriyoruz...
Alın yazısı, kader, kısmet diyoruz.
Bu ahenkli şuûru bu sözlerle tasdik ediyoruz demektir.
İnsan yuvarlak bir taşa basarsa düşer.
Suç taşta değildir.
Fakat taş orada olmasa insan düşmeyebilir.
Kendi yumruğun yüzüne hiç çarptı mı?
Bu lafı düşün.
Bir şey açıklıyoruz, böylelikle...

Bir ağaç ormanda devrilirse gök gürültüsü gibi ses çıkarır.
Ormanda kimse yoksa sesi kimse duymaz.
Ama yine ağaç devrilmiştir yıkılmıştır...
Dünya da bir orman oraya gir, dolaş!
Fakat elinde balta olmasın!..
Baltasızlık kadere inkiyaddır.
Sâkin ol!..

Savaş derler;
Savaş işlenen cinâyetlerin günahını örten bir kelimedir.
Kinden doğar.
Kin insanın acısını azaltmaz, intikam başka birinin acısını çoğaltır.
Ondan da tekrar kin doğar bu sürer gider.

Nefret tuzlu su içmek gibidir, içtikçe susuzluğun artar.
Öldürmek insana şeref kazandırmaz, öldürmek cesaret işi değildir. Korkakların işidir.
Her şeye karşı iyi davranmak ancak insana şeref kazandırır.
Her insan, ölümü kendi aynasında görür.
Ölüm insanı tedirgin etmez.
İnsanı tedirgin eden ölüm korkusudur.
Ölüm yok olmak değildir.
Şeklî bir değişme ile asıl terekküp ettiği âdeta atomlara ayrılmasıdır.
Rüyadan uyanmadıkca, rüyanın rüya olduğunu anlamadığımız gibi ölümün sır olduğunu anlayamaz.
Ölmeden ölmeli...

Kendi kendime söylüyorum:
Beni kaybetmek bir gölge kaybetmek gibidir.
Ölüm, vücudun yıkılması, ALLAH'ın kurduğu şey'i mahvetmesi değildir.
Bu bir çözülmedir, insanın manevî benliğini halktan ALLAH'ın kendisine çekmesidir.
"Herşey Hakk'a döner" âyet...
Bunu bilen ölüme bıyık altından güler.,
Sedefe zarar gelir inciye değil...
İnsan beden ise, o hâlde ruh nedir?
Ruh ise beden nedir?
Bu iş ne senin işin nede benim işim.
Her ikisi de birbirini gizliyor.
Beden, ruhun gölgesinin gölgesinin gölgesidir.
Mahsulün adı dane diğeri saman çöpü demişler...

ALLAH Hikmeti;
Zıddiyetleri birbiriyle kaynaştırdı.
Ruh bedensiz bir iş yapamaz.
Kalıbın da ruhsuz soğur, donar kalıbın da meydandadır.
Canın gizli...
Toprağı bir insanın başına atsan yarmaz.
Suyu döksen yine başı yarmaz.
Onlardan yaratıldı insan...
Su ve toprak nankör değildir.
Şimdi toprakla suyu karıştırıp kerpiç yapsan başı paramparça eder.

Başı yardın mı, kerpicin suyu aslına döner.
Ayrılış gününde de toprak aslına döner.
ALLAH'ın Su ile toprağı birleştirmesinin hikmeti işte bu…

Başka birleşmelerde olmuştur amma, onları ne kulak duymuştur ne göz görmüştür.
Eğer duysaydı kulak olarak kalırdı, başka sözleri duymazdı.
Buraya söz bağladık…
Ateşin yakmadığı eşref saatin sırrını öğrenmek için Usta ara...

ALLAH'tan ayrılmayan insanın fotoğrafını kudret makinası çekmiştir.
Arş'ta onu seyretmeye gayret et!..
Arşın penceresi kalbin gönül kısmındadır.
O aralıktan bakmaya çalış!..
Lafların tuhaflığına bakma ve sapıtma!..
Kendinde tanımadığın bir dost taşıyorsun.
ALLAH insanın içinde âdemiyet hamulesine sarılmıştır.
Fakat bunu bilen çok azdır!

Kader, ALLAH'ın biç bir peygambere ve meleğe bildirmediği, kendi ilminde gizli ve herşeyi kâinâtta içine alan ahenk...
Bu ahenge uyan mümindir.
Diğerleri hayır…
"Mü'min, Müminin aynasıdır" hadîs.
"Yâ habibim: Sana bakıyorlar amma göremiyorlar!" âyet.
Hakiki mümin bir aynadır.
Onda "El MÜ'MİN" esmâsı mütecellîdir.
Onu görmek mümkündür.
Mü'min, insan şekliyle, ALLAH'ın esmâ tecellîlerinin göründüğü bir aynadır.
Görmek güç.
Görmek kolay...
"Ve vucuhun yevmeizin basiretun. İla rabbiha naziretun." âyet.

İnsanın en mahrem yerinde ALLAH gizlidir.
Bir tohumda bir orman gizlidir.
Bunun gibi...
İnsanda, HAKK güçleriyle gizlenmiştir.
Bu gizlenmeyi yapan perdeleri kaldır!.
Yırt...

Eğer çıldırmazsan gör HAKK'ı o zaman...
Bundan dolayı hakiki mü'min diğer mü'mini kardeş bilir.
Sevgisi, nebat, hayvan, maden, insan herşeye şamildir.
Herşeyi insan ALLAH için sevmelidir.
ALLAH'ın Rahîm esmâsıyle sevmelidir.

HAKK'ın yarattığı her ne var ise azîzdir.
Çünkü HAKK'ın kudret ve güçleri onda ortaya çıkmıştır.
ALLAH azîz ve hakimdir.
Mü'min başkasını kendine numune almayacaktır.
Başkasına numune olacaktır.
Din, olgun, kamil insanların iç âlemindedir.
Ancak, doğruluk, adalet, fazilet, yekdiğerine hürmet ve sevgi gösteriyle dışarıya akseder.

Hak murat etti, topraktan bir bedende bütün kudret ve güçleriyle, kelâmiyle görünmek arzuladı.
İnsana bir isti'dad verdi.
Kemâle ermesi için de "Kelime-i Şehâdet" ile kelâmdan kalbe kalbten gönüle oradan da kendisine varma yolunu gizledi
Kemâle ermek demek:
İnsanın mahreminde olan bütün mânevi hünerlerin aslına varmak ve o asıl ile bulunmaktır...

Bunun ismine de "mü'min" deriz..
"El Mü'min"in aynası oldu...
Mü'mine tevhid peşinde koş dedi.
Tevhid peşinde koşmak HAKK'ta erimek demektir.

Rızkın benden.
Güç ve kuvvetin benden.
Herşeyin benden.
"Vahid" de "Ahad "ı bul!
'Tek" de kaybol!

Bu "BİR"e giriş kaybolmak veya DEYYÂN ile buluşmadır.
Tam birleşme olmaz..
Şirk olur.
İnsan Kuldur.

“E’l-HAKK” olamaz.
Böylelikle bana gel dedi...

“Ben bir gizli hazineyim görünmek istedim,
Kendimi seyretmek arzuladım bütün kâinatı halkettim.
Vahdetten Kesrete dönerek göründüm.
Kendimi gizledim namütenahi kalabalıkta kayboldum.
Beni bul!
Sana ip uçları verdim.
Usuller bildirdim Beni bulmak için.
Denize atılan balık ağı gibi.
Birgün ağ çekilecek,
Hepiniz bir araya gelip bana çekileceksiniz...
Denizde yaşamayı öğrendiniz, amma karaya çıktığınızda yaşamayı öğrenmediniz!
Ben size dalganın denize yakınlığı gibiyim!”

“Herşeyi sudan halkettik!” âyetindeki:
“Herşey” nedir?
Herşeyde su vardır.
Bu ne demektir?
“Herşeyde Ben varım.
Ben kudretimle tecellî ettim, bütün güçlerimle göründüm.”
Her meydana çıkıp zuhur eden “Şey”in aslı, sırrı, gücü, kudreti o zuhur eden “Şey”in içinde kalandır.
“Arş’ım su üzerinde kurulmuştur.”
ALLAH’ın Arş’ını kimse bilmez.
Melekler bile bilmezler.
Yaratılanların hiçbiri bilemez.
Cebrail’in bilgisi de görmeye ait bir bilgi değildir.
Levh-i Mahfuza dayalı bu bilgidir.
Meleklerin bilgisi Resûlullah’ın bilgisi gibi değildir.
Suyun neden halk edildiğini, nasıl hâlledildiğini, ne melek ne peygamber hiç kimse bilemez.
HAKK’ın sırrı bildirilmemiştir.
İnsanlar ancak maddî varlıkları incelemeye imkân bulabilirler.

Kendinde taşıdığın ulvî dostu bilen çok azdır.
O’nu bilen; ölümden, ihtiyarlıktan, ızdıraptan kurtulmuştur, ölmemezlik suyunu içmiştir.

İnsan Rahîm ve Rahmân gözüyle bakıp yekdiğerini sevseydi;
HAKK'ın cenneti dünyadan görünürdü.
Cehennem kendiliğinden sönerdi.
Bu ince sırrı bilmeyenler kibir içindedirler.
Zâlimdirler…
İnsanlık asırlardır bu gibilerin körlüğü yüzünden derdi, izdırabı, açlığı, huzursuzluğu kendinden ayrılmaz bir arkadaş yapmıştır.
Bundan dolayı insanlar güvenmenin ne olduğunu unutmuşlardır.

Bir damla suyun söylediği işte bu...
Günün birinde buluttan bir damla yağmur düştü.
Koskoca okyanusa...
Damla, denizin genişliğini görünce utandı.
"Şu deniz denilen yerde ben kim oluyorum.
Eğer deniz bu ise gerçekten ben "hiç"im!" dedi.

Damla kendisini hor görünce...
Sedefin biri onu koynuna aldı.
Seve seve besledi.
Sonunda bu sevgi o bir damlayı padişahlara yaraşan ünlü bir "inci"ye çevirdi...
Görünmeyen sevgi o damlayı içinde eritti.
Görünür inci oldu.
Taçlara konmak için...
Sedef gurur duydu yaptığı işten...
Kendisi de nadide eşyalara fırlayarak kakıldı.
Rahleleri, saray kapılarını süsledi...
Aza kanaat eden sedefin içini de ALLAH inci ile doldurdu…

İşte bu "Su Kitabı", bu minicik hikâyede gizlendi.
İnci olmak için gönüllere...
Acaba o bir damla bilmiyor mu idi?
Okyanusu o damlacıklar okyanus yaptı.
Okyanus da biliyordu kendini, ben bir damladan türedim.
Aralarındaki bu sessiz konuşma o hâlde neden?
Damla Okyanusu gördü utandı.
Kendini hor gördü inciye döndü.
Kudret; o damla da Okyanusu damlalarıyle gösterdi.

Tasavvuf : Kalbi dünyanın fâni işlerinden ayırıp Allah (C.C.) sevgisi ile bağlamak. Tarikat ehli olmak. (Bak: Tarikat)(İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbanî gibi muhakkıkin-i ehl-i tarikat derler ki: "Birtek Sünnet-i Seniyyeye ittiba' noktasında hâsıl olan makbuliyet, yüz âdâb ve nevâfil-i hususiyeden gelemez! Bir farz, bin sünnete müreccah olduğu gibi; bir Sünnet-i Seniyye dahi, bin âdâb-ı tasavvufa müreccahtır!" demişler. M.)

Mutasavvıf : Tasavvufla uğraşan. İlâhiyyatla uğraşan, tarikat ehli olan. (Bak: Tarikat)

Tarikat : Yol, manevî yol. * Usûl, tarz. Hal ü şan. (Bak: Müteşeyyih, Seyr-i âfâkî, Tasavvuf)

Mânevî : Maddi olmayan kuvvet. Mânâ âlemine âit olanlar. Dinden, imândan, mukaddesât ve imândan gelen kuvvet (Her şeyi maddede arayanların akılları gözlerindedir. Göz ise, mâneviyatta kördür. H.)

Kemâl : Kâmillik, olgunluk. Olgunlaşma. Erginlik. Bütün güzel sıfatlarla muttasıf olmak. Fazilet. * Değer, baha. * Fazlalık. * Sıdk ile yapılan güzel iş.

Makam : Durulacak yer. * Rütbeli yer. * Câh. Mesned. Mansab. * Musikide usul. Tempo.

Suâl : İsteme. İstek. * Soru. Sorulan şey. * Dilencilik.

Abes : Hoş olmayan. s. Ar. Akla ve gerçeğe aykırı. 2. gereksiz, lüzumsuz, yersiz, boş.

Lakırdı : Boş söz, dedikodu, laf.

Kâinat : Var edilen şeylerin hepsi. Yaratılanlar. Mevcudat. Âlemler.
Yezdan : f. Cenab-ı Hak. * (Mecusilerce) : Hayırları yaratan hayır ilâhı dedikleri mevhum mâbud.

Hâl : Durum, vaziyet. Görünüş. Tavır. Sûret. Keyfiyet. * Cezbe. * Dert, keder, elem. * Mecâl. Kuvvet. * Gr: Fâili, mef'ulü veya her ikisinin durumunu bildiren sözdür. Halin sâhibine zi-l hâl denir.Meselâ : $ Reeytuhu mâşiyen: (Onu yürürken gördüm) cümlesinde Mâşiyen (yürürken) kelimesi, cümledeki mef'ulün hâlini bildirir. şimdiki zamanda olan fiilin durumuna da hâl denir.

Çile : f. Eziyet. Sıkıntı. * İplik. * Yay kirişi. * Tas: Dervişlerin kapalı bir yere çekilerek ibadetle geçirdikleri kırk gün. Yaşanan Tasavvufî hâvle hayat tarzı.

Mekân : (Kevn. den) Yer. Durulan yer. Ev, hane, mesken. Mahal.

Hikmet : İnsanın, mevcudatın hakikatlerini bilip hayırlı işleri yapmak sıfatı. Hakîmlik. Eşyanın ahvâlinden, hârici ve bâtini keyfiyetlerinden bahseden ilim. (Buna İlm-i Hikmet deniyor) * Herkesin bilmediği gizli sebeb. Kâinattaki ve yaradılıştaki İlâhî gaye. * Ahlâka ve hakikata faydalı kısa söz. * Sır. * Bilinmeyen nokta. İlim, adâlet ve hilimin birleşmesinden

doğan değerli sıfat. * Kuvve-i akliyenin vasat mertebesidir. Hakkı hak bilip imtisal etmek, batılı batıl bilip içtinab etmektir. * Allah'a itaat, fıkıh ve sâlih amel. * Akıl, söz ve hareketteki uygunluk. * Hak emre uymak. * Allah'ın yarattıklarında tefekkür. (Bak: Felsefe)

Felsefe : Yunanca (Philosophos)dan Arapçalaşmış. Feylesofların mesleği. * İlm-i hikmet. * Maddeyi, hayatı ve bunların çeşitli tezâhürlerini, sebeblerini, ilk unsurları ve gaye cihetinden inceleyen fikri çalışma ve bu çalışmaların neticelerini toplayan ilim. * Herkesin hususi fikri. Mantık. * Bir ilmin prensipleri. * Marifet ve hikmet sevgisi. * Meşhur bir feylesofa göre olan hususi prensipler, nazariyeler. * Tabiat, huy ve mizaç sakinliği; rahatlık. (Bak: Hikmet, Nokta-i nazar)

Filozof : (feylesof) Felsefe ile uğraşan, felsefeci. (İlm-i hikmetle meşgul olan mütefennin. Dinle münasebeti olmayan gayr-ı müslim. L.R.) (Bak: Hükemâ)

Şuûr : Anlayış, idrak. Vicdan. Hiss-i zâhirle duymak. * Nefsin mânâya ilk vusul mertebeleridir. (E.T.) * Kendi varlığından haberi olma. * Bir şeyi hoşça tanıma. * İnceliklerini iyice idrak etme. * (Şa'r. C.) Kıllar.

Element : Maddeyi meydana getiren ve kendi kimliği olan nesne.

Mantık : (İntak. dan) Konuşturan, söyleten. * Doğru muhakeme ve doğru düşünceyi öğreten ilim. Akıl kaidesi. * Akıl, nutuk, söz.

İhtimal : (Haml. den) Mümkün olma, belki. Olması mümkün görünmek. * Kabul eylemek. * Yükselip götürmek. * İhsana mukabil şükretmek. * Kızma ve hiddetlenmekten dolayı yüzünün rengi değişmek.

Tahmin : (Hamn. dan) Aşağı yukarı bir fikir söylemek. İhtimallere dayanan düşünce. Zayıf delil ile hüküm ve kıyas etmek.

Lâ Mekân : Mekansız Âlem.

Menba' : Kaynak. Nimetin veya herhangi bir şeyin çıktığı yer. Suyun çıktığı yer. Pınar.

İdrak : Anlayış. Kavrayış. Akıl erdirmek. Fehim. Yetiştirmek.(Maalesef insanlar teâvün sırrını idrak edememişler, hiç olmazsa taşlar arasındaki yardım vaziyetinden ders alsınlar! İ.İ.)

Mefhum : Anlaşılan. Mânâ. İfade. Sözden çıkarılan mânâ.

Tahammül : Yüklenmek. Bir yükü üstüne almak. * Sabretmek. Katlanmak. * Kaldırmak.

Hakk: Bâtılın zıddı) Doğru. Gerçek. Vâcib ve lâzım olan. Her sâbit ve doğru olan şey. Adalet. Herkesin meşru olan salahiyeti, iktidarı, bir şey üzerindeki mâlikiyyeti. * Dâva ve

iddia. * Hakikate uygunluk. * Geçmiş, harcanmış emek. Pay, hisse. * Münasib * Din. İslâmiyyet. * Kur'an. * Vukuu vâcib, geleceği şüphesiz olan. * Kıyamet. * Mahz-ı hakikat. * Yapacağını yalansız yapan kimse. * Musibet.

HAKK : ALLAH (cc)

Tesbih : Sübhânallah demek. Cenab-ı Hakk'ı (C.C.) şânına lâyık ifadelerle yâdetmek. Yâni: Allah'ın zâtında, sıfâtında ve ef'âlinde cemi' nekaisten münezzeh olduğunu ifade etmektir. (Bak: Sübhan)

Sübhân : Allah (cc)

Kudret : Güç. Takat. * Her yeri kaplayan kudretullah. * Varlık. Ehliyet. Becerebilme. * Zenginlik. * Kabiliyet. * İlm-i kelâmda: Allah Teâlâ'ya mahsus ezelî ve ebedî ve bütün kâinatta tasarruf eden sıfattır.(Arkadaş bir kelime-i vâhidenin işitilmesinde; bir adam, bin adam birdir. Yaratılış hususunda da Kudret-i Ezeliyeye nisbeten bir şey, bin şey birdir. Nev ile fert arasında fark yoktur. M.N.)

Ahenk : f. Seslerin arasındaki uygunluk. Düzgün tarz ve gidiş.

Sırr (Sirr) : (C.: Esrar-Esirre) El ayasında ve alında olan hatlar. * Gizli nesne. * Cima etmek. * Zikir. * Hâlis. * En iyi, en faziletli.

Tesadüf : Rastgelme. Bir şey kendiliğinden olma. Tedbirsiz meydana gelme. (Bak: Delil-i inayet)

Kaza : Birdenbire olan musibet. Beklenmedik belâ. * Vaktinde kılınmayan namazı sonradan kılmak. * Allah'ın takdirinin ve emrinin yerine gelmesi. * Hâkimlik, hâkimin hükmü. * İstemeden yapılan zarar. * Hükmeylemek, hüküm. * Bir şeyi birbirine lâzım kılmak. * Beyan eylemek. * Ahdini yerine getirmek. * Ödemek, edâ etmek. * İcab. * Ölüm. (L.R.) * Şeriat hâkimi olan Kadı'nın hükümetinin hududu olan memleket. (Yâni, eskiden bir hâkimin şeriat şeriat namına da'valara baktığı memlekete "kaza merkezi" denirdi.)Fık: İnsanlar arasında vuku bulan dâva ve muhasamayı şer'î hükümler dairesinde fasletmek, halletmek.(Fetvanın kazadan farkı, mevzuu âmdır; gayr-i muayyendir, hem mülzim değil. Kaza ise; muayyen ve mülzimdir.)

Kader : Cenâb-ı Hakk'ın kâinatta olmuş ve olacak her şeyin evsafını ve havassını ve sâir geleceğini ve geçmişini ezelden bilip, levh-i mahfuzunda takdiri ve yazması. Takdir-i İlâhî. * Ezelî kısmet. * Tali'. Baht. Şans

Kısmet : Bölmek ve ayırmak. Bahşetmek. Taksim etmek. * Fık: Hisse-i şâyiayı, yani, taksim olunmamış maldaki hisseleri sahiplerine tahsis etmektir.

Tasdik : Doğruluğunu kabul etmek. Bir kararın nizama, şeriata, kanuna uygun olduğunu kabul edip imzalamak. (Bak: Dimağ)

İnkıyad : Boyun eğme. Muti olma. Teslim olma. İtaat etme. İmtisal.

Sakin : Hareketsiz, kendi hâlinde. Bir yerde oturan. Kararlı. * Gr: Harekesi olmayıp cezimli (sakin okunan) harf.

Cinâyet : Adam öldürmek, katl. (Bak: Câni)

Günah : . Cezayı gerektiren amel. Dine aykırı iş. Allah'ın emirlerine uymayan hareket. (Bak: Kebâir-Cünha)

Kin : f. Gizli düşmanlık. Garaz. Buğz. Adâvet.

Nefret : Tiksinmek, ürküp kaçmak. * Birisinin yakını ve akrabası.

Şeref : Yükseklik, yücelik. Büyüklük. * İnsanlar arasında geçerli ve makbul olma. Büyük bir makam sâhibi olma. * Cenab-ı Hakka itâat ve ubudiyyeti ve yüksek hizmeti ile çok ihsanına mazhar olma. * İftihâr, övünme.

Tedirgin : Huzursuz, rahatsız.-

Terekküb : Birleşmek. Karışmak. İmtizac etmek. * Bir şeyin birkaç parçadan meydana gelmesi.

Mahvetmek : Mahv : Harab olma. Yıkılma. Ortadan kalkma. Çökme. Bozulma. * Tas: Beşeri noksanlıklardan kurtuluş hâli.

Sedef (sadef) : Deniz böceklerinin kıymetli kabuğu ve onlardan yapılan şeyler. * Sert, parlak ve şeffafa yakın madde. İnci kabuğu.

Zıddiyet : Birbirine muhâlif, zıt olma hâli. Zıtlık. Birbirinden nefret etme. Zıt fikir veya kanaat sahibi olanların durumu.

Nankör : f. Gördüğü iyiliği unutan, nimeti inkâr eden. Nimetin şükrünü eda etmeyen, gafil.

Eşref saat : En şerefli. Daha şerefli. En iyi, en güzel olan zaman dilimi. Duaların kabül olduğu zamanlardan…

Tuhaf : (Tuhfe. C.) Hediyeler. * Münâsebetsiz hâl. * Eğlenceli, gülünç. * Garip iş veya şey. * Hoşa giden ve az bulunur şeyler.

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ

“Ve vucuhun yevmeizin basiretun : Ve yüzler de vardır ki, o gün buruşacaktır;” (Kıyâmet 75/24)

إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ

“İla rabbiha naziretun. : Rablerine bakacaklardır (O'nu göreceklerdir).” (Kıyâmet 75/23)

Âdemiyet : İnsanlık. Namuslu bir insana yakışır hâl ve tavır.

Habib : (Hubb. dan) Sevilen. Sevgili. Seven. Dost.

Esmâü’l Hüsnâ : ALLAH’ın engüzel isimleri…

Mütecellî : Tecelli eden, meydana çıkan, görünen. Parlak.

Şâmil : Çevreleyen, içine alan, ihtivâ eden, kaplayan. * Çok şeye birden örtü ve zarf olan. * Fazla şeyleri veya kimseleri ilgilendiren.

Azîz : İzzetli. Çok izzetli. Sevgili. Çok nurlu. * Dost. * Şerif. * Nadir. * Dini dünyaya âlet etmeyen. * Sireti temiz. * Ermiş. Mânevi kudret ve kuvvet sahibi. * Mağlup edilmesi mümkün olmayan ve daima galib olan manasında Cenab-ı Hakk'ın bir ismidir. * Hristiyanlıkta kudsî kabul edilen daimî reis.

Hakîm : Hikmetle muttasıf olan ve mevcudatın hakikatına vâkıf olan. Hikmet mütehasssı. İlm-i hikmette mütebahhir ve mütehassıs olan. İş ve emirleri hikmetli ve yanlışsız olan. * Tabib, doktor.

Fazilet : Değer. Meziyet, iyilik, ilim ve iman, irfan itibarı ile olan yüksek derece. Dinî ve ahlâkî vazifelere riayet derecesi. Fazl ve hüner cihetiyle olan yüksek derece. Bir şeyin başka şeylerden cemal ve kemal ve fayda cihetiyle üstünlüğü, müreccah olmasına sebep olan keyfiyet. (Zâta mahsus hasletin cem'i "fazâil" dir. Şecaat, in'am ve ihsan gibi, müteaddid meziyete dair faziletlerin cem'i "fevâzıl"dır.)

Murat : Murad : İstenerek, ümid ederek beklenen. Arzu edilen şey. * Gâye. Maksad. Emel.

Kelâm : Söz. Bir mânayı ifâde eden, bir maksadı anlatan ifâde. * Allah'a mahsus bir sıfat. * Fık: Allah (C.C.) Kelâm sıfatını da hâizdir. Onun kelâmı harften ve savttan (sesden) münezzehtir, ezelidir, ebedidir. * Ist: Hikmet ve mantık esaslarıyla Allah'ın (C.C.) varlığı, birliği, İslâmiyetin doğruluğu ve hakkaniyetinden bahseden ilim. (Bak: İlm-i kelâm ve Kelâmullâh)

İsti’dad : Bir şeyin kabulüne ve kazanılmasına olan fıtrî meyil. * Kabiliyet. Akıllılık. Anlayışlılık. Allah Teâlâ Hazretlerinin (C.C.) insanlara ve sâir mahluklara tevdi buyurduğu kabiliyet kuvveleri.

Mahrem : Gizli. * Dince ve şer'an müsaade olunmayan. * Birisinin hususi hâllerine ait gizli sır. * Nikâh düşmeyen, evlenilmesi haram olan yakın akraba. (Baba, dede, anne, nine, erkek ve kız kardeş, amca, dayı, hala ve teyzeler arasında bir neseb yakınlığı, bir ebedî mahremiyet vardır. Bunlar arasında nikâh asla caiz değildir.) * Çok samimi ve içli-dışlı olan kimse.

Deyyân : Herkesin hesabını ve hakkını en iyi bilen ve veren. Hâk Teâla. Kahhar. Hâsib. Hâkim. Kadir. Râi. Cenâb-ı Hakk.

Vahdet : Birlik. Yalnızlık. Teklik. (Kesretin zıddıdır.) * Edb: İfade esnasında mevzuun haricine çıkılmaması, maksad ne ise yalnız ondan bahsedilmesi, sözün dallandırılıp budaklandırılmaması. * Tas: Allah'a yakınlık. Gönlünü, kalbini tamamen Allah ile meşgul etme hali.

Kesret : Çokluk, sıklık. * Bir şeyin ekserisi ve muazzamı. Bolluk. (Bunun zıddı kıllettir)(Hayat, kesrette bir çeşit tecelli-i vahdettir. Onun için ittihada sevkeder. Hayat, bir şeyi her şeye mâlik eder. M.)(...Hem bütün âlemlerin Rabbi kesret tabakatında vahdaniyeti ilân etmek istemesine mukabil; en azamî bir derecede bütün merâtib-i tevhidi ilân eden, yine bizzarure O Zâttır. S.) (Bak: Tefekkür)

Tefekkür : Fikretmek. Düşünmek. Fikri harekete getirmek.(Tefekkür, gafleti izale eder. Dikkat, teemmül; evham zulümâtını dağıtıyor. Lâkin nefsinde, bâtınında, hususi ahvâlinde tefekkür ettiğin zaman derinden derine tafsilât ile tetkikat yap. Fakat afâkî, haricî, umumî ahvalâta teemmül ettiğin vakit sathî, icmalî düşün, tafsilâta geçme. Çünkü icmalde, fezlekede olan kıymet ve güzellik, tafsilâtında yoktur. Hem de âfâkî tefekkür, dipsiz denize benziyor; sahili yoktur. İçine dalma boğulursun. Arkadaş! Nefsî tefekkürde tafsilâtlı, âfâkî tefekkürde ise icmâlî yaparsan, vahdete takarrüb edersin. Aksini yaptığın takdirde kesret fikrini dağıtır. Evham seni havalandırır. Enaniyetin kalınlaşır. Gafletin kuvvet bulur, tabiata kalbeder. İşte dalâlete îsal eden kesret yolu budur. M.N.)"Bir saat tefekkür, bir sene nâfile ibadetten hayırlıdır" (Hadis-i şerif meâli) (Bak: Ülfet)

Nâ mütenahi : Nihayete ermeyen, bitmeyen, sonu gelmeyen.

Usul : (Asıl. C.) Ana, baba. Cedler. * İstinadgâh. * Râcih delil, kaide. Asıllar, kökler, temeller. Bir ilmin asıl mevzuundan önce öğrenilmesi lâzım gelen esaslar. Bir hedefe ulaşmak için tutulan düzenli yol. * Tarz, metod, tertip.

Tecellî (Tecellâ): Görünme. Bilinme. * Kader. * Allah'ın (C.C.) lütfuna uğrama. * İlâhi kudretin meydana çıkması, görünmesi. Hak nurunun te'siriyle kulun kalbinde hakikatın bilinmesi.

Zuhur : Meydana çıkmak. * Ansızın meydana gelmek. * Baş göstermek. Görünmek. * Hulul. * Galip olmak. * Âlîkadr.

Arş : Bağ çardağı. * Gölgelik. * Kürsü, taht, yüce makam. En yüksek gök. Allahın kudret ve saltanatının tecelli yeri. (Arş kâinatı kaplar. Allah'ın kudreti ve ilmi de herşeyi kaplar.) * Fevkiyyet, ulviyyet. * Arş-ı Alâ, Arş-ı Rahman, Arş-ı İlâhi, Arş-ı Yezdan, Felek-i Eflâk, Felek-i Atlâs, Felek-i Azâm gibi isimlerle Cenab-ı Hakkın izzet ve saltanatından kinaye olarak söylenir. (O.S) (... Arş: Zâhir, Bâtın, Evvel, Âhir isimlerinin halita ve karışığıdır. Bu halitada dahil olan İsm-i Zâhir itibarı ile Arş Mülk; kevn, Melekut olur. İsm-i Bâtın itibarı ile Arş, Melekut; kevn, Mülk olur. Demek Arşa ism-i Zâhir nazarı ile bakılırsa; kendisi zarf, Kevn de mazruf olur. İsm-i Bâtın gözü ile bakılırsa; kendisi mazruf, kevn zarf olur. Ve kezâ ism-i Evvel itibârı ile $ âyetinin işâret ettiği kevnin bidayetini içine alıyor. Ve ism-i Âhir itibarı ile $ hadis-i şerifinin ima ettiği kevnin nihâyetini içine alıyor. Demek Arş öyle bir halitadır ki, şu dört isimden aldığı hisseler ile kevn ve vücudun sağını, solunu, üstünü ve altını ihata etmiş olur. M.N.) (... Arş, sakf demektir ki bir binanın veya yerin muhit-i ulvisini teşkil eder. Bir eve nisbetle tavanı, tavanına nisbetle üstündeki çatısı, kubbesi, tepesindeki köşkü, tahtaboşu, cihannüması hep arş medlülünde dahildir. Buna müteferri olarak çadır ve çardak gibi yükselen ve gölge veren her şeye de ıtlak olunur.) (E.T.)

Levh-i Mahfuz : Her şeyin hayatının ind-i İlâhîde yazılması. İlm-i İlâhînin bir ünvanı.

İmkân : Mümkün olmak. Olacak hâlde bulunmak. (Bak: Hudus)

Hudus : Yeniden meydana gelme. Sonradan peyda olma. Yok iken vücuda gelme.

Ulvî : (Ulviye) Yüksek, yüce. * Manevî ve göğe mensub.

Izdırab : Acı, elem.

Zâlim : Zulmeden, haksızlık eden.

Tac (taç) : Hükümdarların başlarına giydikleri mücevherli ve kıymetli taşlarla süslü başlık. * Müslümanların, Peygamberimizin sünnetine uygun olarak veya onu temsilen başlarına sardıkları örtü; sarık, imame. * Gelinlerin başlarına koydukları cevahirli süslü başlık. * Kuşların başındaki uzunca tüy. * Çiçeklerin ortalarındaki renkli parlak kısım.

Nadide : Az görülür,seyrek görülen, çok değerli.

Rahle : Küçük masa.

Kanaat : Aç gözlü olmayıp hırs göstermemek. Kısmetinden fazlasına göz dikmemek. Helâl ile yetinip haramı istememek. Az şeyi de olsa kısmetine razı olmak.(Semere-i sa'yine ve kısmetine rıza kanaattir, meyl-i sa'yi kuvvetlendirir. Mevcuda iktifa dûnhimmetliktir. M.) (Bak: Himmet)

İNSAN

İnsan doğar.
Yaşar.
İhtiyarlar.
Bunları insan münakaşasız normal olarak kabul eder.
Nihayet ölür.
Burada insan bocalar âdeta bunu normal kabul edemez.
Ölmek yok olmak değildir.
Aslına dönmektir.
Asıl nedir?
Münakaşaya lüzum yok.
Bu semavî kitaplardan öğrenilir.
Mantık ve ilimle olursa mechuliyet ortaya çıkar.
Bu bocalamak demektir...
İlim ve fen kâinât ahengindeki kudretlerin, güçlerin değişmeyen kanunların ortaya çıkarılıp bulunan hakikatlerin hepsidir.
Bu iki hüküm de doğrudur, insanın aslı semavî kitaplardan öğrenilir, dedik. Tetkiki ise ilimledir, ilim asla tecavüz ederse sapıklık başlar.

Ölümden korkulmaz.
Bu korku insanı tedirgin ettiği gibi.
Aslına dönüş endişesini doğurur.
Ölüm karşısında aklın sükut etmesi lâzımdır.
Takdir ile uğraşmak HAKK'a isyana yol açar.
ALLAH'ın emrine sebep aranmaz.
Ölüm zulüm değildir.
Buradaki emir bildiğimiz emir de değildir.
Kâinâttaki ahengin icabıdır...

Güneş doğar, batar.
Niçin böyledir buna sebep aranmaz.
İslâmda hiçlik ve yokluk mefhumları diye birşey yoktur.
İspata lüzum hissedilmez, ispat varlığından şüphe edilen meçhullerin aranma

yoludur.
Bunu insan, kendiliğinden öğrenemez.
Aşk öğretilmez kendiliğinden gelir.
Âlim de olsa ona bu öğretilir.
Bu satırları okuyan, sen öğrendin mi diyecek şimdi...
Bilmesem bu tehlikeli sözleri mırıldanmam...

Bu lakırdılar bulutlu havada kıbleyi bulmak içindir.
Herşeyin aslı görünmez sezilir.
O'nun takdiri böyle...
Bu kubbenin altı boş değildir.
Herşey, her olay bunun altında cereyan eder.
Senin bilmediğini ben belki bilirim.
Benim bilmediğimi de sen bilebilirsin...
İster inan, ister inanma!..
Bu böyledir.
Bir kıvılcım bir noktadır.
Dönerse ateşten çember gibi görünür.
Amma aslı bir noktadır.

Madde, mabud değildir.
Ancak mabed ve mescid olabilir.
Müslüman maddeye mabud olma değil mabed olma şerefini tanır.
Maddeden ayrılınca:
Mekansız, zamansız herşeyi göreceksin...

Söylerler müridin babası velî imiş.
Mürid babasını bazen tek görür, bazen de yüzlerce ve heryerde görürmüş, bir gün babasına:
"Baba bu ne hâldir. Anlayamıyorum?" diye utanarak sormuş...
Velî:
"Oğlum! Beni tek gördüğün zaman ben benimle olduğum zamanlardır. Heryerde çok gördüğün zaman HAKK ile olduğum zamandır.
ALLAH heryerde hazır ve nazırdır.
Bunu anlıyamadın mı?"

Azîz Müslüman!
Ârifin denize benzeyen gönlü med ve cezir hâlindedir.
Taşar çekilir.

Taşar çekilir...
Kamer'in tesiriyle denizler taşar çekilirler.
Niçin güneşin tesiriyle değilde Kamer'in tesiriyledir.
Âyette Güneş Kamer'e giriyor.
Güneş büyük olduğu hâlde...
Kamer Güneş'e değil...
Bu âyeti kuru mânâ ile anlama!..
Çekil içine bakalım...
Ayrıl bir an içten, kendinden.
Bunları anlamak ve istifade etmek için nefsin tekmesinden kurtulmağa çalış!..

Unutma ki Su ile yağ karışırsa kandil ışık vermez.
Bu işleri anlamak için, benzine batmış bir pamuk aleve bir lahzada nasıl cevap verirse,öyle bir inanca sahip olmak lâzımdır, ispat istemeden.
ALLAH esrar-ı kaderi gizlemeseydi, birbirimizin yanında bile duramazdık.
Hakiki inanan:
Yalan bilmez, ölümden korkmaz. Kadere boyun eğer.
Herkese kardeş nazariyle bakar.
Böyle olanın midesine haram giremez, “girmez değil” dikkat edin!.. Haramdan mahfuzdur.
Masun değil...
Bunlardan ne gökteki kuş ne denizdeki balık kaçmaz, sokulur yanına kırkyıllık dostmuş gibi...
Zira o kimse kâinat ahenginden bir parça bir zerredir.
Yani HAKK'ta erimiştir.
Âdeta değişmeyen kâinat ahenginin küçücük gözle görünmeyen bir atomu mesabesindedir...

Yalçınkayalar.
Gökkubbede yıldızlar...
Gökte küçülmeye başlayan ay çoktan batmağa gitmiş...
Engin bir sessizlik...
Mağaradaki büyük insan...
Bilinmeyen bir arzu ile mağaranın önüne çıktı...

Ramazan ayının 17. gecesi idi.
Burası HIRA dağı...
İslâm Nûrunun dünyaya yayılma dağı.
Birdenbire Mekke tarafında gökte, kanatlarını açmış nûr saçan, HAKK'ın, sessiz,

sözsüz, harfsiz kelâmını, vahyi taşıyan büyük melek...
Cebrail,Resûl-ü Ekrem Muhammeddül Emin'e dünya perdesinde göründü.
"ALLAH'ın ismiyle oku!" dediği zaman...
Resûl-ü Ekrem titredi...
O büyük insan hiçbir kıymet ölçüsüyle ölçülemiyen tevazu gösterdi. Kendini lâyık görmedi buna!..
"Ben okuma bilmem!" buyurdu.
Cebrail'de yazı yoktu...
Burada "Oku!" üzerinde düşün...
"İkra : Oku!"da cebir yoktur.
"Seven gelsin!" demek mânâsı vardır.
Bütün islâmın sırrı bu "IKRA!" dadır.
Yazı bilmeyen okuyamaz.
Ama söylenen kelâmı okur.
Yani tekrar eder.
"Ben okuma bilmem!" diye üç defa tekrarladılar.
Bu tevazu karşısında âyet şöyle devam etti:
"Seni halkeden Ekrem olan ALLAH'ın ismiyle oku ki, O ALLAH insanı da bir Âlaka'dan yarattı."
"Seni alakadan yarattık!" buyrulmuyor.
Resûle verilen ALLAH'ın en büyük taltif ve mertebe nişanı...
Burada:
"Seni alakadan yarattık!" dememesi Nûr-u Resûl "Nûr-u M."yi ifade ediliyor.
Buralara yanaşmak, bunlar hakkında konuşmak herkesin kârı değildir.
Bu kadar ancak söyliyebiliriz...
Kur'an, bütün ilimlerin Ana dilidir.

Hallaç, idam edilirken HAKK'a şöyle dua ediyordu:
"Bana açtığın sırlan onlara da açsan veya onlardan gizlediğin şeyleri benden de gizlesen bu hâl başıma gelmezdi."
Hallaç bir kanat gibi idi.
Kaderi bu idi.
Fazla uzamıştı bu kanat..
Şeriat'ın makası geldi ve onu budadı.
Şeriat, hududu aşmamak için kurulan disiplin.
Böyle insanlar hakkında söylemek doğru değildir.
İnsan kadere karışmış olur.
Bu ne demektir?

Onu çözmeye çalışınız.
Halkı tufan, her Velî'yi NUH ve Gemisi bil!..

İlâç, ilâç olarak kaldıkça tesirsizdir, içildi mi varlığından geçer o zaman tesir eder.
Burası suçluluk ile suçsuzluğu, suçsuzluk ile suçluluğu ayıran nokta.
Biri mekânda diğeri imkansızlık...
Bunu ayıran dünya mekanındaki disiplin hikayesi.
Buna Şeriat denildi amma...
Örselendi.
Bozuldu.
Nâehiller elinde birçok bid'atlar, uydurmalar, menfaatler yüzünden aslını kaybetti.
Yüzlerce seneden beri…

İnsan, harcında olan suyu bile kirletti.
Klor katıyoruz içine...
Cenabı Hak herşeye Kaadirdir deriz.
El Kaadir ismi...
Her türlü maddî ve mânevi, herşeyin tekvinine Kaadir'dir demek.
Bir kudret ve kuvvet, enerji sarf etmeden bir arzu ve murad kâfidir demektir.
"Ol!" dediği herşey olur.
"Olma!" dediği zaman olmaz…
Kuvvet, kudret ve enerji de bunun içindedir.
"Kaadir" kelimesi bile bunu ifade edemez.
Bizim anlamamız için bir Lâfz-ı Celil'dir,
Böyle olmasa bu kudreti bir yerden alıyor zamanı ortaya çıkar ki bu çok ince bir mülâhaza olur.
Bu da Şirk'tir…
Çok ince, incelerin incesi şirk'tir.
İşte bundan kurtulmak için HAKK'ın kelâmı "Gaybe" Şek ve şüphesiz, lekesiz, düşüncesiz inanmaya kavuşanlar içindir.
Bu inanıştan sonra sarsılmamak ve durumu HAKK'ın istediği tarzda devam için şer'î ve fıkıh kaidelerine riayet mecburiyeti vardır.

Tekamül ve rıza-i ilahi'yi kazanmak içinde emrolunan ibadet kisvesi altında gizlenmiş emirler gelir.
Namaz. Oruç. Zekât. Hac...
Bunlarda büyük sırlar, vardır.
Hem manevî hem de maddî cihetten...
İnanıyorsan bu emirdir.

Bunun hakkında vesileler aramak doğru değildir.
“Evet!” ise evet doğrudur.”
“Hayır!”sa bir defa daha hayır üzerine gitme.
O zaman doğruların doğrusu yoldasın...
Unutma ki doğrunun eğrisi, eğrinin doğrusu yine eğridir.
Bunu da unutma!..
O zaman: “ALLAH Kaadir’dir!”
Ne demek anlamadan bilmeden anlarsın..
Bu ne demektir tuhaf bir söz?
Evet öyledir.
Bu söz münakaşa edilmez zira senin öz malındır.
Sözündür.
Anlayışındır.
Pınarlar. Gözeler. Nehirler. Dereler. Irmaklar. Göller. Denizler. Deryalar.
Okyanuslar...
Çiçekler. Renkler. Kokular. Çimenler. Ormanlar...
Binlerce çeşit...
Kuşlar. Denizlerde balıklar.
Gözle görülen ve görülmeyecek kadar canlılar...
Her ne var ise görünen, hissedilen dünya yüzünde...
Hepsi kendi kendini gizleyen HAKK’ın görünen kudret ve güçleridir.

ALLAH mânâ itibariyle “Yoktan var eden” demektir.
Bu mânâ bizim akıl hududumuzun kavraması içindir yokluk diye birşey yoktur.
Herşey vardır...
ALLAH’tan başka da “HAVL = Davranış” ve kuvvet yoktur.
“Lâ Havle velâ Kuvvete” deki sır budur.
Onun için:
“ALLAH’ın yanında kendi kıymetinizi aramayın!
ALLAHın sizin yanınızda kıymetini arayın, ölçün...
O zaman kıymetinizi anlarsınız!” Bu hadis’tir.
Bunların hepsini kendi Zât-ı Ahadiyetine perde yapmış ALLAH...
“Benim Arş’ım Su üstündedir” ALLAH buyuruyor ...
Arş nedir?
Lâ Mekân nedir?
Durgun enerji kaynağı kâinatın...
Bu kaynaktan çıkan elektron, enerji arşın bir noktasından suyun içinden geçerek çıkıyor.

Elektron nedir?
ALLAH Kudretinin yaratma elementi…
"Herşey de su vardır."

Arş, kâinatın kalbi…
Kalb bizim âlemimizin Arşı…
Kalbin iki kapısı vardır…
Melekût âlemine bakan kapı:
"Levh-i Mahfuz" Herşeyden hıfzedilmiş, duru, berrak, temiz demektir.
Mülk âlemine bakan kapı…
Mülk âlemine bakan kapı:
Duygu organlarına bağlıdır.
Ceseddeki ruhun tezahurlarını, duygularını gösteren organlara bağlı kısmı…
"Yere göğe sığmam, mü'min kulumun gönlüne sığarım!" Kudsî hadisinin anlamı budur.
En basit olarak..

Herşeyin kâinatta iki yüzü vardır.
"ALLAH"a bakan yüzü.
HAKK'ın kudretlerine, güçlerine bağlı kısım.
Lâ Mekân'a bağlı kısım…
Cansızlarda elektronlar …
Canlılarda HAY olan kısmı.
Elektronların şuûrunun tezahürü "EŞYA"ya bakan yüzü.
Sürat, bugün ziyâ = elektrik sürati olan saniyede 300.000 km. bu sürat ise 300.000 + A (delta) kadar fazla diyelim…
İşte şuûr ve ruhun seyyaliyeti…
Bu kadar, süratte mekân, zaman mevzubahis olamaz, idrak için…

Her an, Her yerde hazır ve nazır ALLAH…
Bilmediğimiz bir mekânsızlıktan menba'ını alan büyük, tükenmez, durgun bir enerji…
Buna ne isim verirsen ver…
Hepsi aynı merkeze çıkar…
Bu sonsuzluğa ve sonsuzluk eklenen herşeyi muhit olan kudrete ALLAH deriz.
ALLAH herşeyi muhittir.
Heryerde hazır ve nazırdır.
O'nsuz boş mekân yoktur.
Mekân, zaman, vakit, müddet aklımızın aczini gizleyen perdeler bunlar da yoktur.

Hepsi görünen HAKK'ın tecellîleri, kudretleri, güçleridir.
Bunlar HAKK'ın görünüşüdür.
Bütün kâinatın ve hayatın başlangıcını aramaya lüzum yoktur?
Bunlar aklın kavramak arzusunun bulmağa savaştığı şeydir.
Başlangıç yoktur ki, herşey vardır.
O kadar...
Aklımızın hududu şudur:
Başladığı yerde sona erer.
Sona erdiği yerde de başlar.
Bu başlama tükenme ve tekrar başlama bize göredir, ölçüye giremez herşey vardır.
İnsan ne zaman dünya yüzünde göründü?
Nasıl vücud buldu?
Nasıl konuştu?
İlim gücüyle bunu berrak olarak bilmiyoruz.
Bilemeyeceğiz de.
Her yaratık, canlı cansız, nebat, mikrop, bütün kâinât hep bu bilgi bilgisizliğinin kadrosundadır.
Nazariyeler kuruldu.
Asırlarca...
Kimya, fizik. biyoloji yardımıyla izaha çalışıldı.
Bir yerde duruldu.
Bu ilimlerin tekâmülü sayesinde tekrar nazariyeler ortaya çıktı. Matematiğin beliğ rakkamları, bu bilgisizliğe bir başlangıç için, seneler, asırlar, milyonlarca yıllar asırlar rakamları suistimâl ederek akıl yoruldu. 100 Milyar yıl önce şöyle birşey oldu, diye bir başlangıç alındı.
Atom denildi.
Elektron denildi...

Aklın hududunu aşan bu ahenk, hayatın hakikati, nasıl olduğu, akla mantığa dökülemez.
Kudret, enerji hududunda duruldu.
Bu kudrete her şeyin başlangıcı dediler...
"Ortada akla vuran bir kudret menba'ı bir varlık var!
Bizde hep bu varlık içinde yaşıyoruz!" diyoruz.
Hepsi bu kadar...

Münakaşa : Mücadele. Münazaa. Karşılıklı sözle çekişmek. Bir mes'eleyi sormayı çok ileri götürerek çekişmek.

Âdet : Usul, görenek, alışılmış davranış. Huy, tabiat. Toplumda nesiller boyunca uyulan ve kamuoyunda (umumî efkârda) saygı ve müeyyideye sahip hareket kaideleri (Sosyoloji). İslâm cemiyetinde âdetler de İslâmî olur, İslâma uygun olur. Müslüman, İslâma aykırı âdetlere uymaz. Cemiyetin yabancı âdetlerle bozulmamasına gayret gösterir.

Semavî : Gökle alâkalı, semaya dair ve müteallik. * İnsan eseri olmayan, vahiyle gelmiş bulunan.

Mechuliyet : Bilinmezlik, mechullük.

Tetkik-Tedkik : Hakikatı anlamak ve meydana çıkarmak için inceden inceye araştırma.

Tecavüz : Haddini aşma. Söz veya hareketle ileri gitme. * Aleyhine hareket etme. * Zorlama. * Geçme. * Sataşma, saldırma, sarkıntılık.

Takdir : Kıymet vermek. Değerini, kıymetini, lüzumunu anlamak. * Kader. * Düşünmek. * Öyle saymak.

Zulüm-Zulm : (Zulüm) Haksızlık. * Eziyet, işkence. * Bir hakkı kendi yerinden başka bir yere koymak.

Mefhum : Anlaşılan. Mânâ. İfade. Sözden çıkarılan mânâ.

Kıble : Kâbe-i Muazzamanın bulunduğu Mekke-i Mükerreme ciheti. Kıble tarafı, güney. * Cenubdan esen rüzgâr.

Cereyan : Akma, akış, gidiş. Hareket. Akıntı. Gezme. Mürûr. Vuku, vâki olma. * Mc: Aynı fikir ve gaye etrafında toplananların meydana getirdikleri faaliyet ve hareket. Bu hareket; dinî, fikrî veya siyasî hareketler gibi birbirlerinden farklı sahalarda olabilir.

Ma’bud : (Mâbud) Kendine ibadet edilen Allah (C.C.)

Ma’bed : (Mâbet) (İsm-i mekân) İbadet edilen yer. (Mescid, câmi gibi)

Murid : İrade eden, istiyen. * Tarikata girmiş olan. Şeyhin veya mürşidin şakirdi, talebesi.

Hazır : Huzurda olan, göz önünde olan. Amade ve müheyya olan. Gaib olmayan. * Müstaid olan.

Nazır : C.: Nüzzâr) Nazar eden, bakan. * Bir idarenin veya dairenin umur ve işlerine bakan en büyük memur. Bir işin idaresine memur reis. * Kabine azalarından herbiri. Nâzır. Vekil. Bakan. * Vâsinin yapacağı tasarruflara nezarette bulunmak üzere musi veya hâkim tarafından tayin olunan zat. (Ist. Fık. K.)

Ârif : (İrfan. dan) Bilen, bilgide ileri olan. Aşinâ, vâkıf. Hakkı, hakkı ile bilen. * Sabırlı ve mütehammil. * Çok düşünmeğe ihtiyaç kalmaksızın, tekellüfsüz gördüğünü bilen ve anlayan. * Zevkî ve vicdanî irfan sâhibi olan.

Med : Uzatma, çekme. Yayma ve döşeme. * Çoğaltmak. * Bir şeye dikkatlice bakmak. * Nihayet, son. * Sönmek. Bir şeyi söndürmek. * Yardım etmek, mühlet vermek. * Yâr ve yâver olmak. * Tarlaya fışkı ve gübre dökmek. * Sel suyu.

Cezir-Cezr : Kök, asıl, temel. Bünyâd. * Kesmek. * Mat: Kendi misline darbolunmakla (çarpılmakla) bir sayı meydana getiren rakam (Kare kök). Üç, dokuzun cezri'dir. Dokuz, üçün meczuru'dur. (Bak: Meczur) * Derya, deniz. * Arı kovanından bal almak. * Ay ve güneşin câzibesi te'siri ile deniz ve ırmak sularının çekilip kabarması. Buna "med ve cezir" hâdisesi denir.

Kamer : Gökteki ay. Hilâl. * Ay ışığında uyumayıp uyanık durmak.

Te’sir : Bir şeyde eser ve nişane bırakma. * Vasıfları ve halleri değiştirme. * İşleme, dokuma, iz bırakma. * İçe işleme. * Kederlenme.

İstifâde : Faydalanmak. Faydalanmağa çalışmak. * Anlayıp öğrenmek. * Tahsil etmek.

Zerre : (C: Zerrat) Pek ufak parça. * Atom. * Çok küçük karınca. * Güneş ışığında görünen ufacık tozlar. * Küçük boylu adam.

Tevazu : Alçak gönüllülük. Kibirsizlik. Mahviyet hâli. (Bak: Küfran-ı nimet)
Taltif : İltifat etmek. Bir iyilik yaparak gönül almak. Yumuşatmak.

Mertebe : Derece. Basamak. Rütbe. Pâye.

Nişan : f. İz. Nişan. Alâmet. İşaret. * Yara izi. * Hedef, vurulması istenen nokta. * Hâtıra için dikilen taş. * Taltif için verilen madalya. * Evlenmeden önceki anlaşma ve karar işareti veya merasim. * Tuğra. * Ferman.

Alaka : Kan pıhtısı. Uyuşuk kan.

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ

“İkre' bismi rabbikelleziy halak ; Oku, Rabbin ismiyle ki, o yaratmıştır. İnsanı bir uyuşmuş kandan yaratmıştır. “(Alak 96/1-2)

İ’dam : Vücudu ortadan kaldırmak. Yok etmek. Öldürmek.

Şeriat : Doğru yol. Hak din yolu. * Büyük ve geniş cadde. * Nur, aydınlık, ışık. * Kur'an-ı Kerim ve Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın târif ettiği ve bildirdiği yol. Allah

(C.C.) tarafından Peygamber Aleyhisselâm vâsıtasiyle vaz' ve tebliğ olunan hükümleri hâvi İlâhî kanunların hey'et-i mecmuası. Şeriat, aynı zamanda din mânâsına müsta'meldir ki, ahkâm-ı asliye denen itikadiyâtı ve ahkâm-ı fer'iye denen ibadet, ahlâk ve muâmelât yâni, İslâm Hukukunu ihtivâ etmektedir... (Bak: Hukuk) (Şeriat; insanlardan sudur eden ef'âl-i ihtiyariyeyi bir nizam ve bir intizam altına alıp tahdid eden kaidelerin hulâsasıdır veya devletin işlerini tanzim eden nizamların, düsturların, kanunların mecmuasıdır. İ.İ.)(Şeriat ikidir. Birincisi: Âlem-i asgar olan insanın ef'âl ve ahvâlini tanzim eden ve sıfât-ı kelâmdan gelen bildiğimiz şeriattır. İkincisi: İnsan-ı ekber olan âlemin harekât ve sekenatını tanzim eden, sıfat-ı iradeden gelen şeriat-i kübra-yı fıtriyedir ki, bazan yanlış olarak tabiat tesmiye edilir. H.)("Şir'a, Şeria, Meşrea"; lügatta bir ırmak veya herhangi bir su menba'ından su içmek veya almak için girilen yol demektir. Bunda, insanların hayat-ı ebediyeye ve saadet-i hakikiyeye ulaşması için Allah Teâlâ'nın vaz' u teklif ettiği ahkâm-ı mahsusaya ve mezheb-i müstakime bil'istiâre ıtlak edilmiştir ki, din demektir.) (E.T.)(Şeriat, din lisânında; Cenâb-ı Hakkın, kulları için vazetmiş olduğu, dini, dünyevi ahkâmın heyet-i mecmuasıdır. Bu itibarla şeriat: Din ile müradif olup, hem ahkâm-ı asliye denilen itikadiyatı, hem ahkâm-ı fer'iye-i ameliye denilen ibadet, ahlâk ve muâmelâtı ihtiva eder.Şeriat, umumi mânasına nazaran bir Peygamber-i Zişân tarafından tebliğ edilmiş kanun-u İlâhi demektir. Ahkâm-ı Şer'iye denilince, bundan kanun-u İlâhi hükümleri mânasını anlamak lâzımdır. Ve bununla asıl Kur'ana, Hadise, İcmaa sarahaten müstenid olan hükümler kasdedilmiş olur. Ist. F.K.)(Devlet ve uyruk, siyasetin ve siyasi olan hükümlerin icabına göre idare olunur ise, bu da yerilmiş olur. Çünkü Allah'ın nurundan ibaret olan şeriat hükümleri ihmâl edilmiş oluyor. Beşerin bütün işi, gerek devlet işi ve gerek başka işler olsun iyiliği ve kötülüğü âhirette kendisine aittir. Yani iyi ise ecirli ve sevaplıdır, kötü ise cezaya çarptırılır. Allah Elçisi (A.S.M.): "Ancak dünyadaki iyi ve kötü bütün amelleriniz âhirette kendinize reddedilir. Yani hayır ise ecir ve sevap kazanır, kötü ise cezaya çarptırılırsınız!" der. Siyasi hükümlerde ise ancak dünyevi fayda ve maslahatlar gözönünde bulundurulur. Siyasi kanunları koyanlar, ancak dünya hayatının dış görünüşünü görür ve bilirler. Şari'in maksadı ise, insanların âhiret saâdetidir. İşte bundan dolayı, bütün insanların gerek dünyevi ve gerek âhiret işlerinde şeriatlara uygun olarak görmeye sevketmek vâcibdir. Bu vazife, kendilerine şeriat indirilmiş olan peygamberlere, onlardan sonra onların yerine geçenlere (devlet başkanlarına) yükletilmelidir... Siyasetçi demek, akli delil ve hükümlere dayanarak dünya maslahat ve faidelerini elde eden, zarar ve ziyanları defetmeye sevk eden insan demektir. Halifelik ise, umumiyetle âhiret fayda ve maslahatlarını gözönünde bulundurarak şeriat ile iş görmeğe sevkeder. Şari'a göre, dünya iş ve amellerinin hepsi de (sonucu bakımından) âhirete râcidir. Halifelik ise, dini korumak ve dünya siyasetini dine uygun olarak idare etmek hususunda şeriat sahibine nâiblik etmek demektir.) (Mukaddime, İbn-i Haldun, ci: 1, sh: 508-509-510, 1954, İstanbul Maarif Basımevi)

Hadd : Hudut. Çizgi. Sınır. * Cürüm. * Salahiyyet. * Şeriatça verilen ceza. * Derece. Son derece. Münteha. * İnsana ârız olan şiddet ve titizlik. * Def etme. Men etmek. * Keskin. Sivri. * Sert. Gergin. * Man: Üç tasavvurdan ibaret olan kıyas. * Ekşi. * Tesirli, müessir.

Disiplin : Fr. Uyulması lâzım gelen kaide ve yasaklar. * Nizam ve intizam te'mini için zihnî, ahlâkî, ruhî, cismanî tâlim ve terbiye.

Nâ ehil : ehli olmayan, uygun olmayan.

Bid'at : (Bid'a) Sonradan çıkarılan âdetler. * Fık: Dinin aslında olmadığı hâlde, din namına sonradan çıkmış olan adetler. Meselâ: Giyim ve kıyafetlerde, cemiyet (toplum) hayatındaki ilişkilerde, terbiye ve ahlâk kurallarında, ibadet hayatında yani dinin hükmettiği her sahada, dine uygun olmayan şekiller, tarzlar, kurallar, âdet ve alışkanlıklardır ki, insanı sapıklığa götürür. Din âlimleri tarafından din namına beğenilen ve dinle ilgili yeni icad ve hükümlere bid'a-yı hasene; beğenilmeyip tasvib görmeyenlere de bid'a-yı seyyie denilmektedir. (Bak: Sünnet, Fitne)

Harc : Gider, sarfiyat, bir iş için kullanılan madde. * Vergi. * Çıkmak. * Yeni çıkan bulut. * Yemâme vilayetinde bir yer. * Ecir. * Buğday. (Dinimizde lüzumsuz harcamak, israf haramdır. Zillet ve fakirliğe sebeptir.)

Kâdir : Bir işi yapmaya gücü yeten. Kudret sâhibi ve herşeye kudreti yeten. (Allah C.C.)

Kadîr : Mukaddir. Muktedir. Kudreti mutlak olan ve her hususa muktedir olan. Nihayetsiz kudret sahibi. (Allah C.C.)

Tekvin : Var etmek. Meydana getirmek. Yaratmak. * İlm-i Kelâmda: Cenab-ı Hakk'ın sübutî bir sıfatıdır ve ademden vücuda getirmesi, icad etmesidir.

Kâfi : Kifayet eden. Vâfi, başka şeye ihtiyaç bırakmayan. Yeten, yetişen, elveren.

Lafz : Ağızdan çıkan söz, kelime. * Bir şeyi atmak.

Celîl : Celâlet ve celâdet sâhibi. Azîm, mertebesi yüksek.
Mülâhaza : Mütâlaa. Dikkatle bakmak. İyice düşünüp bir işin hakikatını tetkik etmek. Tefekkür, düşünce.

Şirk : En büyük günah olan Allah'a (C.C.) ortak kabul etmek. Allah'tan (C.C.) ümidini keserek başkasından meded beklemek. (Şirkin mânası mutlak küfürdür.) (Politeizm)

Gayb : Gizli olan. Görünmeyen. Belirsiz. * Güman. Hislerle veya akıl ile bilinmeyen şey. (Bak: Ahbar-ı gayb)

Şekk : (C.: Şükuk) Şüphe, zan. Bir şeyin varlığı ile yokluğu arasında tereddüt etmek. * Lüzum. * Yarmak. * Yapışmak.

Şüphe-Şübhe : (C.: Şübeh - Şübühât) Tereddüd. Bir şeyin doğru olup olmadığına veya var olup olmadığına dair kat'i kanaat ve bilgi sahibi olmamak hâli.

Şer'î : Şeriata uygun, İslâmiyetçe makbul olan. İlâhî kanuna dair. Meşru'.

Fıkıh : (Fıkh) Derin ve ince anlayış. Bir şeyi, hakkı ile, künhü ile bilmek. İnsanlar arasındaki ilişkilerle ilgili olarak dinî hükümleri ayrıntılı delilleriyle bilmek. Müslümanlar, müslüman olmaları itibariyle Allah'ın emirlerine tâbidirler, uyarlar. Fıkıh ilmi, hangi şartlarda Allah'ın hangi emrinin nasıl uygulanacağını inceler. * Bilmek, anlamak. * Kapalı bir şeyin hakikatına nazarı infaz edebilmek. * Kendisine hüküm taalluk eden hafi bir mânaya muttali' olmak. * Ist: İslâm Hukuku. * İnsanın amel ciheti ile lehine ve aleyhine olan şer'i hükümleri bir meleke halinde bilmesi. Diğer bir ta'rif ile: Ameliyata; yâni, ibadet, ukubat ve muamelâta âit şer'î hükümleri mufassal delilleri ile bilmek. Bu ahkâmı bilmeğe "Fakahet" ve bu ahkâmı böylece bilen zata da "Fakih" denir. Cem'i "fukahâ"dır. Fıkıh ilmini tahsil etmeğe de "tefekkuh" denir... (Ist. Fık. K. Cilt:1, sh: 20)

Kaide : Esas. Temel. Düstur. Nizam. Yol. Ayaklık. * Dip taraf. * Bir şeyin meydana gelmesine şart ve düstur olan husus. * Bir ilim ve fennin düsturlarından her biri. * Fık: Hayızdan ve çocuktan kesilmiş kadın.

Riayet : İyi karşılamak, ağırlamak, hürmet etmek. * Uymak, tâbi olmak. * Otlamak veya otlatmak. * Hıfzetmek, korumak.

Mecburiyet : Zora tutulma. Mecburluk.

Tekâmül : Kemâl bulma. Olgunlaşma.

Cihet : (C: Cihât) Yan, yön, taraf. * Sebeb, mucib. * Vesile, bahane. * Evkafça olan vazife, maaş. * Yer, mahâl, semt.

Vesile : (Vâsile) Bahane, sebeb. * Fırsat. * Elverişli durum. * Vasıta. Yol. * Pâye, rütbe. * Baba. * Kurbiyet. * Kendisi ile başkasına yaklaşılan şey. * Cennet'te bir menzil adı. (El-Vesiletü menziletün fi-l Cenneti hadis-i şerifi bunu te'yid ediyor.)

Hiss : Duymak. Farkına varmak. Duygu. * Bir kimsenin haline acıyıp rikkat ve şefkat eylemek. * Bir şeyi idrak edip şuur hâsıl eylemek. Bedendeki his uzuvlarından birisini müteessir eden bir şeyin mevcudiyetini idrak eylemek.

Ahadiyyet-Ehadiyyet : (Ahadiyet) Allah'ın (C.C.) her bir şeyde kendine âit birlik tecellisi. (Ehadiyyet, her bir şeyde Halik-ı Külli Şey'in ekser esmâsı tecelli ediyor demektir. Meselâ:

Güneşin ziyâsı, bütün zemin yüzünü ihata ettiği haysiyeti ile vahidiyyet misâlini gösterir ve her bir şeffaf cüz'de ve su katrelerinde, güneşin ziyâsı ve harareti ve ziyâsındaki yedi rengi ve bir nevi gölgesi bulunması ehadiyyet misâlini gösterir. Ve her bir şeyde, hususan zi-hayatta ve bilhassa her bir insanda o Sani'in ekser esması onda tecelli ettiği cihetle ehadiyeti gösterir. M.) (Bak: Rahmaniyyet)

Melekut : Tam bir hâkimiyyetle, Saltanat-ı İlâhiyyenin müessiriyyet ve idâresinin esrarı. Her şeyin kendi mertebesinde, o mertebeye münâsib ruhu, canı, hakikatı. Bir şeyin iç yüzü, iç ciheti. * Hükümdarlık. Saltanat. * Ruhlar âlemi. (Bak: Arş)(İnsan mülk ciheti ile kalbe zarf olur, melekut cihetiyle de mazruf olur. M.N.)

Mülk : Mal. Yer. Bina. * Hüküm ile bir şeyin zabt ve tasarrufu. * İzzet, azamet, şevket. * Bir şeyin dış yüzü. * İnsanın sahip ve malik olduğu şey. * Akıl sahiplerini tasarruf etmek. * Mâlik olmak.(Her şeyin bir mülk, diğeri melekut, yâni bir dış, diğeri iç olmak üzere iki ciheti vardır. Mülk ciheti bazı şeylerde güzeldir, bazı şeylerde de çirkin görünür; âyinenin arka yüzü gibi. Melekut ciheti ise, her şeyde güzeldir ve şeffaftır. Ayinenin dış yüzü gibi. Öyle ise; çirkin görünen şeyin yaradılışı, çirkin değildir, güzeldir. Ve aynı zamanda o gibi çirkinlerin yaradılışı, mehasini ikmâl içindir. Öyle ise, çirkinin de bir nevi güzelliği vardır. Binaenaleyh, bu hususta ehl-i İ'tizalin "Çirkin şeylerin halkı Allah'a âid değildir" dedikleri safsataya mahal kalmadı. İ.İ.) (Bak: Melekut)

Hıfz : Saklama. Koruma. Siyanet. Muhafaza. * Ezber etmek. Hatırda tutmak. Kur'an'ı ezberde tutmak.

Tezahür : Meydana çıkma, belirme, görünme. Gösteriş. * Birbirini korumak, birbirine arka olmak. * Arkalaşmak; yâni birbirine yardım etmek. * Avretine zıhar etmek, yani zevcesinin arkasını validesinin arkasına teşbih ederek "zuhruki kezuhri ümmî" demek.

Ziyâ : Işık, aydınlık, nur. Ruşenlik. (Nur, ziyâ'dan daha umumidir. Çünkü ziyâ aydınlığın intişarı mülâhazası ile ve Nur, intişarı ve sebatı mülâhazaları ile ıtlak olunmuştur ve bazıları indinde bizzat olan aydınlığa ziyâ; ve vasıta ile olan aydınlığa nur ıtlâk olunur. L.R.)(Ziyâ ile; mevcudat görünür, hayat ile, mevcudatın varlığı bilinir; her birisi birer keşşaftır. M.)

Seyyal : Akıcı şey, su gibi sıvı olup akan. Çokça akan su. * Yer değiştiren her şey.

Mevzu' : Bahis. Üzerinde durulan mes'ele. * Aşağılanmış olan. * Konulmuş. Vaz olunmuş. * Uydurma. Doğru ve hakikat olmayan. * Geçer olan, muteber, işlemekte olan, câri.

Mevzu'ubahis : bahsedilen , konuşulan mevzu'.

Merkez : (Rekz. den) Bir şeyin ortası. Vasat. Yol. Durum, vaziyet. Hal, sûret. * Şubeleri bulunan bir teşkilâtın idâre olunduğu ve emir veren yeri, makamı. Bir şeyin en işlek yeri. Teşkilât olan yerin en yüksek makamı. * Geo: Dairenin orta noktası. Çaplarının kesim noktası.

Muhit : İhata eden. Etrafını kuşatan, çeviren. * Etraf. Çevre. * Büyük deniz. Okyanus. * Mc: Büyük âlim.

Vücûd : Varlık. Var olmak. Bulunmak. * Cesed, cisim, ten, gövde.

Kadro : ing. Bir işin yürütülebilmesi için icab eden bir cinsten şeylerin, bilhassa insanların tamamı veya bütünü.

Nazariye : (Nazariye. C.) Görüşler. Düşünceler. Doğruluğu isbat edilmemiş ilmi görüşler.

Suistimal : Kötüye kullanma.

Ahenk : f. Seslerin arasındaki uygunluk. Düzgün tarz ve gidiş.

Fecî' : Çok acı veren, acıklı

KÂİNATTA AHENK

Kâinatta bir ahenk vardır.
Bu ahenge dikkat edilirse içinde görünmeyen, sezilemeyen, hissedilemiyen bir mantık ve şuûr gizlidir.
Anlayamadığımız boşlukları tesadüflere bağlarız.
Tesadüflerde de hissedilmeyen mantık ve şuûr gizlidir...
Bazan etrafımıza baktığımızda "Sıkıntılarımızı" manzaralar ve olaylar bir elbise gibi üzerlerine giyerler.
Sevdiğimiz güzel manzaralar, her şey bize sıkıntı verir.
Bizim dertlerimiz onlarda akseder âdeta...
Tesadüf yoktur.
Çok kısa bir anda tesadüf husule gelir.
Biz bundaki şuûru mantıklı ahengin o anda bozulduğunu anlayamayız, ismine iyi veya kötü, fecî' isimleriyle tesadüf deriz.
Bu anlayamadığımız şuûrlu ahengin bozulmasına bir anlık dalgınlık veya neşe veya görmemezlik ismiyle kendimizi teselliye gideriz.
Hâlbuki Balığın deryada yaşadığı gibi bizde dünya yüzünde yaşıyoruz. Buradaki şuûrlu ahenk de bizim deryamızdır.
ALLAH'ın hiçbir peygamber ve meleğe bildirmediği kendi ilminde gizli bu ahenk kaderdir.

Bozulması ki böyle bir bozulma yoktur.
Bu şuûrlu ahenk içinde bir hadise bir tesadüftür ki kaza odur...
İşte en basit târif çerçevesi içinde kaza kader...
"Alın yazısı, kader, kısmet böyle imiş!" gibi tâbirlerle bu şuûru tasdik ettiğimizin farkında değiliz...
Bu şuûr o kadar gizlidir ki hiss organlarımız bunu idrak edemez.
Bu şuûr ve akıl, "Külli Akıl" ALLAH'tır...

Alınyazısı diye bir anlam vardır.
Herkes kelimenin düşüncede doğurduğu mânâyı anlamadan alın yazısı der geçer...
Bu, ALLAH'ın emirlerinde, dini inançlarda şüphesi olanların mesuliyet duygusundan, inançlarının zayıf olması neticesi doğan bir anlamdır.
İnanç tam olur, şüphe tozlarından arî olursa "alınyazısı" anlamının ne kadar gülünç olduğu anlaşılır. .
"Alınyazım böyle idi, kaderim budur!" demek ince şüphelerin mevcudiyetinin doğurduğu, HAKK'ın emirlerini, Resûl'ün sünnetlerini ihmal edenlerin kuruntusuna verilen isimdir.
Kader ve kaza'nın hakikatini anlayamayanların sözlüğünde mevcut bir duygu ifadesi ve anlamıdır.
"ALLAH'ın kader ve kaza kanununu" bu basit düşünce hududu içine alarak hüküm vermek doğru, değildir.
Alınyazısı, kaderin bu kelimelerinden çok uzak mânâlardadır.
"Asl"ın idraki için insan dimağında hücre yoktur..
Ancak seziş vardır.
Sezmek bir hakikatin mevcudiyetinin kâfi kavram vermesede en büyük delilidir.

Kâinatta intizam, isteme ve ahenk idrâk hududumuza girmeyen mekânsızlık ve zamansızlığın idrâki içindir.
Her an zamansızlıktan ve mekânsızlıktan mekâna ve zamana geliş vardır. Yine her an zaman ve mekândan zamansızlığa ve mekânsızlığa akış vardır.
Lâ Mekân'ın idrâki, mekân, zaman, vakit, müddet kelimelerinin ifade ettiği mefhumlarla sezilir.
Mekân olmadı mı zaman mevzuubahis değildir.
Zaman yok farzedilirse vakit kendiliğinden kaybolur.
Vakit olmadı mı müddet konuşulmaz.
Zaman devamlı bir nehir gibi akar gider.
Bu nehrin kaynağı yoktur.
Bilinmez, döküldüğü mansab, deryada, meçhullerin meçhulüdür.

Mekân, zaman akışına girdiği anda vakit sözü ortaya çıkar.
O zaman müddet mefhumu mekâna mânâ verir.
Görünmez mekansızlık ve görünür mekân arasında insan istifade etsin. Hakiki tanısın diye müddet murad edilmiştir.
Her an yok olup var olma. vardır.
Bu hâl devamlı ilâhi esmâların tecellîleri icabıdır.

Bir elektrik lambası saniyede 60 defa yanar söner.
Bu imkânsızlığı ve zamansızlığı idrak hassamız olmadığından biz lambayı devamlı yanıyor götürüz.
“Herşey HAKK’ı tesbih ediyor!” demek bu devamlı tecellî ihtizazlarıdır.
Mekân, Zaman, Müddetler kısaldıkça idrâk hassalarımızdan uzaklaşır. Nihayet bir hududa kadar gelir ki, artık onu ne görür ne işitir ne de idrâk edebiliriz...
Bu hududdan sonra Lâ Mekân başlar.
“Bu hudud” da mekansızdır.
Başlamak kelimesi burada yalnız Lâ Mekân’ın mevcudiyeti var demektir. Akıl hududunun ötesi, “Sidre”si...
Aslında ne zaman, ne mekân, ne müddet vardır.
Yokluk bile yoktur.
Hak Tealâ vardır.

Burada “Yarattı” demek bunların hepsi vardır demektir.
ALLAH bu hududsuz kâinatta herşeyi Zevceteyn= Çift yarattı.
Müsbet-menfi.
Dişi-erkek...
Görünür-görünmez.
Sıcak-soğuk.
Hayır ve şer.
Hayat-ölüm.
Cennet,cehennem...
Kudretini bu zıtların birleşmesinde izhar etti.
Dişi-erkek birleşmesinin altında “HAYY” kudreti gizli...
İlaâhir...

Elektronlardan, dünyalar kadar büyük varlıklara kadar...
Bunlara bir işleme, bir ahenk verdi...
Tabiat kanunları, fizikî, kimyevî, çekim, binlerce ahenkli değişmeyen olaylar...
Ve bu intizam kuruluşunu kendisine perde yaptı...

İnsanlar, âlimler bu kanunları buldukça HAKK'ı bulduklarını zannediyorlar. Ve tabiat çemberi lafından bir türlü kurtulamıyorlar.
Hâlbuki tabiat bu işleme; bu değişmeyen, akıl yoran ahenkli intizâmdır, Perdeler açıldıkça yine perdeler ortaya çıkıyor.
70.000 perde.
Bu sonsuzluğa kadar sürer.
Akıl almaz.
Hatta bunu, bu tezatları muhal görür manevî merkezi sarsar inkara gider.
Müsbet ilmin buluşlarını görür.
Bunu hasıl olduğunu anlıyamaz.
Maddenin ötesini birdenbire inkâr edemez.
Bunu sapık felsefî, metafizik düşünceleriyle izaha kalkar. Aklın nereye kadar hududu olduğunu anlıyamaz.
Bu çabalama neticesi yine aşağıya düşer.
Tabiat der, doğa der, işin içinden sıyrılır ve ben âlimim diye feryat eder...
Yaratıkların bizzât kendini yarattığını inanmağa başlar ki bu aklın aczinin tezahürüdür.

Kant, Laplas, Aranius, Monat nazariyelerini kurar.
Muhakkak bir başlangıç kabul etmek mecburiyetindedir.
Çünkü aklın hududunun dışını da akla sokmağa gayret ettiğinin farkında değildir.
Bu da olmaz.
Bir milyar sene evvel.
On milyar sene evvel başlamıştır.
Ne başlamış onu da bilmez.
O ne zaman başlamış sualine rakamları çoğaltır.
100 milyar yıl evvel der.
Matematiğin beliğ ve kat'i ifadelerini utandırdığının farkında olmıyarak fasit bir daire etrafında döner durur.
Ne aradığını bilmez.
Çünkü inanma gücünü beslememiş, dumura uğratmıştır...

Bütün bu nazariyelerin hülâsası şudur:
Bir dev atomun infilâkı sonunda kâinat tekevvün etmiştir.
Yüksek hararet yüzünden elektronlarını kaybetmiş hidrojen atomu çekirdekleri birleşerek helyum atomuna dönüşürler burada ortaya çok büyük bir enerji açığa çıkar ve bütün yıldızlar teşekkül eder.
İnsanın idrâki sınırlıdır.

ALLAH'ı beş duygusuyla veya tasavvurlarıyla yakalamağa kalkıştığı zaman "Açık" veya "gizli" putperest durumuna düşer insan...

Bundan beşbin sene evvel FİSAGOR, DELFES Mabedi'nin kapısına altın yazılarla şunu yazmıştır:
"Adet, kâinatın
Tekâmül, hayatın
Birlik, ALLAH'ın kanunudur."

Bu hakikat, peygamberlerin bildirdiği, ALLAH'ın idrakinin akla muhal olduğunu ifade eder.
Bu işin maddî bilgilerle izah edilemiyecek olduğunun ifadesidir.
İslâmda bunun hülâsa kompirmesi şudur: .
Küfür:
Küfür demek hakıykati örtmek ve perdelemek demektir.
En kolay: "Herşeyi ALLAH yarattı!" demek...
Semavî kitapların bildirdiği emirlere şek ve şüphesiz inanarak boyun eğip bir başlangıç kabul etmek insanın şerefini tam makamına oturtur, insan "AHSEN-İ TAKViM" yaratılmıştır.
Cenabı-ı ALLAH insanda zâhir olduğu kadar hiçbir şeyde zâhir olmamıştır. Şiddetle zâhir olduğundan bu zuhur HAKK'ın perdesidir.
Musa'ya :
"LEN TERANİ : Beni göremezsin." diyor.
"LEN ERA : Ben görünmem" demiyor.
O hâlde düşün, ALLAH her yerde zâhirdir.
HAKK dağda tecellî etti.
Dağ birden eridi.
Bu ne demek.
ALLAH'a mekân veriyoruz.
Hayır öyle değil...
"ALLAH Ben kulumla görürüm"
ALLAH Musa'nın gözüyle dağa baktı.
Dağ eridi.
Musa bu bakışın şiddetine tahammül edemedi, bayıldı.
Bir Hadis-i Kudsî'de:
"Eğer insan benim indimde olan mertebesini bilseydi, her aldığı nefesle : "Bugün mülk yalnız benimdir!" sözünü söylerdi...

Güzel sözler vardır :
"Şehvet kralları köle yapar.
Sabır köleyi kral yapar."

Kibir, küçük insanların kendi küçüklüklerini gizlemek için gizlendikleri bir perdedir.
Bir insan rüyada nara atar binlerce söz söyler.
Yanında oturanlar onları duymaz...
Hakikat da, o gürültülerden haberi olmayan, uyanık yok mu?
Asıl uykuda olan odur.
Deryaya hızlı akmak isteyen sularda balıklar durmaz.
Hakiki sabırda olanın hâline ne insan, ne cin, cümle yaratıklar akıl erdiremezler.
Dağ gibi ayağını eteğine çekersen başın göklerden daha yüksek olur. Ayağını uzatarak oturma edebini senin göremediğin HAKK görsün.
Başkası değil...
Bir arpa büyüklügündeki misk bir yığın çamurdan hayırlıdır.
Ammaa…
Amması var, sen düşün...

Bilirmisin suya atılan insan batmaz...
Çünkü vücudun kapladığı su insandan ağırdır.
Batmak vehim ve şüphesini vücuda eklersen kapladığın sudan ağır gelir insan o zaman batar.
Yüzmek öğrenmek bir saniyelik teslimiyyettir bilir misin?..
Hersey sudan halkolmuştur.
Su kendinden halk olan şeyi yüzde tutar, batırmaz...
Fakat O da yani Su da, emr-i HAKK'la bu işi bir sarfa bağlamıştır.

Lût Denizi çok tuzludur.
Canlı mahluk yoktur:
İnsan kendini Lût Denizine atsa batmaz.
Niçin tuzludur evet biliyoruz onu.
O denizde Lût Kavmi HAKK'a inanmadıkları için dibine çöktüler.
Lût denizi de onlar gibi başkaları olmasın diye dibine kimseyi koymuyor da ondan...

Yukarıda bir nebze bahsettiğimiz âyetten söz ettik:
"ALLAH her şeyi çift yarattı bunun üzerine düşünürsünüz diye"...

İnsan biraz geriye tarihin derinliklerine dönüp bakarsa:
Taş devrinden, mağaralardan başka bir şey göremez...
Bu gün öne bakarsa...

Çimento, dinamit, yekdiğerine saldırma.
Cehennem...
Fezalara çıktı.
Amma, içinin fezasını tamamiyle kaybetti.
Daraldı, bunaldı, kendi kendiyle bile düşünüp konuşacak hâli de kalmadı...
Ay'a gitti fakat mehtabı kaybetti.
Mehtaba manevî bir duygu yok artık bakamıyor.
Çocuklar bile artık "Ay Dede" diyemiyorlar.
Beşeriyet şimdi Venüs yolunda.
Maddeye hakim oldukça kendini mahkum hâle getirdi.
Taş Devrinde kendini korumak için öldürür, kan dökerdi...
Sanayi devrinde ise sanayi şerefine kan döküyor.
Buna da medeniyet diyor...

Evvelleri gül bahçesine gül koklamak için girerlerdi.
Gülü koklamaktan vazgeçti...
Evvelâ gülden reçel yaptı, sonra likörünü...
Şişelerde esanslarını ortaya çıkardı böylelikle Gülü de mahvetti...

Elektriği buldu.
Onu ilk bulduğu günkü sevincini de kaybetti...
Çünkü elektrik içinde büyüyen geceyi aydınlatamadı, karanlığı yenemedi, ışığı bulacağım derken nûrunu kaybetti.
Şimdi çok aydınlık bir karanlık içinde kaldı ki bunun çâresi yok.
Kendi bulduğu makine, kendini vahşileştiriyor.
Eski câhiliyyet devrinde Araplar rızık korkusundan kız evlâtlarını canlı canlı gömerlerdi...
Şimdi rızık korkusundan kız ve erkek demeden nüfus planlaması peşinde.
ALLAH'ın kanun ve emrini inkârda olduklarının farkındamıdırlar?..

Herşeyin iki tarafı vardır:
Müsbet, Menfi.
Her çiftin de iki tarafı vardır.
Bir tarafı mekânda yer kaplar, ne kadar küçük olursa olsun.

Diğer tarafı bize görülmez.
Duyu azalariyle sezilmez.
Akıl bunu bulanık sezer veya düşünür, inanır veyahut inkâr eder.
İkinci taraf birinciye intikâl etmezse, madde tarafı yani mekânda yer kaplayan

kısım âtıl kalır.
O zaman görünmeyen taraf da iş göremez olur…

İnsanın görünmeyen tarafı ayrılırsa, Cesedin hiçbir yeri iş göremez.
El oynamaz.
Göz görmez.
Kulak işitmez olur.

Şurada bazı misaller verelim:
Dinde haram denilen bir bahis vardır.
Bazı haramlar vardır.
Nice mes'eleler birçok hadiseler vardır ki her gün her an cereyan eder. Bunlar düğümler içine gizlenmiştir.
Bunları herkes göremez.
Henüz "Tefekkür" düşünme hassaları yani "olanı görme, anlama" kuvvetlerini tekamül ettirememişlerdir.
Akıl gözünü kapasa da, vicdan gözü daima açıktır.
Milyonlarca ölenlerle, milyonlarca doğanları ibretle seyredebilen HAŞR'ı daima görür.
HABİL-KABİL'den beri bu devam ediyor.

Kâinâtta herşey nikâhlıdır.
Müsbet ve menfi ismi verilen iki nev'i elektrik kendi zevciyle temasa geçince sessiz, sedâsız bir imtizaçla derhal hararet veya ziyâ isminde bir semere meyva doğurur.
Aynı cinsten olursa şiddetle birbirini red ederler.
Sevicilik, oğlancılık bu fizikî şekilde görünen kanunun değişmeyen oluşuna muhaliftir.
Ondan nizâm dışıdır
"İki tarafın rızasıyle yapılan faiz ile para almak niçin haram oluyor?" diye bir söz söyler.
Bu tatlı bir mülahazadır.
Kur'an, faizi ba's'ın onuncu senesinde yasaklamıştır.
Niçin onuncu senesinde?
Bunda da ince bir nokta vardır.
En büyük mertebe, ahenk, kâinâtta kanun:
"MUHABBET MERTEBE"sidir.
MUHABBET, herşeyin özüdür.
Herşeyin mevcudiyeti ALLAH'ın MUHABBET'i ile kaimdir.

Atom bile muhabbet ile birleşir.
Muhabbet, vücudun aslıdır.
Organ naklinde vücud kabul etmedi diyoruz.
Muhabbet yani uyuşma tam değildir demek.
Kan naklinde bile grup tutmasını arıyoruz,bu da iki kanın muhabbeti demektir...
Faiz ise cemiyyette muhabbeti kaldırır.
Fakiri zengine düşman eder.
Faiz müesseseleri daima herkesin muhtaç olmasını bekler.
Muhtac-ı ileyh yani muhtaç olunacak yalnız ALLAH'tir.
Faiz muhtacın ihtiyacını şiddetlendirir.
ALLAH kendisiyle iştirak edeni sevmez.
Hak'tan ayrılan insanlar banka soyuyorlar, hem de kendilerini ölüme koyaraktan...
Resûl'ü Ekrem :
"Bir gün gelecek faiz duman gibi herkesin üzerine koku hâlinde sinecek, almayanın bile!" bir hadiste buyurmuştur.
Ve bunların kıyamet alâmeti olduğunu bildirir.
Kıyamet alâmetlerini saymaya bugün hacet yok...
"Şu oldu şu olacak!" diye laf etmeğe de lüzum yok.
Bugün bütün insanların kendileri teker teker, birer birer kıyamet alâmetidir.
Dünyanın sonu geldi diyorlar.
Yanlış, dünya yine eski dünya...
Dünyada ki insanların sonu geldi.
Tarihlere göz atmak yeter.
Milletler muayyen asırlar payidar olurlar.
Batarlar, başka milletler yerine gelirler...

ALLAH neyi yasak etmiş ise, beşer onu dinlememiş ve perişan olmuştur.
İşte dünyanın hâli...
İslâmda Zekât müesseseleri bu hâlin olmaması için kurulmuştur. Boşlukları da Vakıflar doldururdu.
ALLAH'tan ayrılmayan insanın fotoğrafını kudret makinası çekmiştir.
Bütün bu hâl ve doğuracağı neticeleri RESÛL'Ü EKREM'in ince bir hadisi çok güzel açıklamaktadır:
"Hasis ne kadar zahid olursa olsun Cennet'e giremez.
Bir cömert ne kadar fasık olursa olsun cehenneme giremez."
Eskiden Anadolu'da şehirlerden köylere kadar heryerde hatta mahallelerde küçük bir türbe vardı.
Bu türbe kimin olursa olsun.

Her hâlde bir insan yatıyor orda...
Mahallenin sâkinleri onlar namına evlerinin önünü temiz tutarlardı. Komşularıyla iyi geçinirler, fukaraya onlar namına yardım ederlerdi.
Belirli zamanlar da onlardan teselli alırlardı.
Bunlara Velî derlerdi...
Bunların birbirine benzemez huyları vardı.
Kimisi hâlim, kimisi celâl sahibi, kimisi yufka yürekli.
Fakat müşterek vasıfları HAKK dostu idiler...
Kerametlerinden, menkıbelerinden, efsanelerinden onları sıyırın çıkarın!.. Hepisi kendi nefisleri için yaşamamışlardır.
Etrafındakilere yol göstermişlerdir.
Bugün bunlardan eser kalmamıştır...
Anadolu halkının sabrını onlar yoğurmuşlardır.
Nûr içinde yatsınlar hepsi!..

Resûl'ü Ekrem bir hadisinde:
"SEYHAN, CEYHAN, FIRAT VE NİL nehirleri Cennet ırmaklarıdır" buyurmuştur.
FIRAT mânâ itibariyle Tatlı Su demektir.
NİL mânâ itibariyle çivit renginde mavi demektir.
Şimdi burada "Mavi ile Tatlı Su" bu mühim bir sözdür.
Mânâsı "SEYHAN ve CEYHAN" kelimelerinde gizlidir...
Onu da siz bulun...
Niçin dünyadaki diğer nehirlerden bahis yoktur.
Hepsi halbuki bunun içindedir.
Fazla söyleyemeyiz...

Zira tatlı sularda yüzmek, tuzlu suda yüzmekten çok güçtür.
Boğulmak daha kolaydır.
Lût Denizi çok tuzludur, içinde ise canlı yaşar ne de batar...
Lût Denizinden bu kitabın birinci cildinde uzun bahis vardır.
Lût Denizi sessiz, sözsüz birşey haykırmak tadır.
Fırat ve Nil de tatlı bir fısıltı söylemektedir.
Daha söyleyemiyoruz.
Doğru olmaz...

Maddî varlık bir elementtir.
Maddî olmayan varlık bir element değildir.
İnsan beden ise, ruh nedir?
Ruh ise, beden nedir?

Sonsuzu işe karıştırmadan bunu târif mümkün değildir.
Sonsuza girmeden ideal, doyurucu bir târif yapılamaz.
Biyoloji, canlı varlığı cansızdan ayırırken birçok faktörler ortaya koyar. Bunlar insanı tatminden uzakta.
Bir cevap bulma çabasından başka birşey değildir.
Biyoloji kitapları canlılık târifine ruhu, sonsuzu, aklın ötesini sokmadıkları için hiçbir zaman ideal bir târife varamamışlardır.
Bir biyoloji kitabı açarsak, insanı, canlı varlığı, cansız varlıktan ayıran başlıca vasıfları sayar durur.
Bunların hepisinin altında yine tatminden çok uzak bir cevap bulma çabalaması gizlidir.
Ruhla irtibat kuran herşey canlıdır deriz.
Medeniyet de ruhla irtibat kuran insan icadıdır.
Şüphe edilecek, şeyden şüphe etmemek, şüphe edilmeyecek şeyden şüphe etmek ahmaklıktır....

Teselli : Avunma. Kederli ve gamlı olan bir kimseyi söz ve nasihatle ferahlandırma.

Halbuki : (Hâl bu ki) Hakikat ve doğrusu şudur ki, öyle iken.

Kader : Cenâb-ı Hakk'ın kâinatta olmuş ve olacak her şeyin evsafını ve havassını ve sâir geleceğini ve geçmişini ezelden bilip, levh-i mahfuzunda takdiri ve yazması. Takdir-i İlâhî. * Ezelî kısmet. * Tali'. Baht. Şans.(Kader ve cüz-i ihtiyarî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, halî ve vicdanî bir imanın cüz'lerindendir. Yoksa ilmî ve nazarî değillerdir. Yâni, mü'min her şeyi, hattâ fiilini, nefsini Cenab-ı Hakk'a vere vere, tâ nihayette teklif ve mes'uliyetten kurtulmamak için "cüz-i ihtiyarî" önüne çıkıyor. Ona: "Mes'ul ve mükellefsin" der. Sonra ondan sudur eden iyilikler ve kemâlât ile mağrur olmamak için "kader" karşısına geliyor. Der: "Haddini bil, yapan sen değilsin." S.)

Târif –Ta'rif : (İrfan. dan) Bir şeyi belli noktalar ve işaretlerle inceden inceye anlatıp bildirmek, tanıtmak. Kavl-i şârih. * Bir maddeyi bütünüyle bir ibare halinde anlatmak. * Gr: Bir ismi marife etmek. * Arafat'ta vakfe yapmak.

Külli-Küllî : Külle mensub. Cüz'iyat ve ferdlerden meydana gelmiş olan. Umumi, bütün. * Çok, ziyâde, fazla. * Man: İnsan dediğimiz zaman küll'ü ve küllîyi ifade etmiş oluyoruz. İnsanın eli, ayağı, kolu, gözü dersek cüz' ve cüz'îyi ifade etmiş oluruz. Dünya denilirse küll; dünyanın karaları, kıt'aları veyahut denizleri dediğimiz zaman küll'ün eczasını ifade etmiş oluyoruz. Küll, cüz'lerden meydana geliyor.

Mes'uliyet : Mes'ul olma hâli. Yaptığı iş ve hareketten hesap vermeğe mecbur oluş.

Arî : Pâk, pislikten uzak. * Hür.

İhmal . Gereken ilgiyi göstermeme,savsaklama,önem vermeme.

Dimağ : Beyin. Kafanın içi. (Bak: Kalb)

Mecburiyet : Zora tutulma. Mecburluk.

İntizam : Tertib, düzen, düzgünlak ve nizam üzere olmak

İcab : Lâzım. Gerekli. Lüzum. Sebeb olmak. * Ist: Akitlerde ilk söylenen söz. Bir mal sahibinin müşteriye karşı, "Bu malımı sana şu kadar paraya sattım" demesidir. Müşterinin de kabul etmesine dair olan sözüne "kabul" denir. Şer'i ıstılahta buna "icâb ve kabul" denir.

İhtizaz :Titreşim, titreşme.

Hassa : (C.: Havass) İnsanın kendisine tahsis ettiği şey. Bir şeyde bulunup başkasında bulunmayan şey. Bir şeye mahsus kuvvet. Te'sir. Menfaat. * Adet ve alâmet. Ekâbir, kavmin ileri geleni.

Sidre : Ağaca teşbih edilen, yedinci kat gökte bir makam ismi.

Tezad : İki şeyin birbirine zıt olması. Aksilik. Terslik. * Edb: Mânaca birbirine zıt olan kelimeleri bir arada toplamak.

Muhal : İmkânsız, vukuu mümkün olmayan. Bâtıl, boş söz. * Hurâfe olan nazariye.

Acz : Beceriksizlik. İktidarsızlık. Kuvvetsizlik. Güçsüzlük. Yapamamak. * Zarardan korunmak gücünün olmaması. * Bir şeyin geri tarafı.

Sual : İsteme. İstek. * Soru. Sorulan şey. * Dilencilik.

Dumur : Bir uzvun maddi veya mânevi kabiliyetinin körelmesi. Gıdasızlıktan dolayı bir uzvun kuruyup kalması. Helâk. Körelmek. * Bir yere izinsiz gitmek.

Hülasa : Bir şeyin, bir bahsin özü. Kısaca esası.

İnfilak : Açılma. Yarılma. Patlama. İnşikak etme.

Tekevvün : (C.: Tekevvünât) Vücuda gelmek. Meydana geliş. * şekillenmek. * Var olmak.

Hararet : Sıcaklık.

Tasavvur : Bir şeyi zihinde şekillendirmek. Tasarlamak. * Düşünce, tasarı. Arzu. (Bak: Dimağ)

Put : Allah'tan başka tapılan herşey. * Heykel. Sanem. Kendisinden medet beklenen veya lâyık olmadığı hürmet kendine yapılan maddi mânevi resim, heykel ve her çeşit cisim.

Hakikat : (C.: Hakaik) Bir şeyin aslı ve esâsı. Mahiyeti. Gerçek. Doğru. Sahih. Künh. Sâbit ve vâki. * Kadirbilirlik. Sadâkat, doğruluk. Kâinat ve tabiat ve uluhiyet hakkında bütün teşbih ve mecazlardan âri ve zâhir olan gerçek. * "Mecâz" karşılığı, esas olarak kullanılan kelime. * Edb: Bir kelime neyi anlatmak için konulmuş ise, bu kelimenin o mânada kullanılması; göz kelimesinin, aynı o bilinen uzuv mânasında kullanılması gibi. (Bak: Mahiyet, Mecaz)

İfade : Anlatmak. Söylemek. * Fayda vermek, fayda tutmak.

Ahsen-i Takvim : En güzel kıvama koyma. * Cenab-ı Hakkın her şeyi kendisine lâyık en güzel kıvam, sıfat ve sûrette yaratması. İnsanın en yüksek ve câmi isti'dâd ve kabiliyetlerde ve en güzel sûrette yaratıldığı.

Zâhir : (Zuhur. dan) Görünen, âşikâr olan. Açık, belli, meydanda olan. * Görünüşe göre. * Şüphesiz. * Sûret. Dış yüz. Görünüş. * Anlaşılan. * Meğer. Galiba. Zannederim. Elbette.

Tekâmül : Kemâl bulma. Olgunlaşma.

Şehvet : Hevâ-yı nefsin meyli ve arzusu. * Bir şeyi fazla istemek. * Cinsî istek. Mahbube için olan istek, iştiha. (Yemek, içmek, uyumak da şehvetin şubelerindendir.)Kudsi Hadis'te Cenab-ı Hak buyuruyor: "Ey benim için şehvetini bırakıp gençliğini bana veren genç! Sen meleklerin bir kısmı gibisin."

Sabır-Sabr : Acıya ve zorluğa katlanmak. * Bir musibet ve belâya uğrayanın telâş ve feryad etmeyip sonunu bekleyip tahammül ile katlanması. * Muharebede şecaat gösterme. * Bir kimseyi bir şeyden alıkoymak. * Öğrendiği bir şeyi başkasının da öğrenmesi için tâkat getirmek.

Kibir-Kibr : (Kibr) Kendisini büyük gösteriş. Büyüklük. Kendisini, başkalarından üstün olmadığı hâlde üstün görme ve tutma hastalığı. * Şeref ve şan. * Bir şeyin muazzamı. Büyük.

Misk : Bir cins güzel koku ismi. (Asya'nın büyük dağlarında yaşayan bir cins erkek ceylanın karınderisi altındaki bir bezden çıkarılır.)

Teslimiyet : Kendini Allah'a veya başka birinin iradesine terketmek, boyun eğmek.

Sarf : (C.: Süruf) Harcama, masraf, gider. * Fazl. * Hile. * Men etme. Bir kimseyi yolundan ve işinden ayırıp başka tarafa yöneltme. * Farz. * Gr: Bir lisanı meydana getiren kelimelerin değişmesinden, birbirinden türemesinden bahseden ilim şubesi. Kelime bilgisi.

Kelime şekli bilgisi. Morfoloji. Tasrif çeşitlerini, isim ve fiil nevilerini öğreten ilim. * Para bozma.

Lût (as) : Hz. İbrahim'in kardeşi Harran oğlu Lût (A.S.) onunla beraber Bâbil diyarında Şam yakasına geçmişti. Sodom nahiyesine peygamber oldu. Bu nâhiyenin ahalisi ehl-i küfr ve fücur idi. Yolsuz giderlerdi ve hiçbir kavmin yapmadığı fuhşiyatı yapalardı. Hz. Lût, onları doğru yola dâvet etti, dinlemediler ve çok nasihat etti, kabul etmediler. Cenab-ı Hak da onların başına taş yağdırdı ve zelzele ile köylerinin altını üstüne getirdi. Cümlesi helâk oldu. Yalnız Lût (A.S.) ehl-i beytiyle geceleyin içlerinden çıkıp kurtuldu. (Kısas-ı Enbiya'dan).

Nebze : Az miktar, cüz'i, bir şeyin artığı.

Feza : Yıldızlar arasındaki geniş boşluk. Gökyüzü. * Yer geniş olmak. * Açık sahra. * Saha. * Yerde akan su.

Mehtab : f. Mâhtâb. Ay ışığı.

Beşeriyet : İnsanın tab' ve hilkati ve fıtrî halleri. İnsanlık.

Medeniyet : Adaletseverlik, insanca iyi ve ferah yaşayış. Şehirlilik. Yaşayışta, içtimaî münâsebetlerde, ilim, fenn ve san'atta tekâmül etmiş cemiyetlerin hâli. * İslâmiyetin emirlerine göre, usulü dâiresinde yaşayış.

Esans : Çeşitli yollarla bitkilerden elde edilen veya suni olarak yapılan, kokulu ve uçucu sıvı.

Nûr : Aydınlık. Parıltı. Parlaklık. Her çeşit zulmetin zıddı. Işık. * Kur'ân-ı Kerim. İman. İslâmiyet. Peygamber. * Zulmeti def eden, şule, ışık.

Rızk-Rızık : Yiyip içecek şey. Maddi mânevi ihtiyaca lâzım nimet. Allah'ın herkese lütuf ve kısmet ettiği ve bekaya sebeb olan nimet.

İnkâr : Bilmeme, tanımama. Yaptığını ve söylediğini gizleme. * Yapmadım deme ve ayak direme. * Reddetme. (Bak: Nefy).

Müsbet : İsbât olunan. Delilli. Açık ve sabit olan. * Menfinin zıddı. Pozitif, olumlu. * Yazılıp kaydedilmiş. Tesbit edilmiş olan.

Menfî : Müsbetin zıddı. Müsbet olmayan. * Nefyedilmiş, sürgün edilmiş. Sürgün. * Bir şeyin olmayacak cihetini düşünen. * Hakikatın aksini iddia eden. * Gr: Başında nefiy edatı bulunan kelime veya cümle. * Nâkıs. Negatif, olumsuz.

A’za : (Uzv. C.) Bedenin her bir uzvu. * Bir cemiyete mensup kimse.

Cesed : Ten, gövde, vücut, beden. Ruhsuz vücud.

Vicdan : İnsanın içindeki iyiyi kötüden ayırabilen ve iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevî his. * Kendinden geçme, dalma. * Bir şeyi bir halde görme, bulma. * Duyma, duygu. * İnanç. * Şuur. * Bâtın ile Hakkı tanımak. * Din.

Haşr : (Haşir) Toplanmak, bir yere birikmek. * Toplama, cem'etmek. * Kıyametten sonra bütün insanların bir yere toplanmaları. Allahın, ölüleri diriltip mahşere çıkarması. Kıyamet. * Bir tohumun içinden büyük ağaçlar çıktığı gibi, her bir insanın acb-üz zeneb denilen bir nevi çekirdeğinden diriltilerek bütün insanların Haşir Meydanında toplanmaları. (Bak: Acb-üz Zeneb) (Bak: Hudus)

Hudus : Yeniden meydana gelme. Sonradan peyda olma. Yok iken vücuda gelme.

Nikâh : Evlenme. Şeriata uygun şekilde evlenme. * Resmi evlenme muâmelesi. (Bak: Mücâhede).

Nev' : Çeşit, sınıf, cins. * Taleb etmek. Meyletmek, eğilmek. İki yana sallanmak.

İmtizac : Muvafık ve mutabık olmak. Mezcolmak, uyuşmak. İyi geçinmek. Karışmak.

Faiz : Ödünç verilen para için alınan ve şer'an haram olan kâr. Faizin iş hayatındaki mânası, "sen çalış, ben yiyeyim"dir. Küçük tasarruf sahiplerinin paraları bankalarda toplanıp, büyük yekûnlere ulaşır. Banka bu parayı aldığından daha büyük faizle iş sahiplerine kredi olarak verir. İstihsâl edilen (üretilen) malların fiatına masraf olarak bu faiz eklenir. Böylece malların fiatı faiz yüzünden %50 civarında veya daha fazla artar. Bu malı satın alanlar, ödedikleri fiatla birlikte vaktiyle yatırımcının ödediği faizi kendileri ödemiş olurlar. Böylece tasarruf sahipleri bankadan aldıkları faizden çok daha fazlasını bu malı satın almakla geri ödemiş olurlar. Ayrıca fiatların yükselmesiyle dar gelirlilerin haklarına tecavüz etmiş olurlar. Çalışmadan para alıp vermekle zenginleşen bir zümrenin türemesine de sebep olurlar. İslâm, faizi haram kılmakla bu haksızlıkları önler. (Bak: Riba) * Taşan, dolan.

Mülahaza : Mütâlaa. Dikkatle bakmak. İyice düşünüp bir işin hakikatını tetkik etmek. Tefekkür, düşünce.

Ba's : Gönderme, gönderilme. * Cenab-ı Hakk'ın peygamber göndermesi. * Diriliş. Yeniden diriltme. İhyâ. * Uykudan uyandırma.

Kaim : Ayakta duran. Mevcut. Baki. * Vaktini ibadetle geçiren.

Muhabbet : Sevgi, sevme. * Sohbet. Ruhun, kendisinden lezzet duyduğu şeye meyletmesi. (Zıddı: Buğzetme ve adavettir.)

Cem’iyet : (Cemiyet) Topluluk, birlik. Hey'et. * Bir yere cem' olma. * Mânevi birlik teşkil eden cemaat. * Huk: Kazanç paylaşmaktan başka bir maksadla, ikiden ziyâde şahsın ilim ve mâlumâtlarını ve faaliyetlerini devamlı bir şekilde birleştirmek sûretiyle bir esas nizamnameye müsteniden ve hükmî şahsiyyeti hâiz olarak kurdukları teşekkül. (T.H.L.) * Tas: Zihnin yalnız Cenab-ı Hak ile meşguliyet hali. * Edb: Tenasübü veya tezadı dolayısıyla birbirine uyan kelimeleri veya zıd olan kelimeleri beraber aynı ifade içinde bulundurmak. (Edebiyat Lügatı'ndan bir misal:Bir tâir-i kudsîyi uçurdun yuvasından.Bir lâne-i sevdayı tebah eyledin ey mevt.Bir tûde türaba çevirip cism-i latifin.Bir haclegehi hâk-i siyah eyledin ey mevt."Tair, uçurdun, lâne, tûde, türab, hâk" lâfızları arasında tenasüb vardır."Bir tûde türab" ile "Cism-i latif" "haclegeh" ile "hâk-i siyah" arasında tezad vardır. Buna, sözün cem'iyyetli olması denilir.

İştirak : Ortak olmak. Ortaklık etmek. Bir işde yer almak. Hissedâr olmak. * Bir lâfızda çok mânalar müşterek olması. Meselâ: "Ayn" kelimesi. Hem göz, hem de kaynak mânasına gelir.

Alâmet : İz, nişân, işâret.

Muayyen : Görülmüş olan, kat'i olarak belli olan, belli, ölçülü, tayin ve tesbit olunmuş, karalaştırılmış.

Payidâr-Payedâr : f. Rütbeli, pâyeli, itibarlı.

Perişan : f. Dağınık, karışık. * Bozuk, tertibsiz, düzensiz. * Kederli, hüzünlü, kaygılı.

Zekât : Nisab miktarı mala, paraya sahib olan Müslümanın kırkta birini fakirlere sadaka vermesi ve bu verilen sadaka. Ziyâdeleşme, artma. * Temizlik. Taharet. (Bak: Sadaka, Nisab).

Müessese : (C.: Müessesât) (Esas. dan) Bina, kuruluş. * Kurum.

Vakıf –Vakf : Bir kimseyi veya bir şeyi alıkoymak, durdurmak. Kımıldatmamak. * Hareketten fariğ olmak, imsak etmek. Hapsetmek. Aslâ satılmamak, başka şeye tebdil olunmamak şartı ile bir mülkü Allah yoluna vermek. Menfaatı hayır nevilerinden birisine âit olmak üzere bir mülkü ilelebed vermek. * Tecvidde: Durmak ve durdurmak mânalarına gelerek, nefesle beraber sesin kesilmesine denir. Yâni: Kur'an-ı Kerimi tilâvet ederken herhangi bir kelime üzerinde bir müddet sesi kesip, nefes alarak dinlenme halidir.

Hasis : Çabuk. Çok aceleci. * Ayartılan, tergib ve teşvik edilen.

Hasis : Cimri, pinti, kısmık.

Zahid : (Zühd. den) Tas: Borç olan ibadetlerden, aslî vazifelerden başka dünya süs ve makamlarından feragat eden kimse. Sofi. Müttaki. Zühd ve perhizkârlıkla muttasıf.

Cömert : Eli açık, ikramcı, kerem sahibi.

Fâsık : (Fısk. dan) Günahkâr. Hak yolundan hâriç olan. Allah'ın emirlerine karşı zıt hareket eden. Büyük günahı işleyen veya küçük günahta ısrar eden kimse.

Sakin : Hareketsiz, kendi hâlinde. Bir yerde oturan. Kararlı. * Gr: Harekesi olmayıp cezimli (sakin okunan) harf.

Fukara : (Fakir. C.) Yoksullar, fakirler.

Halîm : Yumuşak huylu. Hoş muamele yapan. (Bak: Elhalîm)

Yufka : İnce ve çabuk kırılır, dayanıksız.

Müşterek : Birlikte, ortak kullanılan. * Elbirliğiyle yapılan, birlik.

Keramet : Allah (C.C.) indinde makbul bir veli abdin (yâni, âdi beşeriyyetten bir derece tecerrüd edebilen zatların) lütf-u İlâhî ile gösterdiği büyük mârifet. Velâyet mertebelerinde yükselen bir abdin hilaf-ı âdet hâli. * Bağış, kerem. * İkram, ağırlama.

Menkibe : (Menkıbe. C.) Menkıbeler. Hayat hikâyeleri.

Efsane : Masal. Uydurulmuş yalan hikâye.

İrtibat : Bağlanmak, raptedilmek. Muhabbet, dostluk ve alâkadarlık. * Düşmana karşı cenk için hudutta at sahibi olmak.

İcad : Vücuda getirmek. Yeniden bir şey meydana getirmek. Yoktan var etmek. (Bak: İbda')

SU!.. SU!..

“SU!.. SU!..” diye yanan dudaklarıyle haykırıyordu...
Nûr yüzlü İsmail toprağa vurarak ayaklarını...
Kızgın kumlar. Sıcak hava. Susuz kupkuru yer...
Kavruluyordu hertaraf öğle güneşinin atlında...
HAKK emretmişti İbrahîm Peygambere :
“gitsin bu mukaddes yere doğru...”
Yürüyordu.
HAKK’ın Peygamberi sevgililer sevgilisinin ceddi ve Hacer, omuzunda nûrtopu oğlu İsmail ile...

Çatlamıştı dudakları susuzluktan bu üç mübârek seçkin kulu HAKK'ın...
Biri HAKK'ın Peygamberi, diğeri Ana, ötekisi çocuk İsmail...
Şikâyetleri yoktu.
Olamazdı HAKK ile birlikte olanın...
Yalınız masum İsmail :
"Su!.. Su!.." diye haykırıyordu sessiz, sözsüz...
Geldiler emrolunan mukaddes yere...
İbrahîm Peygamber su aramakta...
Hacer yavrusu için su peşinde...

Yalınız kalmıştı İsmail kızgın toprak üstünde, minicik ayaklarını vuruyordu, durmadan:
"Su! Su!" diye insanın yaratıldığı toprağa...
HAKK' ın emriyle toprakla su karışmıştı insan oğlunun mayasında...
İsmail'in ayakları topraktan istiyordu:
"Senden yarattı beni Hak, gir aramıza senin sözün geçer!" diye...
Toprak HAKK'a döndü :
"Yâ ilâhi suyun görünmesi için beni yarattın...
Benim ile suyu katıştırdın, insanı halk ettin...
Bu "görünme" hakkı için izin ver!
Yarılayım, fışkırsın suyum yanan dudaklar için!.."
Bu sessiz, sözsüz, gökler kadar temiz, lekesiz yalın niyaz HAKK'ın gayretine dokundu...
Çıktı emir...
Fışkırdı birden "Zem Zem-i Mübârek" alarak menba''ını Cennet'ten...
İbrahîm Peygamber, Hacer döndüler.
Elleri boş, dudakları kurumuş su aramak tan İsmail için...

İsmail'i buldular coşkun, yerden fışkıran buz gibi su ile oynarken..
İbrahîm Peygamber kaldırdı ellerini HAKK'a şükür için.
Hacer ağlıyordu HAKK'ın "El Ganiy" esmâsının tecellî ihtizasından...
Birdenbire bir bulut geldi YESRİB cihetinden...
Üzerlerine boşandı.
Bir yağmur ALLAH'ın rahmetiyle birlikte...
İbrahîm Peygamberin mübârek gözleri yaşlarla doldu:
"Yâ İlâhi bu hellabı eksik etme kullarından bugünün hakkı için!.."
"Hellab: Güneşli havada yağan yaz yağmuru"...

İbrahîm'in yürek kınından sıyrılan bu yalın dilek yerine ulaştı:
İşte Nisan yağmurları bu duanın rahmetidir dünya yüzünde...

Göz yaşı; yağmuru, rahmeti çağırdı.
Gözyaşı, HAKK'ın herşeyi halkettiği suyun, insan ruhunda gizli hülâsası... Gözyaşı, kulun HAKK'a en yakın ve arada perde olmadığı anda gelir..,.
Bunun şâhidi seher vakti mübârek bir ot vardır, bunun üzerine düşen Şebnem-i Mübârektir ki oradan ARŞ görünür.
ALLAH hakkı için…

Suyun fışkırdığı gün, cuma günü idi.
O gün ALLAH-u âlem...
Tavaf etti İbrahîm suyu ve çevresini...
Nuh Peygamber zamanında aynı yere düşmüştü "Yakut-u Hadra" sonra siyahlaştı, oldu "Hacer-ül Esved"...
Taş topladı inşa etti harcını zemzem ile yoğurarak Kâbe'yi HAKK'ın emriyle İbrahîm Peygamber...
Sonra koydu zemzem'e bakan tarafına Kâbe'nin Hacer-ül Esved'i...
Kurulmuştu Kâbe "Beyt-i Mâ'mur" un yeryüzündeki HAKK'ın rahmet adesesi...

Bu basit, ulvî dekor içinde...
TAŞ, TOPRAK, ZEMZEM, HAKK'IN EMRi, PEYGAMBER ELİ İLE...
Bu sözlerde HAKK'ın enbüyük sırrı, bu perdelere bürünerek gizlendi.
Milyonlarca insan, dünya'nın her tarafından dönerler o tarafa.
Binlerce insan mevsiminde oraya ziyâret için giderler.
Burası neresidir?
Kâbe...
Nedir Kâbe?..
Dünya kurulalıdan beri O nokta malûm...
Lâ Mekân'ın Mekânda görünür Kapısı...
Bunu Mekânda bulan dedik ya...
HAKK'ın arzu ve emri, Peygamber eli, Taş, Toprak, Su...
Dört duvarla çevrili bir nokta...
Bu nokta da insanın nasıl yaratıldığı, niçin yaratıldığının sırrı gizli.
Bütün Peygamberler buranın etrafında bulunan mıntıkalarda doğdular.

Taş, toprak bol.
Su yok denecek derecede az...
Ağaç yok...

Güneşin kızgın şuaları altında...
Bulunan şey oraya göre halk edilmiş gibi...
Diken.. Hurma... Deve...
Küçük fakat büyük bir misâl bu...
Hepisi sıcağa, susuzluğa mütehammil yaratılmıştır...
Kanaatkar hepsi nebatı, ağacı, hayvanı...
Diken nedir: Suyunu havadan alır...
Hurma nedir: Suyunu havadan alır...
Deve nedir: Suyunu hörgüç deposundan alır...
Bunları ileride anlatacağız hemde ALLAH dilinden.
Kelâmından...

İnsanın yaradılışı gizli bu mıntıkada...
Bu taş topluluğu bugünkü hâlde değil o zamanlar...
İbrahîm Peygamber'in nahr hizasına kadar yüksek, hulkûma kadar. Yani göğsün üstüne kadar...
Cenubda siyah bir taş konmuş...
Doğu cihetinde Mufaf, Hatem var... Arafat'a bakan yüz...

İbrahîm Peygamber...
Gayri meskûn çıplak, kuşların bile uğramadığı yalçın taş tepelerle çevrili bu hâli araziye HAKK'ın emriyle geldi...
Mekke ismini sonradan buraya kim verdi?
ALLAH Kelâmında "Ümmü'l- Kur'a" Köylerin anası veya "BEKKE" diye bildirilmiştir.

Bütün gelmiş geçmiş peygamberler, salât yaparlardı.
Salât dua demektir.
Dua edecekleri zaman ellerini, kollarını birlikte omuzlarından yukarı kaldırırlar, dua ederlerdi.
Cihet düşünülmeden.
Sabah vakti Sabah Yıldızı tarafına teveccüh ederlerdi.
Bu salât şekli Mi'rac'da Resûl-ü Ekrem'e namaz şeklinde emrolunduğu zaman tâdil-i erkân ile kollar kulaklara kadar indi.
Secdeye giderken tekrar nahr hizasına eller kaldırılır.
Mâlikîlerde hâlâ mevcuttur.

Bu yıldız tarafı nedir?
Hatem o tarafa doğrudur.
Bu yıldız sabahları titremeğe başlar.

Bakarsanız görürsünüz.
Bir an olurki taş gibi hareketsiz kesilir.
O zaman Seher Rüzgârı on dakika eser.
Sabah Namazı vaktidir…

Dış âlemi görmeyen, gözlerini çok küçükken kaybeden bir HAKK âşıkı kelimelerle ifade edilemeyen ve sessiz de bırakılamıyan hislerini söğüt ağacından yapılan tellerle donatılmış sazında bu yıldızın ve vaktin hasretini çok güzel ifade etmiştir:
"Ben bu sırra eremedim
Seher vakti göremedim
Yıldız gibi aktı geçti…" diyerek,
Bu ilâhi sırra Meltem gibi deyip geçmiştir…

Diğer bir HAKK dostu da:
"Bir avuç toprak için nedir bu kıyl ü kâl.
Ey kerim-ü Zül Celâl…"

Hak Kelâmında:
"Sabah Yıldızına kasem ederim."

Seher vakti ne mübârek andır.
Sabah vakti melaikeler iner.
Sabah vakti rızıklar dağılır.
Sabah vakti çemen ve ağaçlar secdededirler.
Kuşlar, bütün mahlukatun ALLAH'ı tesbih ettiği zaman içinde bir "Vakit"dir.
Resûl-ü Ekrem bir hadîsinde:
"Sabah vaktini kaçırmayın!"
"Kaçırmayınız" demiyor.
"Kaçırmayın !" buyurmuştur…
Bu laflar arasında büyük mânâ farkı vardır.
"Kaçırmayın!" sözünde:
"Dikkat edin, muhakkak kaçırmayın!" bunda;
Resûl-ü Ekrem'in üzüntüsü gizlidir. "Kaçırırsınız!" diye…

Seher vaktinin Havasını ciğerlerinize doldurunuz.
Sabahı karşılayın, karşılayanın rızkı bol olur.
Bu vakitte dua edin, melaikeler duanıza "amin!" derler.
Muhakkak kabul olur…

Sabah vakti Horoz Melâikeleri görürler.
Bu haberi veren horoz mübârek bir hayvandır.
Horoza sövmeyiniz!
Eziyet etmeyiniz!
Bir horoz bir köyü bütün felâketlerden korur.

Bu vakitte ruhunu teslim eden şahid mertebesine kavuşur.
Bu vakti gaflet ve uyku ile geçirmeyiniz!..
Sabaha karşı doğan çocuk, salih Kullardan olur.
Sabah vakti şamata, gürültü yapmayınız!..
Sessiz ve sükut içinde olunuz!
Sabah vakti HAKK'ı çok zikrediniz!
Sabah vakti yapılan dua ve niyaz geri çevrilmez…
Bütün bu sözler;
Hadîstir,
Âyet'tir,
Kudsî hadistir…

"Sabahın ind-i İlâhiyyedeki kıymetini söyleyebilsem, ömrünüzde uyumazdınız."
Bunlar Resûl-ü Ekremin hadîsleridir.

Seher vakti bir meltem eser.
Bu meltem HAKK'tan büyük bir rahmetidir.
Her beldedeki seyyiâtü temizler.
Yoksa insanların yaptığı seyyiât dünyayı mahvederdi.
Kıyamete yakın bu meltem, kesilecek bir sis alacak kentleri, dünya yüzünü...
Bir kent de, diyarda seyyiât çoğalırsa, HAKK'ı ne sûrette olursa olsun inkâr, ALLAH yoktur diyenler çoğalırsa o şehirden bu meltem kesilir sabah vakti...

İslâm'dan başka dinler de şirk varsa da HAKK'a ne sûretle olur olsun inanç varsa meltem mevcuttur.
Sabah vakti o anda...
Fakat o da muhakkak HAKK'ın bir sevgilisi vardır, veya toprakta yatan bir velîsi.
Balıkçılar ancak bilir.
Bu Meltem zamanında balıklar su sathına çıkarlar.
Bu anda hiçbir hayvan su içmez. B
u sözler tuhaf ve garip gelirsede hakikattir.
Müşahade ederseniz anlarsınız.
ALLAH hakkı için bu doğrudur…

HAKK kelâmında:
"Kâinatta ne varsa ALLAH'ı tesbih ederler."
Kâinat bir Hamd ve Senâ mabedidir.
Sizler bunu ne işitir, ne görürsünüz onlar zikirlerini bilirler, insana serbestiyet ve bir irade verildiğinden insan bu Hamd ve Senâ harmonisinden ayrılmıştır.
Ve felâketler dertlere, belâlara kendi kendini atmıştır.
Hırs ve heveslerine zebun olmuştur…

Dönelim yine Kâbe'ye doğru…
Burada HAKK'ın en büyük bir sırrı vardır.
Topraktan yaratılan Âdem'in toprağı bu noktadan alınmıştır.
Âdem ve Havva bu mübârek topraklarda buluştular.
Yakud-u Hadra buraya düşmüştür.
Nereden onu da sen düşün.
İster göktaşı, meteor taşı de…
İster başka türlü söyle.
Hepisi bize aynı yola çıkar…

İbrahîm Peygamber İsmail'i bu mıntıkalarda Arafat'ta HAKK yoluna kurban edecek.
HAKK Cennet'ten koçu Cebrail ile buraya gönderecekti islâm'ın sonunda Kâbe'si oldu.
İbrahîm Kâbe'de Hatem'e defnedildi

Resûl-ü Ekrem burada dünya'ya teşrif edecek.
ilk vahy'i burada alacak…
HAKK'ın emirlerini buradan cihana tebliğ edecekti…
HAKK'ın bu kızgın, susuz, sıcak yeri seçmesi HAKK Muradı'nın bir sırrıdır.
Hep peygamberleri HAKK bu mıntıkalarda teşrif ettirmiştir.
Bu hikmet, ALLAH'ın dünya yüzündeki en büyük tecellî sırrı…
Hududsuz Kâinat'taki milyarlarca yıldızların, güneşlerin içinde dünya'ya verdiği nimet ve kıymet bu…
Bütün seyyarat devirlerini bu sırrı tesbih için yaparlar…

Gözyaşı ile insan yanaşır HAKK'a , arada perde olmadan…
Sessiz gelen gözyaşı'dır bu…
Gözyaşında HAKK'ın ER RAHÎM "Merhamet"i gizlidir.
Döğünerek ağlamak HAKK indinde yasaktır.
Zira HAKK'ın merhametiyle yarışa çıkmak olur.
Dikkat edin!..

HAKK'ın emrine, dileğine, muradına...
Bunlardaki sırlara insanın aklı varamaz.
Mantığa vurursan küfre girersin.
Kendindeki büyük, HAKK'ın emanetini rencide etmiş olursun...

Bu sözlerimizi rencide etmeyiniz.
Akıl ve mantık ile zedelemeyin yalvarırım!..
Şah damarından sana, senden yakın olan güç ve kudretleriyle ALLAH bu yakınlığı, SU HAKKI için murad etmiştir.
Bu laf, incelerin incesi bir laftır.
Günlerce düşün!..

Susuz insan, nebat, hayvan hatta cansız yok olur.
Onun için HAKK'a yanaşmak için su ile abdest almak farz'dır.
Yani HAKK'a yanaşmak için şarttır.
"Daimi abdestli olmak" kıymetini düşünmek gerek...

Rahmetullahi Aleyh Hocam bize emretmişti. Namaz abdesti üzerinizde olmadan:
"Konuşma! Yeme! Ve içme!.."
Burada Su'yun hakkı gizlidir, işte...
Bu sözü hor görüp zedelemeyin!..
İster düşün, ister gülün,
İster dudak bük, ister istihza edin!..

Bazı sözler vardır:
Kelimeler yer değişir.
Mânâ aynı gibi görünür amma...
Öyle değildir.

Gözden, yaş gelir.
Yaş, gelir gözden.
Yaş gözden, gelir.

Bunların mânâsı aynı gibidir.
Fakat bunun farkını ancak ruh sezer.
Yukarıdaki sözler de bunun gibidir.
Bu yaşın gelişi, gözün yaş bezlerindendir...
Evet... Neden gelir?..
Onu getiren nedir?

Bunlar fennî, ilmî, tıbbî, ruhî birçok sebepler zincir perdesinin altında gizlenmiştir. Hakıyki sır ve hikmet...

“Her laf 40 boğumdur” demiş,
Kalb gözü açık bir Türk islâm anası oğluna:
“Bunu içinde tut.
Anlayamazlar.
Belki zedelerler.
Birini söyle yeter...” demiş...

Namazda konuşanın namazı bozulur bilirmisin?..
Tekrar ediyorum namazda su içilmez.
Bir şey çiğnenmez.
Namaz Mi’rac’dır.
Ruh için kul’a...

Bu hâlinle cesede ait olanı karıştırma ona...
Cesedle mi’rac yalınız Resûl’e aittir.
Taklit olur…
Mi’rac’da insan âdemiyet hamulesiylesin.
O hamuleye melekler secde etti.
Cesede değil...
O hamule ALLAH’ındır...
Ona hürmeten abdestli olmadan:
“Konuşma, içme, yeme!”... demişler Büyükler...

ALLAH’ı tam bilen için, Cennet O’nun için yük olur.
Çünkü Cennet en büyük perde...
Cennettekiler Cennete ısınır ve bağlanırlar.
Hatta dünyadan itibaren hayalleriyle bile...
Ve ALLAH dışında, bir şeye gönül verdiklerinden ALLAH ile aralarına perde çekilir...
Beşerî ne varsa onu silip ancak ilâhiliğin zuhurunu sağlar.
Her meydana çıkıp zuhur eden şey’in aslı, sırrı, o zuhur eden Şey’in içinde kalandır.
Bu sözü çok düşünmek gerek...
Ondan sonra anlamak mümkündür.
Bazı sözler vardır akla sorarsan akıl halledemez.
Bu gibi şeyleri başka türlü konuşmak gerekir...

Cedd : Babanın babası veya ananın babası. * Büyüklük, azimlik. * Kat'edip geçmek. * Tâli'li olmak. * Kesmek.

Mübârek : İlâhi hayrın bulunduğu şey. Bereketlenmiş, çoğalmış. Bereketli, uğurlu. Hayırlı. Mes'ud. * Beğenilen, kendisine kızılan ve şaşılan kimse veya şey.

Şikayet : Sızlanma, sızıltı. * Haksız olan, haksız iş yapan bir kimseyi üst makama bildirmek.

Ma'sum : Günahsız, suçsuz.

Mukaddes : (Kuds. den) Takdis edilmiş olan. Temiz ve pâk. Noksan ve kusurdan müberra ve uzak olan. Her çeşit noksan, ayıp ve kusurlardan münezzeh ve uzak olan. Kudsi.

Niyaz : f. Yalvarma, yakarma. Dua. * Rağbet ve istek. * Hâcet, ihtiyaç.

İhtiza : Ateş yakıp alevlendirme.

Yesrib : Medine-i Münevvere'nin müslümanlıktan evvelki ismi. (Bak: Medine)

Medine : Şehir. * Hicazda Hz. Peygamberin (A.S.M.) türbesi bulunan şehirdir. Buranın İslâmiyyetten evvel ismi "Yesrib" idi.

Rahmet : Merhamet, acımak, şefkat etmek, ihsan etmek, esirgemek. * Mc: Yağmur.

Şebnem : f. Çiğ. Rutubet. Gece nemi. Neda.

Allahu âlem : ALLAH bilir.

Tavaf : Ziyâret etmek. Ziyâret maksadiyle etrafında dolaşmak. * Hacıların Kâbe etrafında yedi defa dolaşmaları.

Yakut : Çeşitli renkleri olan kıymetli bir süs taşı.

Yakut-u Hudra : Yeşil yakut.

Hacer : Taş, kaya. * İsmail Peygamber'in anasının ismi.

Hacerü'l Esved : (El-Hacer-ül Esved) Kâbe'de bulunan meşhur siyah taş. Rengi siyah olduğundan "Esved" denmektedir. (İslâm Ansiklopedisi'ne göre: Kâbe'nin şark köşesinde olup, yerden bir buçuk metre yükseklikte kapıya yakın bir yerde yerleştirilmiş, üç büyük ve bir kaç tane de küçük parçadan müteşekkil ve gümüş bir halka ile çevrili ve bir adı da El-Ruh-ul Esved denilen taştır.)Rivayetlere göre; bu semavi bir taş olup Hz.İbrahim Aleyhisselâm'a Cebrail Aleyhisselâm tarafından getirildi. Daha evvel Ebu Kubeys Dağı'nda muhafaza ediliyordu.Hz. Ömer Radiyallahu anhu, Hacer-i Esved'e yaklaşıp öpmüş ve

demiştir ki; "Çok iyi bilirim ki, sen zararı ve menfaatı olmayan bir taş parçasısın. Eğer Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm seni takbil ettiğini görmese idim, aslâ seni takbil etmezdim." (Sahih-i Buhari Tecrid-i Sarih Tercemesi) Kâbe'nin şark köşesinde ve yine yerden bir buçuk metre yüksekte diğer bir taş, El-Hacer-ül Es'ad (Mes'ud) da vardır ki; tavaf esnasında buna yalnız el ile temas edilir.

Beyt-i ma'mûr : İ'mar edilmiş ev. * Kâbe'nin bir ismi.

Adese : Mercimek. * Mercek. Uzağı yakın veya yakını uzakta görmeğe yarayan dürbün veya mikroskop camı.

Ziyâret : Görüşmeğe gitmek. Bir kimseyi görmeye varmak.

Mıntaka : (Mıntıka) Muayyen bir yer. Havali. Taraf. Kısım. Kuşak. Kenar. Yeryüzünde bir kısım. Bölge.

Şua' : Bir ışık kaynağından uzanan ışık telleri.

Mütahammül : dayanan.

Hörgüç : Devenin sırtındaki tümsek.

Nahr : Boğazlamak. Bir hayvanın göğsü üstünden bıçak vurup boğaz damarını kesmek. * İki şeyin birbirine göğüs göğüse olması. * Boyun. Boğaz çukuru. * Sadır. * Gündüzün evveli. * Namazda kıyamda iken sağ eli sol elin üstüne koymak.

Hiza : Bir şeyin karşısı, mukabili. Bir doğru çizginin devamı ile hâsıl olan cihet, düzlük, sıra. * Devenin ve atın ayakları altında yere bastığı yerler. * Nalin. * Taraf.

Hulkum : İnsan veya hayvan boğazı. Ağızdan mideye giden yol.

Cenub : Güney. Şimalin zıddı olan taraf.

Arafat : Mekkenin 16 kilometre doğusunda Hacıların arefe günü toplandıkları tepe ve bunun eteğindeki ova. Tepenin diğer bir adı Cebel-ür Rahme (Rahmet dağı)dır. Adem (A.S.) ile Havva anamız Cennet'ten çıkarıldıktan sonra burada bir araya geldiler. İbrahim Peygamber (A.S.) Cebrail ile burada konuştu. Hz. Muhammed (ASM) yüzbin insana hitab eden veda hutbesini burada okudu. İnsan haklarını 14 asır önce burada dünyaya ilan etti.

Gayri meskûn : Kimsenin iskan edip oturmadığı yer.

Mekke : Hicaz'da Kâbe'nin bulunduğu en mukaddes şehrin ismidir. Aynı zamanda Hazret-i Peygamber'in (A.S.M.) doğduğu şehirdir.

Bekke : Mekke-i Mükerreme'nin eski ismi. * Bir yerde toplanmak. Bir yere cem'olmak. * İzdihamlık, kalabalık.

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

“Yesebbihu lillahi ma fiyssemavati ve ma fiyl'ardil elmelikilkuddusil'aziyzilhakiymi. : Göklerde ve yerde olanların hepsi, mülkün sahibi, eksiklikten münezzeh, azîz ve hakîm olan Allah'ı tesbih eder.” (Cuma 62/1)

Taklid : Takma, asma, kuşatma. * Benzetmeğe ve benzemeğe çalışmak. Benzerini yapmak. Birine benzemeğe çalışarak alay etmek. Sahte. Bir şeyin sahtesini yapmak.

Hamule : f. Yük. Yük taşıyan nakil vasıtalarının yükü.

Secde : Allah'ın (C.C.) huzurunda yere kapanış. İbadet ve Allah'a (C.C.) memnuniyetini ve itaatini bildirmek veya şükretmek için yere kapanarak alın, burun ucu, eller, dizler ve ayak uçları yere gelecek şekilde yapılan en büyük tazim ifade eden hareket. Namazın bir rüknü

HAVA VE SU

Hava, su değildir.
Su da hava değildir.
Amma aralarında garip bir birleşme vardır.
Havada su buhar hâlinde toplanır.
Görünür bulut bu...
Bulutta su gizlenmiştir.
Havada, bulutta gizlenen suyun terkibinde olan hidrojen, oksijen...
Bulut su olduğu anda havadaki bu iki gaz birleşirler.
Suyu yağmur halinde dökerler.
Bu iki gazın biri şiddetle yanıcı, diğeri şiddetle yakıcıdır.
Birleşti mi bütün ateşleri söndüren en büyük nesne olur...

Kimyada hiçbir madde yoktur ki bunlarla ünsiyyet yapmamış olsun.
Bu birleşmeler hissedilmez.
Sıfır dereceden 2.000 dereceye kadar hararetten...
Hissedilmez yanmadan her şeyi yakan hududa kadar varırlar.
Sarmaş dolaş olurlar...
Hidrojen bombaları, oksijen hamlaçları, akciğerlerde, hücrelerdeki yanmalar, hararetlere kadar.
Kimya ve fen bilgilerimiz bunların birleşme kanunlarını, gördükleri işleri, sıkletlerini, atom ve molekül adet ve tartılarını formüllerine varıncaya kadar biliyor.

Ammaa herkesin bilmediği, ilmin çözemediği ve belkide çözemediği taraflarını hele bir defa "TEKVİN KiMYASI" nı yani "KÜN! Ol!" emriyle oluş kimyasını, formüllerini, moleküllerini seyredelim bakalım ne diyor.
Manevî laboratuvar'ın raporunda...
O laboratuvarın sahibi ALLAH...
Rapor Oradan verilme...
A'cele etme bakalım...

Hava dahilinde bir yanma düşünelim.
Bir kâğıt. Bir odun, herhangi birşey...
Oksijen olmasa yanma olmayacak.
Peki yanan nedir?
Hidrojendir.
O hâlde yanan, yakanda birbirleriyle birleşiyorlar demektir.
Yanıp kül oldu diyoruz.
Kül oldu mu yanma bitti.
Fakat oksijen ve hidrojen havada mevcut yine...
Bu hadise hava olan yerde olur.
Havasızlıkta yanma yok...
Yanma bitti diye oksijen ve hidrojen niçin gizlendiler...
HAKK'ın ahengine döndüler, oluşları öyle...

Burası ince nokta...
Laf etme!
Söyleyeceğini ben biliyorum ammaa öyle değil...
Düşünürsen anlarsın.
Bu kitap didaktik öğretme kitabı değildir.
Görünmeyeni işaret etme anahtarlarını söyler, şifrelerini kendi içinde bulacaksın, onu söylüyoruz.
Bu gibi şeyleri akıl ve mantık ile çarpıştırmadan kabul etmek lâzımdır. Mantık demek bir işte akıl kadrosuna sokmak için, bu işte pürüz var mı yokmu yu bulma meleke usulüdür.
Burada Nemrud'un ateşi nasıl Gül Bahçesine çevrildi?
Olur mu olmaz mı?
Onun kimyasal ve fiziksel izahı gizlidir...
Her mes'ele madde hududunda mantık kavramında anlaşıldı mı hem düşünce durur:
"Bu, böyledir!" denir...

İç tarafa kaymaz.
Ammaaa, bir kaydır bakalım düşünceyi, altında aslını bulabilirsin...
Fakat bu kaydırma kolay değildir.
Bazı bilgilere evvelden sahip olmak lâzımdır.

Hidrojenle Oksijen öyle bir arkadaştır ki yanıcı ile yakıcı...
Barut ile ateş...
Kurt ile kuzu arkadaşlığı gibi...
Kurt kuzuyu kapsa çoban kuzuyu kurtarsa, kuzunun gözünde Çoban kahramandır.
Ya kurtun gözünde çoban?
Düşmandır…
Bu işi iki taraflı düşünürsen ortada güç anlaşılır bir kanun bir ahenk vardır.
Her kimyasal olaya dahil olan herşey, işlerini dünya kurulalı bir ahenk ve değişmez bir nizam içinde yapıyorlar...
Bunları birbirinden ayırıp ateşlersen yani kendi harmonilerini, tahammül hududları dışına çıkarır bozarsan o zaman:
Müthiş ve inanılmaz, aklı sarsan Cehennemi bir karaktere bürünürler. Ahenkleri, kendi bünyelerinin, moleküllerinin görünmeyen proton, nötron, döhidronların saniyede 300.000 + delta kadar olan sür'atlerini ihlal ettiğin zaman parçalanıyorlar.
Asıllarına dönüyorlar.
Kıyametleri kopuyor demektir...
İşte Atom bombaları, hidrojen bombaları, on milyonun üstünde hararet yapıyorlar.
Herşey bir anda yok oluyor.
Dünyada atom bombası atılalı meteoroloji bile değişti.
Bunu herkes biliyor, görüyor.

Hepsinde su gizli...
HAKK'ın kelâmında :
"Ne varsa herşey'i Biz sudan halk ettik" buyruluyor...
İlâhî bir fıskiyedir suyun hâli arz üzerinde...
Sular vardır topraktan çıkar yeryüzüne...
Şelâleler vardır yerden fışkırır gökyüzüne...
Sular vardır gökten iner, Rahmet hâlinde yeryüzüne...
Girerek kalıptan kalıba ...
Şelâleler vardır HAKK'ı zikreder durmadan...
Kâinat bu...

Deryaların içten, dipleri dolu binlerce çeşit, renk ve güzellikle hayvan, nebat ve balıklarla...

Kimisi sudan çıkamaz.
Kimisi su dışında fakat sudan ayrı yaşayamaz.
İnsan aklının alamıyacağı bir ezelden HAKK'ın : "KÜN : Ol!" emriyle halkoldu bu mükevvenat...
Bu nizam…
Bu ahenk...

Bütün bu güçler, kudretler HAKK'ın görünüşüdür.
Her zerresinde bir bozukluk bir ahenksizlik bulamazsın...
Her zerresinden en büyüğüne kadar bütün kâinat durmadan HAKK'ı tesbih ve zikretmetedir.
Atom dünyasındaki aklı yoran intizam ve durmadan zikir kaynaşmasına bakmak yeter...
Atomların durmadan raksları, dönmeleri nedir bunlar...
İşte bu zikirde;
Tekvin Kimyası,
Tekvin Fiziği,
Bütün ilim ve fen, hepsi içinde, düşünen insan için..
Mevcuud...

Kâinat bu hamd-ü Senâ mabedi...
Bu hamd ve senâya uymak gerek...
İnancı olmayan eski bir şâir bile inkâr edememiş bu nizamı da şöyle söylemiş:
"Penhan ü peyda, Nevvar ü muzlim.
Bütün avâlim etmekte durmadan zikrü hallakı daim.
Allahu Ekber! Allahu Ekber!.."
Biz de şöyle deriz:
"Çok kişiler gördüm senelerce bu dünya perdesinde.
Oynadılar, oynattılar bizleri bir kukla gibi.
Çok şükür ALLAH'a seyredecek göz kalmadı bizde.
Yaklaştık artık HAKK'a doğru gitmek için.
Delüp perdeyi arkasındakini görmek için.
Merak etmedik hiç perdenin arkasındakini.
Çünkü perdenin arkasından geldik arz üzerine.
Seyretmek için kendi kendimizi..."
Bir Aks-ı Sedâ gibidir sözlerimiz.
Bulamazsa dinleyecek kulaklar eğer.
Döner elbette sesimiz yine geldiği menziline...

Gündüz mavi, sonsuz semâ...
Gece kandillerle süslenmiş uçsuz bucaksız gökyüzü insana daha yakın görünür...
Gündüz gökyüzündeki göz yormayan ferahlık veren derin mavilikte: ALLAH'ın kudretinin, sonsuzluğu gören için en büyük delildir, ALLAH'ın varlığı...
Gece karanlıkta sayısız yıldızlar insana HAKK'ın Şah damarından daha yakın olduğunu idrâk ettirmeğe yeter...
Gündüz gaflette, gecede uykuda olana bu dekor basit görünür...
Gece yarısından sonra ve seher vaktinde bu muamma çözülür, insanın "Ahsen-i Takvim" olduğu sezilir...
Eğer "DEYYÂN" ile sohbet etmek istersen...
Bu sıralarda havada cildi okşayan bir nem hisseder insan her tarafında. İşte suyun Hak ile sırrının insan aklına pencere açtığı "An" seher vaktidir. Bu...
Suyun en büyük sırrının belirdiği vakit...

Seher vaktini birlikte görelim:
Seher vakti on dakika ancak sürer.
Bu vakit Kadir Gecesinin gölgesinin gölgesidir âdeta...
Melâikeler iner o zamanda...
Nereden iner?
Âdeta görünmeyen kanatlarının ihtizazlarını sessiz, sözsüz duyar insan bütün hücrelerinde...
Bu HAKK'a yakınlık demektir.
Yanaş durma demektir, iner dedik ya!..
Nebatların, hayvanların bir kısmı bunu görür.
Kimisi susar kimisi gördüğünü gizleyerek ilân eder...
Tam seher vaktinde ki ses yoktur.
O anda...
Sabah namazı vaktidir.
Bu namaz şükür namazıdır.
Bu namaz yani sabah namazı seher vakti hürmetine emr olunmuştur.
Bu laf çok mühim bir sözdür.
Bu vakit hakiki islâmın manevî tarafının âdemiyet hamulesinin en büyük sırrı noktasıdır.
Bu vakti kaçırmak insana çok şey kaybettirir ve ettirmiştir de...
HAKK'ın, kulun ibadetine ihtiyacı yoktur.
O ibadetlere birşeyler gizli yine kullara birşey veriyor.
Kimse farkında değil. Farkına varsalar bütün dünyadaki insanlar o anda sükut ve derin bir sessizlik içinde HAKK'a dönerlerdi.

Resûl'ü Ekrem bir hadisinde :
"Ben ilmin şehriyim kapısı da Ali'dir" buyuruyor.
"Ali kapısıdır" buyurmamış.
Bu hadisin mânâsını üstünkörü beşeriyet yorumlayarak birbirine girmiştir. Bunun ne olduğunu bu kitapta yazamam...
Çünkü bu büyük hadisi hâşâ zedelemiş olurum.
İslamının sırrı burada gizlidir.
Seher vakti de bunun gibidir...
Seher vakti, gece yarısından sonra sabaha doğru süzülen ve Resûl-u Ekrem'e farz olan TEHECCÜD namazının âdeta "MAKAM-I MAH-MUD" da selâm verdikten sonraki HAKK'a yönetip Nûr âlemine daldığı "An" gibidir...

Büyükler söylemişlerdi:
"Bir damla Şebnemde ARŞ'ın göründüğü, kısaların kısası bir zaman içinde bir Mekân vaktidir."
Mekândan Lâ Mekân'a göz bebeği kadar küçük su damlasında görünür, gözde bir et parçasında HAKK'ın hünerlerinin hüneri, gözün içindeki bir iki damla billur gibi Mekânı Lâ Mekânda olan Ruh aynasına götüren gözün içindeki su gibidir:
Göz anatomisini büyük bir merakla öğreniniz çok şeyler öğrenmiş olursunuz.
"Bu damla Su hakkı için!"...
ALLAH :
"Ben kulumla görürüm!" buyuruyor bir hadis-i kudsî de...
Kulak da aynıdır iç kulakta Korti cisminde berrak bir damla su vardır.
O da ses ihtizazlarını götüren tesbih gibi zincirin yüzdüğü yerdir.
"Bu su hakkı için" :
"Ben kulumla birlikte işitirim!" buyruluyor bir hadis-i kudsîde...
Hadis-i kudsîler suların şifreleridir...

Âyet: ALLAH'ın sessiz, sözsüz, lafızsız kelâmının insan dilindeki tecellîsi...
Hadis: Resûl'ün sözleri
Kudsî Hadis:.Bu iki şeyi bağlayan, açıklayan şifrelerdir.

Yukarda korti cisminden bahsettik kulakta.
Dönen bir insan; santrafüj, santraped fizikî olayları neticesi korti cismi içindeki zincir cidara değer ve baş döner...
Kanda alkol fazlalaştığı zaman, alkol suya haris olduğu için korti cismi içindeki suyun kesafeti değiştiğinden alkol alanda yürürken yalpalar... Mevlevîlerde dönme esnasında başlarının dönmemesi Ney'in yedinci deliğinden çıkan kulağın almadığı ihtizazın korti

cismini daimi ihtizazda bulundurarak cidara çarpmasının önüne geçtiği içindir.
Bu bahis uzundur ve ihtisas kadrosuna girer bu kadar yeter...

Terkib : Birkaç şeyin beraber olması. Birkaç şeyin karıştırılması ile meydana getirilmek. * Birbirine karıştırılmış maddeler. * Gr: Terkib-i nâkıs ve terkib-i tam olarak iki kısma ayrılır. Terkib-i nâkıs: Cümle kadar olmayan terkiblerdir. Terkib-i tam ise; bir cümleden ibarettir. Birbirine eklenen kelimelere terkib denir. Bunlar bir ismin veya sıfatın benzerleri arasında belirtilmesi için başına getirilen isim veya sıfatla birlikte meydana gelir. Meselâ: Bahçenin duvarı. Kırmızı çiçek... Bu cümleden birincisine "isim terkibi" veya "terkib-i izâfi" denir. İkincisine "Sıfat terkibi" veya "terkib-i tavsifî" denir. (Bak: Muzaf)

Nesne : şey, herhangi bir şey.

Ünsiyet : Alışkanlık, dostluk. Birlikte düşüp kalkmak. Ahbablık.

Hamlaç : Üfleç.

Sıklet : Ağırlık. Mânevi sıkıntı.

Didaktik : yun. Mevzuu, hikmet ve nasihattan ibaret olan söz. Öğretici.

Şifre : Fr. Gizli ve işaretle yazı usulü. * Haberleşmede kullanılan belirli bazı işaretler. * Herkesin anlayamadığı, bazı kimselere mahsus anlaşma usulü.

Nemrud : Zâlim ve gaddar olarak tanınmış ve Allaha karşı kibir ve isyan ile büyüklük taslamış bir kralın ismidir. Milâddan evvel 2640 yılında yaşadığı sanılmaktadır. Peygamber İbrahim Aleyhisselâm zamanında yaşamış ve onu ateşe atarak yakmak istemiş, mu'cize ile İbrahim Aleyhisselâm ateşten kurtulmuştur. Bâbil'in müessisi ve hükümdarı olup, en evvel hükümranlık ve tecebbür eden bu olduğu mervidir. (Bak: Enaniyet)

Enaniyet : (Enâniyyet) Benlik. Kendine güvenmek, gurur. Hodbinlik. Sadece kendine taraftarlık. Her yaptığı işi kendinden bilmek.

Nizam : Sıra, dizi, düzen. Dizilmiş olan şey, sıralanmış. * İcaba göre yapılan kanun. Bir kaideye binaen tertib olunmak ve ona binaen tertib oldukları kaide. * Bir işin sebat ve kıyamına medar, sebep olan şey ve hâlet.

Harmoni: Armoni : Türlü sesler arsında sağlanan uyum.

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

“E ve lem yerallezine keferu ennes semavati vel erda kaneta ratkan fe fetaknahüma ve cealna minel mai külle şey'in hayy e fe la yü'minun : İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir

halde iken bizim, onları birbirinden kopardığımızı ve her canlı şeyi sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi? Yine de inanmazlar mı?” (Enbiyâ 21/30)

Şamata : gürültü patırtı yapmak.

İnd : Arapçada zaman veya mekân ismi yerine kullanılır. Hissî ve manevî mekân. Maddî ve manevî huzura delâlet eder. Nezd, huzur, yan, vakt, taraf gibi mânâlara gelir. Gayr-ı mütemekkindir. Yani harekeleri değişmez. İzafete göre zamanı ifade eder (Min) harf-i cerriyle birleşebilir. Bazan da zarf olmaz. Bazan kalb ve ma'kul irade olunur. Yani, bazan huzur-u kalbîye delâlet eder ki, itikad mânasına kullanılır. Bazan mâkuledeki hissi huzura zarf olduğu gibi, huzur-u manevîye de zarf olur. Bâzan onunla fiil emir olur. Hüküm, fazıl, ihsan, teşvik ve tergib etmek mânalarına gelir.

Seyyiat : (Seyyie. C.) Kötülük, günahlar, suçlar. Kötülüğe karşı çekilen sıkıntılar.(Kur'an-ı Kerim tahliye-i seyyiatı üç mertebesi ile zikretmiştir. Birincisi şirki terk, ikincisi maasiyi terk, üçüncüsü mâsivâullahı terk.) (İ.İ.)

Velî : Sahib, mâlik. * Evliya. * Muin. Muhafaza eden. * Küçük çocukların hâlinden mes'ul kimse. * Sıddık. * Baba. Babanın babası, cedde de denir. * Fık: Hayatını mücadelelerle ve azimet ve fevkalâde bir zühd ve takva ile ibadet ve taata sarfederek kendisinden Allah'ın (C.C.) izniyle gaybdan haber vermek ve gaybî ahvali keşfetmek gibi ilmî ve kevnî hârikalar zuhura gelen zât. Allah'a (C.C.) manevî yakınlık kesbetmiş olan şerif zât. * Cenab-ı Hakk'ın (C.C.) isimlerinden birisi.

Tuhaf : (Tuhfe. C.) Hediyeler. * Münâsebetsiz hâl. * Eğlenceli, gülünç. * Garip iş veya şey. * Hoşa giden ve az bulunur şeyler.

Müşahade : şahid olma.

Senâ : Medihle tarif. Medhetmek, övmek.

Zebun : f. Zayıf, güçsüz, âciz. * Alışverişte aldanan.

Cebrail : (Cebril, Cibril) Cenab-ı Hakk'ın emirlerini Peygamberlere (A.S.) bildiren büyük melek. Peygamberimiz Resul-i Ekrem'e (A.S.M.) Kur'ân-ı Azimüşşân'ı vahiyle getiren melek (A.S.).

Vahy : Bir fikrin, bir hakikatın veya emrin Allah (C.C.) tarafından Peygambere bildirilmesi. * Lügatte vahiy: Kelâm, kitap, işaret, irsal, ilham, ifham, emir, teshir, bir şeyi harfiyyen i'lâm, bazı hususi maksadları tebliğ gibi mânalara gelir.

Seyyarat : (Seyyare. C.) Seyyareler, gezegenler.

(Rahm. den) Acımak, şefkat göstermek. Korumak, iyilik etmek. Biçârelere yardımda bulunmak. Esirgemek.

Küfr : Örtmek mânâsınadır. Kalbe âit bir sıfattır. Hak dini inkâr edip, hakkı inkâr edene ve gizleyene "kâfir" denilir. Kâfirliğin sıfatı küfürdür. * Allaha inanmamak. Hakkı görmemek. İmansızlık. * Allaha (C.C.) yakışmıyan sıfatlar uydurmak. Müslümanlığa uymayan şeylere inanmak. * Nankörlük, dinsizlik, günah, kaba ve ayıp söz. (Bak: Kebâir - Kâfir)

İstihza : Alay etmek, birisi ile eğlenmek. * Birisini gülünç duruma düşürmek, maskara etmek.

İhlal : (Mahal. den) Yer değiştirmek. Vermek. Yerleştirmek. * Helâl kılmak.

Mükevvin : Yaratan, yapan (Allah C.C.). Tekvin eden. (Bak: Tekvin).

Mükevvinat : Yaratılanlar.

Aks-i sadâ : Sesin bir yere çarpıp geri gelmesi. Yankı. Çok evvelden söylenen bir hakikatın sonradan tekrar edilmesi.

Ferah : Şen, sıkıntıda olmayan. İç açıcı. Şenlendiren. * İnşirah. Sevinç.

Muamma : (Amâ. dan) Anlaşılmaz iş. Karışık şey. Bilinmeyen hâl.

Makam-ı Mahmud : (Şefaat-ı Uzmâ) En yüksek şefaat makamı. Peygamberimizin (A.S.M.) kavuşacağı, Allah tarafından vaad edilen makam.

Billur : Şeffaf, parlak taş, elmas gibi kıymetli. Cam gibi parlayan.

Anatomi : Canlıların yapısını ve bu yapıyı meydana getiren uzuvları inceleyen ilim dalı. Tıbtaki önemi çok büyüktür.

Cidar : Duvar. * İki yeri birbirinden ayıran zar, perde.

Haris : Hırslı.

Kesafet : Bulanıklık. Kir. Açık veya berrak olmamak. * Kalınlık, yoğunluk, kesiflik, koyuluk. Şeffaf olmamak.

Mevlevî : Mevlana Celaleddin-i Rumi Hazretlerinin tarikatından olan müslüman.

Ney : Kamıştan yapılan damaksız düdük. * Kamış kalem. * Mc: Kâmil insan. * Farsçada : Yokluk. (Bak: Nay)

HER İNSANDA MEZİYYET VARDIR

Her insanda meziyyet mevcuttur.
Çünkü ALLAH insanı Ahsen-i Takvim yani Ruhî ve şekil itibariyle de en güzel şekilde yaratmıştır,
İnsan HAKK emirlerine yani kâinatta mevcut ahenge hürmet eder; bu emirler için münakaşa etmez.
Düşünce ve sözleriyle onları zedelemez.
O emirleri ya yapar.
Ya yapmaz o kendisiyle ALLAH arasında bir mes'eledir.
Emirleri yapan: Yalan, gıbta, dedikodu bilmez.

"İnsanı biz topraktan yarattık." Bu âyet insanın cesedinin topraktan yaratıldığını ifade eder ve bu fânidir.
Toprakta MENDELYEF Cetveline göre 99 element aynen vardır, insan topraktan yaratıldığı için bu elementler de vücudda mevcuttur.
O hâlde Toprak da, dünya da fânidir.
"Bir tohum toprağa ekilir. Büyür. Çıkar bir huviyyet kazanırsa, Bizde cesedde Bizden bir lem'a olan Ruhunu oturttuk, Ruha esmâlarımızın benzerlerini göstermek için cesedde muhtelif organlar, uzuvlar yarattık"...
Cesed bozulursa Ruhun hassaları tezahür edemez.
Göz görmek için, göz bozulursa merkez göremez.
Görme merkezi yerinde, ona görmeyi tevlid edecek maddî yollar bozuk demektir.
Körlerde rüyada görürler.
Sağırlarda rüyada işitirler...
İnsan en güzel şekilde yaratıldı.
Bunu, güzelliğini koruması için, Ona tabi' olması için birçok usuller, emirler gönderdik.
Bunları tatbik ettiği müddetçe insan Ahsen-i Takvimliğini muhafaza eder.
Bu usul ve emirler de bir nev'i fizikî, kimyevî kanunlara uymak ve onlarla varlığını muhafaza eden maddelerin tabi' olduğu kanunlar gibidir.
İnsan madde tarafıyle bu kanunun içindedir.
Bütün kâinat'da değişmeyen enerji kaynağından kudretini alır.
Onu tüketir ve kaybolur, gider. Maddesiyle moleküllere, atomlara ayrılır. Karışır yine maddeden geldiği maddeye. Maddesizliğe...
Bu durum bir zaman içinde cereyan eder.
Zaman bizim anlamamız için murad edilmiştir.
Zamanı fizikî olarak târif etmek icap ederse:
Hareket etmeyen bir enerji kaynağının harekete geçtiği zamanki kavramı...

Her şey hareket hâline geçebilmek için bu durgun enerji kaynağından bir miktar emmek, atmak mecburiyetindedir.

Denizi durgun bir enerji kaynağı farzedelim:
Balık onun içindeki hayatını temin için denizin içinde dolaşır.
Bu dolaşması zamandır.
Oradan enerjisini alır.
Enerji ne miktarsa o bitti mi kaybolur gider.
Bu hâlin sür'at veya miktarı o olayın ömrü demek olur.
Bütün varlıklar bundan enerji emer, kendisine has bir umut çizgisi kurar. Bu emme kabiliyeti kendisinde kalmadı mı herşey madde ötesine akar.
Bu her'an vaki' olmaktadır.
Maddenin iç dünyası moleküllerinden, proton, dohidron, nötron muvazenesine kadar uzar ve oradan iç dünyası başlar.
İç dünya bu enerji menba'ınının dışında kalır.
Sonsuzluk buradan başlar.
Yani madde ötesine doğru herşey akmaktadır.

Burada hududsuz kâinatta olan nizamdan bir iki söz etmek lüzumu vardır.
Çok dikkatle okunup, anlaşılmasını dileriz.
Zira bu kitabın özüne bu izahtan sonra girilir ve "SU" o zaman anlaşılır. Sonsuz kâinatta bir ahenk ve nizam vardır.
Bu nizam maddenin en küçük parçasını teşkil eden bünyesini husule getiren devamlı hareket ve enerji kaynağından başlar.
En büyüğüne kadar canlı cansız herşey bu harmoninin içindedir.
Âdeta "O"dur..
Bu işlemede fizikî, kimyevî, biyolojik, fizyolojik her bakımdan şuûr vardır. Herşey yapacağı işi bilir. Bu hududdan dışarı çıkamazlar.
Çıkmazlar...
ALLAH kelâmında: "Kâinatta ne varsa HAKK'ı tesbih ediyor.
Siz bunları göremez ve anlayamazsınız."
Her şey her an hem yok olur ve hem de tekrar var oluyor...
Ne tarafa bakarsan bak bu ahenk, bu şuûr her yerde var.
Onsuz boş bir şey yoktur.
Hak heryerde hazır ve nazırdır.
Herşeyi muhittir.
O'nun haberi olmadan bir zerre bile oynaması burda haberi olmadan kelimesinin ifade ettiği mânâ şudur:

Ahenk ve nizamdan dışarı çıkamaz demektir...
En küçük atom ki maddenin ötesini madde âlemine bağlayan nokta…

Asıl Külli Akıl ve şuûr bu noktadan herşey'e kâinatta sızar, insandaki şuûr ve akıl, külli akıl ve şuûrdan o noktadan yani lâ mekandan mekân'a gelen bir lem'a bir ışıktır...
ALLAH herşeyi bilir.
Menba'ı olduğu için ve ora ile daimi irtibatta hatta onun içinde...
"Biz size şahdamarlarınızdan daha yakınız."
"Birgün bize döneceksiniz..."
Bu âyetteki "Biz" HAKK'ın kudret ve güçleridir...
"Siz" ise kâinattaki ahenge maddî ve manevî yaradılış bağlılığını ifade eder...
Bunların hepisi kâinattaki herşey...
ilk halkedilen "SU"dan menşeini alır...
Suda Hidrojen ve Oksijen molekülleri var.
Bir kısım oksijen iki kısım hidrojen H-O-H formülü kimyada bu..H2O...
Bunlar durmadan raks hâlindedirler.
Sür'at mefhumunun gayesine yakın bir sür'at... Yani Aklın alabildiği hızdan daha fazla...
Bütün sayısız her şeyin esası, atomları ayrı ayrı kıymet ve adette... Cinsleri, hassaları ayrı ayrı.
Bütün cisimlerin müşterek nüvelerinde su var...
Su olmayan yerde hayat mefhumu bahis konusu değil...
Külli şuûr ve akıl muhtelif tarzlarda, miktarlarda her şeyde mevcuttur.
Hayvanda, nebatta, insanda, maddede de...
Bizim idrâk hududumuz da ölçülemiyen bir şuûr içindedirler... Anlayamadığımız için onlara birçok isimler konmuştur.
Cinslerini, şekillerini bir ahenk içinde devam ettirirler.
Bunların şuûrlu düzenini biz bazı âlet ve tahlillerle anlamaya çalışırız. Şimdi fizikte bir zaman mefhumu vardır.
Her olay bu zaman içinde cerayan eder.
Einstein, zamanı izafî olarak kabul ederek matematik formülleriyle izah eder.
Kozirof Rus âlimi, maddede husule gelen olayları bir zaman içinde kabul eder.
Bu zaman o maddenin ömrü diye izah eder.
Şimdi biz burada bunun arkasında gizli, Kozirofun târifinde hareket etmeyen bir enerji kaynağı vardır.
"Her olay menşeini oradan alır ve kendi varlığını idame için harekete geçer ve bir zaman içinde işi bittimi söner gider" diye târif eder.

Bu, durgun enerji kaynağı şöyle izah edilir:
Lâ Mekân durgun enerji kaynağı.
Bilinmiyor.
HAKK'ın Arş'ı Su üstünde kurulmuş.
Haber Öyle...
Arş, HAKK'ın kudretlerinin menba'ı...

ARŞ: ALLAH'ın zâtının aydınlığıdır.
Bu aydınlık ilâhî güçlerle yaratılmamıştır.
ALLAH'ın tabiî aydınlığıdır. Nûrudur.
ALLAH'ın zâtını örten kendi ışık örtüsüdür...
Bu ışıktan bir zerre ayrıldı ve yok oldu.
Bir ampul sönerse odada ziyâ nasıl karanlıkta kaybolursa öyle yok oldu.
O yokluktan Nûr gücü ile sonsuz uzaya uzaklaştırıp ve onu varlığa döndürdü.
Biz buna İslamda (ilimde) "Nûr-u M" di ismi veririz.
Kâinatta ne varsa bundan halk edilmiştir...
ALLAH'ın EL VÂCİD ismi vardır.
Maddesiz varlıklardan maddeli varlık yaratan güç mânâsınadır.
Bütün HAKK'ın esmâları ve güçleri bu esmânın içinde mevcuttur, işte Arş bu güçlerin sudur yeri.
Arş'ın altında bizim bildiğimiz su yoktur.
O başka "SU"...
Mekân değil orası...

Bâtıl diye bir kelime vardır.
Dini mânâsı ALLAH'tan hâli, boş farzolunan şey bâtıldır...
Fakat bu kelime de doğru değildir.
Zira ALLAH'tan hâli boş bir yer ve O'nsuz mevcut olmadığından bâtıl dahi yok demektir.
ALLAH'ı görmeyenler bâtıl kelimesini kullanırlar.
ALLAH'ı kendimizde olan ALLAH ile bilebiliriz.
Her şeyde ALLAH görünür.
Her insan, her şey kâinatta HAKK'ın bir başka sûrette bize eli uzanan sadık bir dost...
Onun için her şeyde HAKK'ı görenler başka insanlardır.
Derlerki:
"Zâhirde bâtın ol'ki, Bâtın'd a zâhir olasın!.."

Meşhur arap şairlerinden EBÜ'L-MUNZER bir beytinde şöyle söyler:
"Yâ ilâhî senin olmadığın yeri bize gösterde cehennem'i göreyim..."
Sırr-ı Esrar-ı Vahdaniyet İnsan üzerine yükletilmiştir.
Hakıyki insan HURİ ve GILMAN'dan daha güzel halkedilmiştir.
Görünürlerde zâhir olan insan, gaiblerde de zâhir olmak üzere kendisine Keramet-i İnsaniyyeyi muhafaza ve Kemâlat-ı Beşeriyyeyi idrâk sayesinde her şeyi tasarruf etmesi gayri kabil-i inkârdır.
Mucizeler ve keramet denilen harikulade görünen şeyler bu tasarrufun Asar-ı Zâhiresidir...
İnsan insana uzaktan bakarsa bu Hassa-i Asliyesini kaybeder.

Yâni o kaybolmaz. Ondan uzaklaşmış oluruz.
Görünende kaybol ki görünmeyende görünür olasın...
"Ömrünüzde size sevgiyle bir el bir şey ikram etmedi mi ki olasın...
Bir göz size şefkat ve merhamet ile gülerek bakmadı mı?
Bir ağız size güzel bir söz söylemedi mi?
Evet mi? Hayır mı?.."
İster evet. ister hayır söyle.
Cevap istemiyoruz.
Cevabı sizde kalsın...
Çünkü sonra hepimiz utanırız...

Eskiden evlerimizde içine gül suyu konan gümüş kablar vardı.
Gelen misafire bu gün nasıl kolonya ikram ediyoruz.
Bu gümüş kablardan gül suyu dökerlerdi ellere...
Şimdi, yanlışlıkla o gümüş kaba sirke korsak ele döküldüğünde ne olur. Hem döken hem eline dökülen utanır...
Onun için unutma.
Herşeyde ALLAH görünür.
Bunu görmüşler işte.
Şöyle demişler...

"Her men menem
Hem tu-tui
Hem tu men-i
Niğmen menem
Ni tu tui ni tu meni..."

Şimdi düşün bakalım.
Eğer sözleri anlamışsan...
Bu dünyada ölen kim? Öldüren kim? Ağlayan kim? Izdırap çeken kim? işkence yapan kim? Zindanlarda çürüyen kim? Çürüten kim? Yekdiğerini sevmeyen kim?
Soruyorum şimdi ey insanlar bu yukarıdakileri yapanlar insanlar değil mi?..
Onun için ALLAH'ın hoşnudiyeti celbedecek sevgi, amel ve harekette bulunmak kâinat ahengine uymaktır ki bu ALLAH'ı zikirdir işte...
En büyük zikirlerden biri:
Sadaka.
Güzel Söz.
Hak için yekdiğerini sevmek...
Ne ise bu uzar gider dönelim biz yine maddenin en küçük atomuna..
Hak Kelâmında buyurur:
"Her şey HAKK'ı tesbih ediyorlar!" bu ne demektir :
"Yek diğerini severek hepisi bir ahenktedirler" demektir.

ALLAH, kendi kudret, güç ve sıfatlarıyla süslediği insana kendisini zikretmesini gizli olarak emretmiştir.
İnsan vücudu hücreleriyle birlikte her an zikir hâlindedir.
Vücut işlemesindeki kimyevî fizikî fizyolojik, biyolojik intizama bakmak kâfidir...
Bütün bu zikir ve işlemede hedef ALLAH'tır.
Zikredici de kendisidir.
"Lâ ilahe illallah" lâfızları ve söylenen kelimeler zikre âlettir.
Zikir bunlardan sonra kalbde husule gelen bir hâletdir ki zikir işte odur.
Mahlukların haddine mi düşmüş O'nu zikredebilsin.
Ancak tesbih ederler işte bu tesbih kâinattaki ahenk'tir.
"Her şey ALLAH'ı tesbih eder" âyet.
Maddenin en küçük atom bünyesinde varlığı ortaya buradan çıkıyor. Buradan bütün madde ve kâinat kuruluyor.
Buraya Lâ Mekân diyelim.
Buradan bütün madde, kâinat kuruluyor.
Burada şu tâbirler ortaya çıkar:
"Lâ Mekân. Mekân. Zaman. Vakit. Müddet."
Bu kelimelerin ifade ettikleri mânâ inceliğini ve hakıkatini bugünkü dilimize ve başka dillere tercümesi olmaz.
Olursa da kupkuru bir mânâ soysuzluğuna gidilmiş olur.
Ancak izah edilir...
Lâ Mekân'ın idrâki için: Mekân, Zaman, Vakit, Müddet kelimelerinin ifade ettiği

mefhumlarla sezilir…
“Mekân” olmadı mı “Zaman” mevzu’u bahis değildir.
“Zaman” yok farzedilirse “Vakit” kendiliğinden kaybolur.
“Vakit” olmadı mı “Müddet” konuşulamaz.

Zaman devamlı bir nehir gibi akar gider.
Bu nehrin menba’ı yoktur, bilinmez.
Döküldüğü mansap, derya da meçhullerin meçhulüdür.
“Mekân”, “Zaman” akışına girdiği anda “Vakit” sözü ortaya çıkar.
O zaman “Müddet” mefhumu “Mekân”a mânâ verir…
Görünmez mekansızlık ve görünür mekân arasında insan istifade etsin, HAKK’ı anlasın diye müddet murad edilmiştir.
Her an yok olup var olma mevcuttur.
Bu hâl devamlı ilâhi esmâların kudretlerinin tecellîleri icabıdır.
Kâinatta sükun yoktur, intizamlı bir kaynaşma mevcuttur.

Bir elektrik lambası bir saniyede 60 defa yanar söner.
Bu mekânsızlığı ve zamansızlığı idrâk hassamız olmadığından biz lambayı devamlı yanıyor görürüz.
Mekân, Zaman, Müddetler kısaldıkça idrâk hassalarımızdan uzaklaşır. Nihayet bir hududa kadar gelir ki artık onu ne görür ne işitir ne de idrâk edebiliriz.
Bu hududdan sonra Lâ Mekân başlar, “Bu hudud” da mekansızdır. Başlamak kelimesi burada yalnız Lâ Mekânı mevcudiyeti var demektir.
Akıl hududunun ötesi. Yani Sidres’i…
Aslında ne zaman, ne mekân, ne müddet vardır.
Yokluk bile yoktur.
Yalınız ALLAH vardır.
Bütün kuvvet ve kudretleriyle ortada görünmektedir.
“Dünya bir andan ibarettir.” Resûl’ü Ekrem buyurmuştur.
Bunların idrâki için muddes kitaplarda :
“Hak dünyayı 7 günde halketti” buyrulmaktadır.
Asırlar, yıllar, aylar, günler, saatler, dakikalar, saniyeler, saliseler, rabislar, hamisalar, ilaâhir “an”lara kadar uzar gider.
Zamanı azaldıkça hassalarımızdan her şey uzaklaşır.
Bir protonun hareketini idrâk edemeyiz.
Kâinattaki intizam ve işleme, idrâk hududumuza girmeyen mekansızlık ve zamansızlığın idrâk edilmesi içindir.
Her an zamansızlıktan ve mekânsızlıktan mekâna ve zamana geliş vardır. Yine her

an zaman ve mekândan zamansızlığa ve mekânsızlığa akış vardır...
Küçük bir kimya hikayesi söyleyeceğim.
Bunu düşün…
Herkes bilir, amma bu tabiî olayda bir şey gizlidir.
SU, Sıfır derecede buz hâline gelir.
Bu anda hacmi % 9 büyür.
Hacmi büyüyen buz su üzerinde yüzer.
Çünkü aynı ağırlıkta buzun işgal ettiği hacim aynı ağırlıkta suya nazaran daha büyüktür.
Buradaki olayı doğal deyip geçme...
Çok düşün…
Bu bir şey haykırıyor.
Arşiment Kanunu diyeceksin evet amma bunda gizli olanı ara...
ALLAH yarattığı bütün mahlukatın cümlesini:
Takdir, Hidâyet, Tevfık üzere halketmiştir.
Bu islâmda en buyük bir mes'ele ve hakıkattır ki Kur'an-ı Kerim de bu açık sûrette izah edilmiştir...
Hem maddeye sarılanlarla manevî tarafa sarılanlar arasındaki çelişme bu hakikati her iki tarafında anlamamasından ileri gelmektedir..
Aşağıda HAKK kelâmında izah edilen hakikatler anlaşılırsa bu çelişkiler kendiliğinden ortadan kalkar.
Yalınız çok ciddi anlıyarak bunun mütealası gerekir.
Aşağıdaki bütün sözler ALLAH kelâmından alınmıştır.
Kur'an da mevcuttur...

Yalınız şu tâbirleri iyice bilmek gerekir:

Âyet: ALLAH'ın sessiz. Sözsüz, lafızsız kelâmının insan dilindeki tecellîsi olduğunu bilmek gerek.

Hadis: Resûl'ün sözleri. Arapçadır amma “M”cedir.

Kudsî Hadis: Bu iki şeyi bağlayan açıklayan Resûl tarafından bildirilen HAKK'ın şifreleri olduğunu da bilmek gerekir.

Tefsir: Kur'an arapcadır. Fakat hakıkati ALLAH'çadır.
Bunu bilen tefsir eder.
Daha derini ise Te'vil'dir fakat her babayiğitin kârı değildir.
Zira te'vil de insan sapıtır ve maazallah küfre girer.

Şimdi dönelim Kur'an ne diyor.
Maden, Nebat, Haşarat, Mikrop, Kuşlar, Balıklar, Hayvanlar ve İnsanların:
Cinsini, nev'ini efradını bir miktar-ı muayyen üzere takdir etti.
Her birlerinin kendilerine lâyık olan efal ve fiile tevcih etti.
Ve onlara maksatlarına ulaştıracak yolları gösterdi.
Cümle eşyanın cinsini, nev'ini, şahsını her birlerinin miktarını, sıfatlarını, fiillerini ve ecellerini de takdir etti.
Her birlerinin tabiatları ve mizaçları icabı ve yaşayabilecekleri vecih üzre efale sevketti.
Bu takdir cümle mahlukata şâmildir.
Gökleri, Yıldızları, Anasırı, Madenleri, Otları, Nebatatı, Hayvanları, Haşaratı, Kuşları, Mikropları, İnsanları miktar-ı muayyen üzere takdir buyurdu.
Burada buyurmak: Halkettiği şeylerin nasıl hareket edeceğine "İHSAN ve HiDÂYET" ile böyle olmasını arzu ve emirdir.
Takdir etmek: Halkedeceği cümlenin nasıl olacağını ilmiyle hududlandırması, tesbit etmesidir.
Her birlerinin cüsselerini, büyük ve küçüklük, miktarlarını, müddet-i bekâlarını, sıfatlarını, renk, lezzet ve rayihalarını, güzellik ve çirkinliklerini "HiDÂYET" ve "DALALET" lerini takdir etti ki hiçbiri takdir olunan miktardan ne bir zerre ileri, ne de bir zerre geri olamaz.
Her şey kendi için takdir olunan miktarı muhafaza eder. O miktar üzere bulunur.

Hidâyet: Kelime mânâ itibariyle matluba isal etmek, şanından olan yola delâlet ve irşad etmek. Doğru yola gitmek. Hidâyet bulmak...
Manen: HAKK'a vasıl olacak yok ki onu HAKK takdir etmiştir. Gizli kapaklı göstermiştir. "Asl"ına; temiz geldiği gibi temiz olarak dönmek, yollarını şaşmadan takip etmek usulleri...
ALLAH, canlı, cansız, görünür görünmez her şeyde:
Bir kuvve-i hassa kabulüne müstaid bir mizaç halketmiştir.
O mizac'ın kabul ettiği kuvvet bu fiil-i muayyenenin süduruna mahal olur.
Yaratılanların ecza-ı cismaniyyesinde o kuvveti, kabule salih bir vecih üzere tasarruf ve eczalarını yekdiğerine rapt ile terkip etmektir.
Hidâyet o hâlde, o cisimde ve eczalarında kuvvet halketmek ve o kuvvetin eseri olan fiile âlet kılmaktır.
Bundan dolayı her mahluk, her şey kendi nev'ine mahsus ef'alden geri kalmaz.
Madenlere, nebatlara, hayvanlara yekdiğerine bazı hassaları bekâları için vesile yaptık.
Hidâyette bir devâ gizlidir.

Otları sabit kıldı.
Canlılara hareket verdi.
Muhtaç oldukları devâları, miktarı arasın diye...
Tevfık: Mânâsı Cenab-ı HAKK'ın kulunu rast getirmesi.
Tevfik-i ilâhi: Cenab-ı HAKK'ın kendi iradesini kulunun maksadına uydurması.
Her mahluk yaratıldığı üzere kendi efalinden geri kalmaz.
Buna da hidâyet-i ilâhiyye denir.
Hidâyet, matluba isal etmek her mahlukta vardır.
Yaradılışında verilmiştir.
Bu yolda doğru dürüst devam edersen o zaman buna başka bir güzel veçhe verir.
Buna da Hidâyet-ilâhiyye denir.
Bazan Tevfık ve Hidâyet kısalır ve uzayabilir.
Her şeyde bir kuvve-i hassa halketmiştir.
O kuvvetin ortaya çıkması mahalli o yaratıktır.
Maden, insan, hayvan, nebat, ne ise o hassanın âletidir.
Bu her şeye şâmildir.
O hassayı tam ortaya çıkarmak mes'elesi ise bambaşkadır.
Bütün yaratıklar, her şey gizli bir bağla yekdiğerine uzak yakın, gizli aşikâr, belli belirsiz bağlıdırlar...

Bütün bunlara yani yukarda HAKK kelâmında anlatılanlara inanmak ve riayet etmek, bilmek "Kaza ve Kader" de gizlenmiş umumi bir isim olmuştur.
Bu kâinatta, mekânda mevcut maddenin yekdiğerine bağlı harmoninin atom intizam ve ilmî hikayesinin başka şekilde târifi neden başka birşey değildir.
Bu ahenk içinde bulunan insan:
Sevgi ve dürüstlük ile bu intizamdan ayrılmaz ise rahat eder ki:
Bayazıd-ı Bestami hazretleri bu hakıkati, hem maddî mânâyı ve hem de manevî mânâyı içine alan şunu buyurmuştur:
"Kün bahren mütegayyiren"...
"Deniz gibi ol ki bulanmayasın!.." sözüdür...
Kâinat kanunları, değişmiyen nizamın işlemesindeki kanunlardır ki islâm dininde bunların hepsine Sünnetullah ismi verilir.
Bunların hepisi HAKK'ın kudret ve güçleridir.
İnsanlar da bu kanunlara riayet ederlerse ona uymuşturlar demektir.
Bu kanunlara tamamiyle inkiyad etmek, maddî ve ruhî usûlleri tam tatbik isti'dadiyle insan yaratılmıştır.
Bunlara uymak demek insan da isti'dadın ortaya çıkmasıdır.
Bu da Hak'kı tanımak olur ki islâm işte budur.

“Teslim olan” mânâsınadır.
“Selâmete çıkmış” demektir.
Bunun devamını; muvazenesini temin için:
Buna uymak kaideleri HAKK’ın emirleri vardır.
Bunlara tamamiyle uyduktan sonra DİN o zaman kendini gösterir...
İslâm Dininin emirlerinin bir mü’mini dıştan kuşatması ve disiplin altına alması onu koruması sistemine Şeriat ismi verilir.
Tasavvuf dedikleri şeyin aslıda içten disiplin altına alınmaktır.
Böylelikle insan tabiat kanunlarının, ALLAH’ın güç ve kudretleri, Peygamberin dileği şeklinde insanı kâmil hâle getirir...
Kur’an-ı Kerim de “El Tezkiye” nefsin tezkiyesi, bütün kötülüklerden arınması.
Ruhun tezhibi ve faziletle süslenmesi için işten feshedilmesidir...
Cesede göre Ruh ne ise, Şeriatın zâhirine göre bâtını da odur...
Böylelikle insan kendisini anlar ve temizliğe doğru gider.
Bu bir nev’i kıyamettir...
Kıyamet :
“Hakıykati anlama günü, demek doğru imiş!” deme günüdür...

Mansur’un: “Ene’l-Hak!” demesi...
İnsanın idrâk kubbesini tiril tiril titretti...

Cüneyd :
“ALLAH Cübbenin altındadır!” demesi aslında küfürdür...
Fakat iş bambaşkadır...
Cüneyd’e sormuşlar:
“Mansur’un dediğinin te’vil’i var mıdır?”
Cüneyd cevaben :
“O sözün te’vili gününde değil, Kerbelâ günündeyiz.” buyurmuştur...

Mansur’a :
“Vazgeç tövbe et!” dediler.
“Sözü kim söyletti ise, sözü geri almayı da o dilesin!” demiştir.

Lâ ilahe illallah: Eşyayı mânâda görmektir, O’ndan gayri ne varki...

Mansur’a sormuşlar :
“Ben ALLAH’ım! diyorsun, hemde günde 1.000 Rekât namaz kılıyorsun..!”
Mansur :
“Birbirimizin kadrini yine biz biliriz!” demiştir.
İdama götürülürken:

“Yâ ilâhi! Bana açtığın sırları onlara da açsan veya onlardan gizlediğin sırları benden de gizlemiş olsan bu başıma gelmezdi!..” demiştir.

Meziyet : (Meziyyet. C.) Meziyyetler. Üstünlük vasıfları.

Mes’ele : Düşünülecek iş ve husus. Halledilmesi lâzım iş. Ehemmiyetli iş. * Savaş, muharebe, ceng, harp.

Gıbta : İmrenme. Aynı iyi hâli isteme. Şiddetle başkasının güzel bir halinin kendisinde de olmasını arzu etme.

Fâni : Muvakkat, kaybolan, gelip geçici, devamlı olmayan, misâfir. (İnsan hangi bir şeye teveccüh ederse, onunla bağlanır ve onda fâni olur. İ.İ.)

Lem’a : (C.: Lemâat) Parlamak. Şimşek gibi çakmak. Güneş ve yıldız gibi parlamak. * El ile veya elbise gibi bir şeyle işaret etmek.

Tabi’ : Birinin arkası sıra giden, ona uyan. Boyun eğen. İtaat eden. * Gr: Kendinden evvelki kelimeye göre hareke alan. * Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'ı görmüş olanları, ashabını görüp, onlardan hadis dinlemiş olan.

Vâki’ : Olan, düşen, konan. Mevcud ve var olan. * Geçmiş olan, geçen.

Muvazene : Ölçmek. Denk olup olmadığını bilmek için tartmak, ölçmek. * Düşünmek. * İki şeyin vezince birbirine denk olması. Uygunluk.

Bünye : Bir şeyin vücut yapısı. Vücut, beden. Fıtrat. * Şekil, tarz, sûret.

İrtibat : Bağlanmak, raptedilmek. Muhabbet, dostluk ve alâkadarlık. * Düşmana karşı cenk için hudutta at sahibi olmak.

Menşe’ : (Neş'et. den) Esas. Kök. Bir şeyin çıktığı, neş'et ettiği yer. Beslenip yetişilen yer.

Raks : Sıçrayarak oynamak, dansetmek.

Sür’at : Çabukluk. Hız.

Tahlil : (Hall. den) Sirkeleştirme. Ekşitme. * Dişlerini hilâllamak. Gerçek yere yemin etmek. * Açmak.
Tahlil : Çeşitli yönlerden veya maddelerden oluşan bir şeyi çözümleme.

İzafî : İzafetle alâkalı, izafete dâir. Ona bağlamak sûretiyle. Alâkalı göstererek.

Tabiî : Tabiat icabı olan. Tabiatla alâkalı. Normal. Kendiliğinden.(...İşte meşiet-i İlâhiyye ile vücuda gelen işlerde "inşâallah inşâallah" yerine "Tabiî tabiî" demek ne kadar hata ve muhalif-i hakikat olduğunu kıyas et... M.)

Sudur : Olma, meydana gelme. Sâdır olma. * (Sadr. C.) Göğüsler, sadırlar.

Bâtıl : Hakikatsız, hurafe. Hak ve doğru olmayan, yalan. Şartlarını yapmamakla kabul olmayan ibadet ve muâmele. Meselâ: Bir özür bulunmaksızın taharetsiz kılınan namaz gibi. (Bak: Fasid)

Fâsid : Bozguncu. * Doğru olmayan. Bozuk. Müfsid. * Yanlış olan. * Fık: Aslen sahih olup, vasfen sahih olmayan. Yani, kendi nefsinde meşru' iken gayr-i meşru' bir şeye yakınlığı sebebiyle meşru'iyyetten çıkan şeydir. İbadet hususunda fâsid ile bâtıl aynı şeydir. Meçhul bir şeyi satmak gibi. (Bak: Bâtıl)

Huri : (Ahver ve Havrâ kelimelerinin C.) Ahu gözlüler. Gözlerinin akı karasından çok olan, pek güzel ve güzellikleri tarif ve tavsif edilemiyecek derecede güzel olan Cennet kızları. (Bak: Hur - Hur-i în)

Gılman : (Gulâm. C.) Bıyığı yeni bitmiş gençler. * Cennet'te hizmet gören delikanlılar. * Köleler, esirler.

Gaib : Göz önünde bulunmayan, hazırda olmayan. Kaybolmuş olan. Görünmeyen âlem. * Gr: Üçüncü şahıs, hazırda olmayan kimse.

Kemâlât : olgınluk, erginlik.

Gayri kabil-i inkar : inkarı ve reddinin kabul edilmesi mümkün olmayan.

Mu’cize : İnsanların, yapmasında âciz kaldıkları ve ancak Allah tarafından peygamberlere nasib olan hârika. Kerametten yüksek, fevkalâde hâdise. * Mu'cize, Halik-ı Kâinat tarafından peygamberlerin hakkaniyetine ait bir tasdiktir. Sahih hadislerle mu'cizeler haber verilmiş ve tesbit edilmiştir

Asar : Öç almalar. İntikamlar. * Eserler. * İzler. Nişanlar. Abideler. * Âdetler.

Şefkat : Başkasının kederiyle alâkalanmak, acıyarak sevmek. Yardıma, sevgiye muhtaç olanlara karşılıksız olarak merhamet ve sevgiyle yardıma koşmak. Karşılıksız, sâfi, ivazsız sevgi beslemek.

Hoşnut : f. Memnun, râzı, gönlü hoş edilmiş.

Celb : Kendi tarafına çekmek. Çekmek, götürmek.

Zikir : (Zikir) Anmak, hatırlamak. Anılmak. * Allah'ı (C.C.) çok çok anıp azametini düşünmek ve esmâ-i hüsnâsını okuyup tefekkür etmek. * Kur'ân-ı Kerim'in bir ismi.

Mansıb : (Nasb. dan) Devlet hizmeti. * Memuriyet. * Bünyad. Merci'. Mansab.

Mechul : Bilinmeyen. Belli olmayan.

Vakit : Zaman dilimi.

Müddet : Belli ve muayyen vakit.

Ciddî : Gerçek. Hakikat. * Ağırbaşlı, hâlleri sakin olan kişi. * Mühim.

Te’vil : (Tef'il veznindendir) Bir nesneye redd ve irca' etmek. Döndürmek. Te'vil kelimesi, bazı müfessirlere göre, rücu' mânasına olan "Evl: " den alınmıştır. Müfessirlerce: Bir âyet-i kerimenin mânasını bir nesneye irca' ile beyan etmektir. Bazılarınca da (Evvel:) lâfzından alınmış olup kelâmı evveline sarf ve irca' eylemektir. Bazılarınca da hükümet ve siyaset mânasına olan (İyalet:) den alınmıştır ki, te'vil eden kimse, zihin ve fikrini kelâmdaki sırrın tetebbuuna taslit etmekten ibarettir ki, kelimeden maksud olan mâna zâhir ve söyleyenin muradı aşikâr ola. Tefsir ve te'vil beynindeki fark ise: Tefsir: Nüzul-ü âyetin sebebinden bahs ve lügat cihetinden kelâmın mevzuuna müteallik maddeye mübâşerettir. Te'vil ise: Âyetlerin sırlarını ve istar-ı kelimatı (kelimeler perdesini ve zarını) inceden inceye araştırmak ve âyetin mâna ihtimâllerinin birini tâyin etmekten ibarettir ki, muhtelif vecihlere muhtemel olan âyetler olur. Kur'anın anlaşılmasında birinci mertebe tenzil, ikinci mertebe te'vildir.Te'vil, bundan başka "rüya tâbir etmek" mânasına gelir ve "hoş kokulu bir nebat" adıdır. (Kamus Tercemesi)

Muayyen : Görülmüş olan, kat'i olarak belli olan, belli, ölçülü, tayin ve tesbit olunmuş, karalaştırılmış.

Fiil (c. efal) : (Fi'l) Müessirin te'siri. Amel, iş. *Gr: Hâdiseye veya zamana delâlet eden kelime. (Sarf bilgisinde geniş izahı vardır.) Türkçede; gelme, gitme, yazma, okuma, gezme gibi kelimelere de fiil denir. (Fi'l diye de yazılır.)

Tevcih : Döndürmek, yöneltmek. * Tefsir etmek. * Birisini bir tarafa göndermek. * Rütbe vermek. * Bir kimseye söz atmak. * Edb: İki zıd mânaya gelebilen ve birbirinin zıddı mânada söz kullanmak.

İhsan : İyilik, lütuf, bağışlamak. * Sahilik etmek, cömertlik yapmak. * Allah'ı görür gibi ibadet etmek. * Güzel bilmek. Güzel eylemek.

Hidayet : Doğruluk. İslâmlık. Hakkı hak, bâtılı da bâtıl olarak görüp doğru yola girmek. Dalâletten ve bâtıl yoldan uzaklaşmak.

Cüsse : Gövde, kalıp, beden.

Beka : Devamlılık. Evvelki hâl üzere kalma. Dâim ve sâbit olma. * İlm-i Kelâm'da : Varlığının asla sonu olmayan Cenab-ı Hakk'ın bir sıfatıdır. * Bâki olmak. Ebedîlik.

Rayiha : Koku, hoş koku.

Dalalet : İman ve İslâmiyetten ayrılmak. Azmak. Hak ve hakikatten, İslâmiyet yolundan sapmak. Allah'a isyankâr olmak. * Şaşkınlık.

Matlub : İstek, istenilen şey. * Alacak. Ödünç verilmiş.

İsal : Ulaştırmak, vâsıl etmek. Yetiştirmek.

İrşâd : Doğru yolu göstermek. Akli ve kalbi, mukni ve te'sirli eserler veya sözlerle gafletten uyandırıp hidâyet yolunu göstermek. Cadde-i kürba-yı Kur'aniye yolunda selâmetle devam ettirmek. Allah'a ibadet ve itaata kavuşturmak. Veli bir zâtın, bir kimsenin hidâyete ermesine vesile olması. * Ist: Hak ve hakikatı arayan kimselere bir mürşid-i ekmelin Kur'ânî ve İslâmî eserleriyle veya sözüyle Sırat-ı Müstakim olan İslâmiyet yolunu tanıtması ve tarif etmesi. İmanı kuvvetlendiren ve inkişaf ettiren tahkikî ve yakînî delillerle hak ve hakikatı talim ve tedris etmesi. (Bak: Mürşid)

Mürşid : (Rüşd. den) İrşad eden, doğru yolu gösteren, gafletten uyandıran. Peygamber vârisi olan, kılavuz. Tarikat piri, şeyhi.

Mütaid : İstidadı olan, kabiliyetli, uyanık, anlayışlı, akıllı.

Mizac : Huy, tabiat, fıtrat, bünye. * Bir şeyle karıştırılmış olan başka bir şey.

Mahal : yer.

Eczâ : (Cüz. C.) Eczacılıkta kullanılan çeşitli maddeler. * Ciltlenmemiş kitab ve saire. * Cüz'ler, parçalar, kısımlar. * Bir kimyevi terkible vücuda gelip yanma hassası gibi böyle bir kuvvet ve te'siri haiz bulunan şey.

Cismaniyyet : Cismânilik. Maddi beden sahibi olmak hâli.

Rabt : Bağlamak, bitiştirmek, bir şeye bağlamak. * Nizam vermek, intizam bulmak. * Gr: Cümleleri lüzumlu edatlarla birbirine bağlamak.

Aşikâr : f. Belli, meydanda, açık. Bedihi.

Riayet : İyi karşılamak, ağırlamak, hürmet etmek. * Uymak, tâbi olmak. * Otlamak veya otlatmak. * Hıfzetmek, korumak.

Sünnetullah : İlâhî kanunlar. * Kanun, âdet. (Bak: Âdetullah).

Âdetullah : (Sünnetullah da denir.) Tabiatta canlı cansız bütün varlıkların nasıl hareket edeceklerini belirliyen Allah'ın emirleri, O'nun koyduğu değişmez düzen. Meselâ oksijenle hidrojenin birleşmesinden su meydana gelir. Işık, geldiği açıya eşit bir açı ile yansır ki, bunlar birer âdetullahdır. "Âdetullah" yerine "tabiat kanunu" demek yanlıştır.

Selamet : Kurtuluş, tehlikeden sâlim olmak. Korktuklarından, fenalıklardan kurtulmak. * Neticede imân ile kabre girmek. * Edb: Doğruluk, sağlamlık.

Kadr : İtibar. Değer, kıymet. Haysiyet. Derece miktarı. Miktar. Meblağ. Takat. Takdir, rızkı taksim eylemek. Gına

ATOM – MOLEKÜL – ASİT- BAZ

Kâinattaki ahenkten bahsederken bu ahengi doğuran bir atom hikayesinden bahsetmiştik.
Atom hakkında küçük lügat mânâsında bir bilgi verelim:
Atom, Rumca bir kelimedir.
Ortasından kesilmesi ve taksim edilmesi kabil olmayan şey mânâsınadır. Bütün cisimlerin en küçük parçalarına bu bakımdan atom ismi verilmiştir...
Normal şartlarda gaz hâlinde bulunan veya gaz hâline gelebilen bütün maddelerin bir mol gramlarının işgal ettiği hacim 22,04 litredir.
Bu ağırlığa yani bu sayıya mol hacmi denir yahut 22,04 litrelik miktarının ağırlığı bir mol gram denir.
Mesela 32 gram Oksijen bir mol gramdır. Bunun kapladığı hacim 22,04 litredir.
Diğer taraftan 22,04 Hidrojen normal şartlarda 2 gramdır. Bu kimya bilgisidir.
Gaz hâlinde bulunan elementlerin atom ağırlıkları H (hidrojen), atom ağırlığında I (bir) kabul edilerek mukayese neticesinde bulunur.
Bugün rölatif atom ağırlığı tayininde birim atomu ve mukayese atomu olarak o kullanılmaktadır...
Oksijen her cisimle birleşmek hassasına haiz bir maddedir.
Bu da 16 gram kabul edilir...
Hidrojen molekül ağırlığı ise molekül meydana getiren elementlerin rölatif atom ağırlıklarının toplamına müsavidir.
Bir elementin atom ağırlığının sayısı kadar gram cinsinden alınan miktardır.
Atom ağırlıklarında birim olarak: Karbon atomu 12 kabul edilmiştir.

Bunun 12 de biri (1/12) birim olarak bugün kabul edilmiştir...
Meselâ 16 gram O bir atomgram O'dur.
Bir gram Oksijen bir atom gram Hidrojendir.
Molgram: Bir cismin molekül ağırlığının sayısı kadar gram cinsinden miktarıdır.
Bir mol O = 32
Bir mol H =2
Bir Atom gram = Bir molekül gramdır.

Kâinatta ne varsa, "balığın deryada yaşadığı gibi," adetâ bir atom denizinde yaşamaktadır.
Bütün organizma bu denizden intizamlı, değişmeyen bu atom alışverişi içindedir...

Fizyoloji diye bir ilim vardır: insan vücudunun fizikî işlemesini, bütün organlarının çalışmalarını, vazifelerini ve vücudun terkibinde bulunan esas madde ve cevherlerin, hormonların, kan muhitinin içinde bulunan element ve maddelerin normal fonksiyonlarında, normal fonksiyonuna göre değişmeleri, sabit hâlleri, aldığı gıdalarla husule gelen metabolizma değişmeleri, bunlara tesir eden haricî, maddî ve ruhî etkilerin husule getirdiği ve getireceği değişmeleri normal hududlar dahilinde tetkik edip, âdeta klâsik bir insan organizması bilgisi hâline getiren "Fizyoloji İlmi" olarak mütalâ edilir...

Bütün bunların bozuklukları da Fizyopatoloji ismi altında tetkik edilir...
Hülasa olarak fizyoloji insan organizmasının fonksiyon ve normal hayatını ilim ve fen cephesinden tetkik eden bir bölümdür...
Kimyada bir de asit ve baz tâbirleri vardır.
Organizmada asit ve alkalen ismini alır.
İleride bunu daha geniş izah edeceğiz...
Asit: Hidrojen birleşikleridir. Suya hidrojen iyonu verirler.
Baz: Asitlerin protonunu koparan maddelerdir.
Eskiler bunlara Hamız ve Kalevi derlerdi... -Hangi eskiler?- diye târif edilir. Bu değişmeyen bir kimya olayıdır.
Canlı cansız her şeyde az çok mevcud bir kimya hadisesidir...
İnsan vücudunda asit ve baz hikâyeleri büyük bir muvazenedir.
Hem maddeten hem manen ve ruhen...
Vücudda bu muvazene gıdalarla, ruhî tezahurların ortaya çıkmasıyla değişir...
Dert, Keder, Sıkıntı, Ziyâ, Karanlık, Gürültü, Sükun, Hastalık, Yaralanma, Hiddet, Heyecan, Herşeyle değişmektedir.
Bilirmisiniz; neşeden, kederden, acıdan gözden gelen yaşın tadı ve terkibi bile o anda değişir.

Daha garip bir şey söyliyeyim adelî yorgunluktan, hastalıktan, utanmadan vücudda husule gelen terin kokusu ve tadı bile değişir...
Bunlara şaşmayın dil sizin burunda sizin tetkik edebilirsiniz...
Gece gündüz bu asit ve baz olayı değişir.
Gece açan çiçekler, “Gece Sefası.”
Gündüz açan çiçekler, “Gündüz Sefası”.
Gece çıkan böcekler.
Ziyâdan kaçan böcekler.

Sivrisinek karanlıkta uçar.
Karasinek karanlıkta uçmaz.

Işık etrafında ziyâ girdabına kapılmış pervaneler;
Vücutları asittir.
Uyuduğu zaman bazdır:
Basit bir Turnusol kâğıdı ile bunun böyle olduğu anlaşılır.

Hamam böceklerinin karanlıkta vücudları asittir.
Ziyâ olduğu zaman vücuddan hemen baz olur.
Hemen kaçarlar.
Ve baz olur olmaz da dururlar.
Yorgunluk başlar.
Yerlere baz bir madde serpiniz.
Meselâ; Karbonat hemen uykuya girdiklerini hayretle göreceksiniz.

Bir çok hastalıklarda vücudda bulunan bu muvazene ki biz ona PH muvazenesi ismini veririz.
Şişmanlarda vücudda PH umumiyetle asittir.
Hiddetli, asabi insanlarda asittir.
Sâkin insanlarda bazdır.

Nebatlarda fotosentez hadisesi güneş ziyâsıyle oluyor...
Normal uykuda vücud baza doğru gider.
Canlılarda bu asit ve alkenler muvazenesi bozuldu mu canlı hayatını kaybetmeğe kadar gider...
Asidoz, alkaloz diye isimlendirilir ki bu hâllerde o şahıs komaya girer...
Organizmaya asit girerse kan muhiti asit olur.
Alkalen girerse baz olur.
Yalınız tabiî limon asit olduğu hâlde vücuda girdiği zaman alkalen yapar. Bunun sebebi şimdiye kadar anlaşılamamıştır...

Halk arasında ampirik bir tedavi usulü vardır.
Şişmanların zayıflaması için limon içmeleri tavsiye edilir.
Kanı alkalen yapmak.
Fakat bu limon, limon tuzu değil...
Limon tuzu sentetiktir vücuda girdiği zaman asit yapar...
Şimdi burada çok şayan-ı dikkat olan limondan bahsedeceğim..
Çürümüş limon kokusundan karıncalar kaçar bilir misiniz...
Tabiî limon asidi vücuda girdiği zaman kanı alkalen yapar dedik ya şimdiye kadar sebebi tıpta anlaşılamamıştır.
Diğer bütün asitler hatta limon tuzu dediğimiz sentetik asit sitrik vücuda girdiği zaman asit yapar.
Yani PH aside doğru götürür.
Vücutta asit ve alkalen muvazenesine PH denir. “Ponushydrogenum”.

Karıncanın vücudu, organizması yaradılış itibariyle asittir.
“Hamız-ı Nemel” karınca asidi. Asid formik’tir.
Çürük limon kokusu karınca organizmasında asidi nötrolize eder.
Ve karıncayı kuvvetten düşürür.
Ölümüne sebep olur.
Bundan dolayı limon kokusundan bu hayvan kaçar...
Bu fennî izahtır...

Diğer taraftan karıncanın yaratılış hikmeti ve Kur’ân’da geçen mahluklardan birisidir.
Kur’ân-ı Kerîm’de:
Deve, Koç, İnek, At, Buzağı, Ebabil Kuşları “Bu kuşlar sıcak muhitlerde bulunur seri uçar serçeden biraz büyüktür.” Aslan, Hüdhüd kuşu, Karga, Karınca, Güvercin, Arı, Örümcek gibi hayvanların bahs ve isimleri geçer.
At, Arı methedilmiştir.
18 yerde mübarek attan bahseden âyet-i kerîme vardır.
Bunların bahsedilmesinde ince ve gizli hikmetler vardır.
Bu yön manevi değeri olan bu hikmetler bakımından, yani mantık ve aklın vehleten red ve isyana gideceği mevzulardan olduğundan herkes tarafından anlaşılması güç meselelerdendir.

Size garip gelecek binlerce misal varsa da ben bir tanesini söyleyeceğim.
Bu dünyada hiçbir kimyager, hiçbir laboratuar tarafından ne müşahade edilmiştir ne de bilinmektedir.
Güneş doğarken;

Bütün mevcudat alkalendir.
Batarken asittir.
Nebat, ağaç, hayvan…

İlkbaharda her şey alkalendir.
Sonbahara doğru asitleşir.
Ziyâ. Koku…
Birçok organizmada asit yapılır.
Gece uçan kelebekler, pervaneler vardır.
Duvara konup uyurken vücutları alkalendir.
Ziyâ vurdu mu vücut asit olur ve onun tesirinden kurtulamazlar, gider mumun veya ziyânın etrafında dönerken kendilerini yakarlar.

Katillerde, zalimlerde, kan güden insanlarda vücüt asittir.
Bundan kurtulamazlar.
Bütün ateşli hastalıklarda vücut asittir.
Alkol asittir, Şarap asittir, Bütün içkiler asittir.
Birçok asitleri vücut aldığı gıdalardan yapar ve vücuda lazım asitleri hazırlar.
Mide suyu asittir, oniki parmak bağırsağı ifrazatı alkalendir.

Balıklar tuzlu suda yaşarlar. Vücütlarının terkibinde tuz yoktur.
Tuz koymadan yiyemezsin.
Tatlı suda yaşayan balıkların vücutlarında tuz vardır.
Yalnız mezgit denilen de tuz vardır ve başından beline kadar olan kılçığı balık vücuduna paralel olduğu halde belden aşağı olan kılçıkları dikeydir, çok şayanı dikkattir bu…
Bütün ve akli haletlerin şiddet veya tenakuz hallerinde hiddet, korkularda, vücudun bütün organları kendi hesaplarına bazı ifrazat çokluğu veyahut azlığına doğru gider.
Korkudan;
Tansiyon düşer.
Kolin fazlalaşır.
Kanda şeker azalır…

Koku, ziyâ, ses vücuddaki organların ifrazatı üzerine tesir eder.
Bu hâller Katon tecrübesiyle fen alanında ispat edilmiştir senelerce evvel…
Fizyoloji kitaplarında vardır.
Kedi, köpek bağırsak hikayeleri.

Rineger mahlulünden tecrid edilmiş kedi bağırsağı.
Bu da fizyoloji kitaplarında vardır…

Üzüntü, dert, acı, ağrı, hayal kurma, neş'e, gülme, kahkaha, ağlama, uyanık veya uyku hâllerinde değişmeler mevcuttur.
Gözyaşı muhtelif üzüntü cinslerinde, neş'elerde terkip değiştirmektedir. Bazan acı, asit bazan tatlı alkalen tadı vermektedir.
Karasineğin karanlıkta hıltı alkalendir uçamaz, konar, uyur.
Sivrisinek ışıkta alkalendir uyur, karanlıkta uçar.
Pireler, tahtakuruları, hamamböcekleri karanlıkta hıltları asittir.
Ortaya çıkarlar.
Ziyâda alkalen olurlar faaliyeti durur.
Ziyâyı görür görmez suratla kaçarlar.
Fakat hemen dururlar zira vücuddan o anda ziyâ tesiriyle alkalen olmuştur, insan organizması asit iken maddî tarafı galiptir.

Dünya hırsı, isyan hâlinde olanların ve dinsizlerin asittir.
Manevî tarafı galip insanlar alkalendir sâkin, mütevekkil.
Temkin sahibi, doğru kimseler böyledir.
Fakat bu hâllerin tam ve hakıki olması lâzımdır.
"Cebinde koku esans kutusu, başı tıraş, sakalı uzun herkese dinsiz diye hitap eden cinsinden değil…"
Dinin yasak ettiği haram şeylere dikkat edilir tahlil edilirse, onlar vücudu asit yapar ve HAKK'tan uzaklaştırır.

Haramlar. Haram lokmalar. Bütün harammiyette bu bir hakikattır.

Bunların hepisi ruhun muvakkat bulunduğu ve tezahürlerini gösterebildiği vücud makinasında hünerlerini göstermesi için vücudun müsait bir vasat hâlinde bulunması haramdan kaçmağı temin eder…
İnkârda olanların kanlarını PH anı tetkik ediniz…
Doğru, ahlâklı, samimi, âdil insanların kanları alkalendir.
Hakıyki mânevi tarafı galip olanlarında kanları alkalendir.
Nerelerden nerelere daldık.
Söz uzadı…

Yine biz karıncamıza dönelim:
Netice karıncalar çürümüş limon kokusundan korkup kaçmazlar.
Kanaat ve sabır çalışkanlık timsali olan bu hayvana yasak edilmiştir. Vücudu için ondan yanaşamaz.

Biz zavallılar karıncalar çürümüş limon kokusundan kaçarlar diyerek, karıncaları kaçırmak için bunu bulmuşuzdur.
Burada şunu ibretle söylemek isterim:
Bir karıncanın vücuduna zarar görmemesi için yasak edilen bir şeyden o hayvancık kaçıyor da en şerefli mahluk olan insana hitaben menedilen haramları insanlar yapıyor şaşmamak mümkün değildir...

Bir âyet-i kerime vardır.
Bir eve yazıp bırakırsan o evdeki karıncalardan eser kalmaz gelmezler oraya...
Bunu gelin izah edin bakalım...
Olur mu olmaz mı düşüncesini bırak...
Buz gibi olur ve oluyor da...
Müşahade ettiğim karınca hadisesi vardır fakat bununda birçok şartları vardır.
Soytarılık ve hokkabazlık değil bu işler...

Sen uyurken gece uyumayanlar çoktur bu kubbe altında...
Bunu ilân eden büyük bir olay vardır dünyada, yaradılışından beri... Dünyanın bir yüzü gündüz iken diğer yüzü gecedir.
Altı ay gündüz, altı ay gece olan kutuplarda mıntıkalar vardır.
Bunların böyle oluşunda bir hikmet ilân, edilmektedir.
Tesadüfi bir oluş değildir...

Yeri gelmişken herkesin bildiği garip bir yaratıktan bahsedeceğim: Yarasa...
Memeli hayvanlardandır.
Adet (kanama) görür.
Yavrularını doğurur ve emzirir.
Kuş gibi uçar.
Gözleri vardır.
Fakat çok az görür.
Bundan dolayı gündüz uçamaz. Uyur.
Gece rızk için uçar.
Sineklerle geçinir.
Uyuduğu zaman ayaklarıyla tutunur ve baş aşağı asılarak uyur ve bu sûretle dinlenir.
Mağaralarda, karanlık izbe yerlerde bulunurlar.
Gece buralardan dışarı çıkarlar.
Bir yere konmazlar.
Yarasalar soğuğa çok tahammüllüdürler...
Kulakları çok hassastır.

Hiç bir kulağın alamadığı ihtizazları alır.
Yarasada "radar" tabiî olarak mevcuttur.
Bu radar ile cisimleri görür.
Boğazındaki bir organdan saniyede 80 titreşim yapan ses dalgaları çıkarır. Bu dalgalar karşıdaki cisimlere çarparak geri döner ve bu sûretle mesafeyi tayin eder.
8 saniyede beş metre hızla uçar.
Ses dalgaları saniyede 330 metredir.
Gidiş geliş 660 metre eder bundan dolayı yarasa bir yere çarpmaz, insanların radarı keşfetmeleri yarasa tetkik edildikten sonra olmuştur. Radar, kısa ve çok ihtizazli elektrik dalgalarıdır.
Ne tarafa çevrilirse önüne gelecek cisme çarpar ve hemen geri döner o cismi ekranda gösterir.
Bu bir nevi sevkedilen sesin elektrik veya ziyâ dalgalarının "Aks-i Sedâsı" gibidir.
Yarasadan niçin bu kadar bahsettim bilir misiniz?
Yarasanın sütü ve kanı alkalendir.
Sebebini bilmiyorum fakat alkalen olduğunu biliyorum.

Ampirik : Bir kurama, teoriye dayanmayıp deney ve gözleme dayanan.

sentetik : Birleşim yoluyla elde edilen.

Lügat : Kelime. Söz. * Her milletin dili. * Lügat kitabı, sözlük.

Rölatif : Bagıntılı, izafi, nisbi.

Ta'yin : Yerini belli etmek. * Vazifeye göndermek, vazifelendirmek. * Ayırmak. * Tayın, erzak.

Mukayese : (Kıyas. dan) Kıyas etme. Ölçme. Karşılaştırma.

Klasik : Fr. Çok eskiden yazıldığı hâlde değerini kaybetmeyen eser veya san'at eseri. * Âdet hâline gelmiş usul. Alışılmış olan, yenilik getirmeyen, geleneksel.

Tedkik-Tetkik : Hakikatı anlamak ve meydana çıkarmak için inceden inceye araştırma.

Mütala' : Bir işi etraflıca düşünmek, okumak, tetkik etmek.

Adelî : Kasla ilgili.

Girdab : f. Suların dönerek çukurlaştığı yer. * Tehlikeli yer. Mühlike. Tehlikeli yer ve zaman.

Fotosentez : Yeşil bitkilerin ışıkta basit birleşiklerden karmaşık yapılı organik moleküller yapması.

Vehleten : Birdenbire. İlkin. Ansızın.

Tenakuz : Sözün birbirini tutmaması. Konuşmada beyan edilen söz ve fikirlerin birbirine zıt olması. * Man: İki şeyin birbirine nakiz olması. Bir şeyin nakizi, o şeyin ref'inden (kaldırılmasından) ibarettir.

Asit : Fr. Terkibindeki hidrojenin yerine element alarak tuz meydana gelmesine sebep olan ve mavi turnusolü kırmızıya çevirmek hâsiyetinde hidrojenli birleşik hamız.

Alkalen : Alkali maddelerde, asitlerin kırmızıya çevirmiş olduğu bitkisel mavi rengi eski durumuna döndürme özelliği vardır. Ecz. anti asit özelliği olan madde. Alkali metallerperiyodik cetvelin birinci sütununda bulunan bir değerlikli, elektropozitif elementlerdir. Dış katmanlarında tek elektron vardır. Yoğunlukları düşük, kolayca eriyebilen yumuşak, katı maddelerdir. Çok elektropozitif olan alkali metaller, ametallere, özellikle halojenlere ve oksijene karşı büyük ilgi gösterir. Dolayısıyla indirgen maddelerdir ve soğukta suyu bozundururlar. Hidroksitleri ise kuvvetli bazlardır; genellikle suda çözünen tuzları renkleri anyonlarla verdikleri tuzlar dışında renksizdir. Alkaliler, suda büyük oranda çözünen bileşiklerdir.

İfrazat : Vücuddan çıkan, bedenden ayrılan kan, irin, balgam gibi şeyler.

Neş’e : Gönül açıklığı, sevinç. * Yeniden meydana gelmek. Yeniden olan şey. * Yiğit olmak. * Yüksek olmak.

Müştak : (şevk. den) Arzu ve iştiyak gösteren, fazla istekli.

Hılt : Bir şeye karışık, karışmış bulunan. * Eski tıbda: Ahlât-ı erbaa (Kan, salya, safra, dalak) dan birisi. * Soyu, nesebi karışık kimse.

Mütevekkil : Kendi yapamıyacağı işde aczini bilip başka birisini vekil kabul etmek. * Tevekkül eden. * Allah'a (C.C.) güvenen ve işlerini O'na güvenerek tanzim eden. (Bak: Tevekkül)

Tevekkül : İşi başkasına ısmarlamak. * Sebeblere tevessül ettikten sonra neticesini Allah'a bırakmak. Allah'tan gelene razı olmak. Kendine ait vazifeyi yaptıktan sonra neticelerini Allah'dan istemek. Kadere razı olmak. Hakka güvenmek. * Yeis ve kederden uzak olmak. * Âcizlik göstermek.

İbret : Uyanıklığa sebeb olan ders. * Çok çirkin ve düşündürücü. * Tuhaf, acâyip.

Timsal : Resim, suret, sembol, nümune. Tasvir. Bir şeyi başka bir şeye benzetmek. Heykel.

İzbe : Kuytu. Loş. Pis ve nemli yer.

TEBDİL VE TAHVİL

Yukarıda bahsedilen hususların daha devamına geçmeden bu âyet-i kerimeden bahsetmek lâzımdır... "FATR Sûresi" vardır...
Fatr: Yaratan, halkeden, kâinattaki ahenk ve nizamı kuran mânâsınadır. Fatr da aynı zamanda, bu nizamda değişiklik, bir düzensizlik görülmediği gibi bunları değiştirmek de mümkün değildir mânâları mevcuttur...
Sûre'de "Tebdilen" - "Tahvilen" lâfızları vardır.
TAHVİL: Aslını kaybetmemek şartıyle başka şekle girmek mânâsına gelir ki aslı "Havl" bu kelime "Lâ Havle velâ Kuvvete"deki "Havl" dir.
Davranış mânâsınadır.
Misal verirsek, bir damla su sıcağa maruz kalırsa; Buhar olur, Bulut olur.
Bu "Havl"dan müştak Tahayyüldür.
Bu iş yani buhar hâline geçmesi bir tahvil'dir.
Tahavvül ye tahvil budur.
Yâni Aslını kaybetmemek şartıyle başka sekle girmektir.
Tahavvül devamlıdır.
Tahvil ise Murad'dır.
Yani "Asl"ın başka şekle girmesinin o nesnede yaradılış icabıdır.
Bu da "görünmez bunu göremezsiniz" âyetindeki mânâdır...
Tahvilin aslını anlamak güçtür.
Kur'ân'daki mânâ Sünnetullah değişmez.
Yâni ALLAH'ın "KÜN!" emriyle yaratılan değişmez demektir.
Sizin gördüğünüz başka şekilde görünüştür.

Meselâ Devlet tahvilleri vardır.
Bunu câhil bir adama sorarsan: "Bu paradır!" desen inanamaz.
Para burada başka türlü olmuştur.
"Bir damlanın buhar, bulut oluşu gibi"
Fakat o câhil adam bunu göremez.

Tebdil ve tahvil kelimeleri sinonim kelimeler değildir.
Homonim kelimelerdir.
Nâs dediğimiz zaman insan akla gelir.
Fakat bu dişi ve erkek demektir.

Fakat dişi başkadır.
Erkek başkadır.
Dişi erkek olmaz.
Erkekte dişi olmaz.
Âyet-i Kerime'deki Tahvilen başka türlü olmak değiştirmek yaradılış kanununda bir değişiklik ve düzensizlik görmek mümkün değildir demektir.

Bunların daha derin mânâlarını Halvet'de öğrenmek gerekir.
Zira: İslâmda Tebdil ve Tahvil ile uğraşmak yasaktır. Hatta haramdır...
Zira yukarıdaki âyete şüphe ile inanmak, bu düşüncede gizlidir.
Meselâ Heykel yapmak bir nev'i tebdil ve tahvildir.
Nebatata aşı yapmak haramdır. Sun'î ilkah haramdır.
Bu husus incelerin incesidir.
Dikkat buyrula.
Herkese değil.
O hâlde kime?
Ahenk'e kendisini tamamiyle verene...
Çünkü Tebdil ve Tahvil, "KÜN" emriyle "Feyekün" emri arasındaki olaylar değişmezler.
Kurulan ahenk değişmez.
Bu iş kul işi değildir.
HAKK'ın işidir.

Peygamberlerin mucizeleri, bu Tebdil ve Tahvil arasında cerayan eder.
Ve bize Fevkalâde görünür...
Oksijen gazı ile Hidrojen gazı görünmez.
Bir elektrik şerraresiyle birleştikleri zaman Su olur ve görünür.
Su da tekrar aynı usul ile gaza ayrılır...
Her ikisi de iki şekilde asıllarını kaybetmezler gizlenirler ve tekrar görünürler...
İşte bu hadise:
Tebdil ve Tahvilin en güzel târifini ifade eder...
Mucizeler'de bu tarzda izn-i ilâhî ile vukuu bulur...
"Her meydana çıkıp zuhur eden"
O zuhur eden şey'in içinde kalandır.
"Asıl değişmez"...
Bir tohum içinde bir orman gizli.
Bu tohumu ekersek tohum kaybolmaz, öyle görünürsede o tanınamıyacak bir hâle gelmiştir.

Tebdil olmuştur.
Kim?
Tohum!..
Orman ortaya çıktı mı o zaman:
"Tohum ormana tahvil olmuştur." denir.
Bu görünür, görünmez hadisede HAKK'ın kudretlerinin başka şekilde görünüşü de;
Elektrik enerjisi bir yerde aydınlık yapar.
Diğer yerde bir makinayı harekete geçirir.
Başka bir yerde bin türlü şekilde görünür.
Fakat elektrik değişmez.
Kuvveti başka şekillere tebdil ve tahavvül etmiştir.
Kur'an-ı Kerim'deki lâfızlar üzerinde uğraşmak doğru değildir.
Emirleri aynen kabul etmek gerekir.
Bir şeyin tetkiki, içinde daima aslını öğrenmek düşüncesi hakimdir.
Fakat bu, Hâk'kın emirleri ve âyet lâfızları üzerinde olmamalıdır.
Bu husus "Mülhimün" tarafından fehmolunur.
Anlaşılır...

Mahlul : Çözülmüş, dağılmış. Hallolmuş, erimiş. * Murisi ölen sahipsiz mal. Mirasçısı bulunmayıp hükümete kalan miras.

Bahs : Kazmak. * Ayırmak. * Saçmak. * Birşey hakkında etrafiyle söz söyleyip hakikatı araştırma. Konuşulan şey. * Teftiş. * Söz münazarası, muaraza, mübahese. * Bir mevzû hakkında tafsilât, açıklama. * İddialaşma.

Tebdilen : Değiştirerek. Tağyir ederek.

Tağyir : Başkalaştırma. Değiştirme. Bozma. * İyiden kötüye değiştirme.

Tahvil : Bir halden başka bir hale getirmek. Değiştirmek. * Döndürmek. * Faizli borç senedi.

Tahavvül : (Hâl. den) Birinden diğerine geçmek. Tebdil olunmak, değişmek. Dönmek. Bir hâlden başka bir hâle geçmek.

Homonim : yun. eş adlı, eş sesli.

Halvet : Yalnızlık. Tek başına kalmak. Tenhaya çekilme. * Gizlilik.

Sun' : Yapmak. * Eser, yapılan iş. * Te'sir. * Güzel iş yapmak.

Sun'i : Yapay.

Fekalâde : Âdetin fevkinde. Ayrıca, hususi surette. Bilinenlerin üstünde. Müstesna ve yüksek bir surette.

Şerare : (Şerâr) Kıvılcım. Elektrik kıvılcımı. Müsbet ve menfi (+ ve -) elektrik kutuplarının birbirine çok yakın olmasından veya dokunmasından hâsıl olan kıvılcımların parlayışı.

Mülhim : Kalbe feyiz veren, ilham eden Allah (C.C.)

FITRÎ YAPI

Gece sefası çiçek akşam oldu mu açılır.
Suyu asit olur.
Gün doğdu mu öğleye doğru kapanır.
Alkalen olur.
Ziyâ suyunu alkalen yapar.
Diğer cinsi vardır ki bu çiçek akşama doğru alkalen olur gece kapanır. Sabah öğleye doğru asit olur, açılır...

Sivrisinek karanlıkla uçar, ışıkta konar.
Karasinek ışıkta uçar, karanlıkta konar.
Bir çok böcekler gündüz uyurlar gece gezerler.
Bir kısım gündüz gezer gece uyurlar.
Bunların hepisi çok kaba misallerdir.
Gözle görülemeyenden en büyüğüne kadar canlı, cansız, nebat, hayvan, taş, toprak, sular hep bu kanuna tabi'dirler.

Gündüz soğuk gece sıcak olan gözeler, menba'lar gördüm.
Gündüz akan gece kesilen menba'lara da çok tesadüf ettim.
Hatta Erzurum'un şimalinde bir dağ vardır, orada bir bayır vardır.
Bu dağda bir çeşme vardır.
Koyunlar dağa çıktığı zaman akar.
Çekildi mi çeşme akmaz.
Burayı bizzat 1926 senesinde ziyâret etmiştim.
Bu tepeye Çoban Dede Geçidinden çıkılır.
Bu hikaye uzundur...

Bunların sebepleri izah edilmiştir.
Muamma değildir...
Böcek sokmaları asittir.
Bu sokmalara karşı alkalen karbonat sürerler.
Akrepler karbonattan kaçarlar hatta ölürler.

İpek Böceği 33 boğumdur.
Dud yaprağı yer.
Bu yaprak üzerinde büyür sonra yeşillenir, örmeğe başlar ipeği...
Artık yemez.
Koza biter.
Sonra küçülür, boğumları ile beslenir.
Kanatlanır, deler kozayı çıkar.
Bir iki gün uçar yaşar, yumurtalarını bırakır...
İpekböceğinin erkeği dişisi yoktur.
33.000 defa başını dönderir ve kozayı örer.
Kendi boyunun 33.000 misli tel örer.
Koza evvelâ asittir.
Sonra alkalen olur.
Saydın mı diyeceksin.
Evet...
Ne diyeceksin?..

Binlerce çeşit çiçek vardır dünya yüzünde...
Çiçeklerin renklerini veren Antosiyanin, Karotenoit bu iki madde renkleri verir.
Antosiyanin nebatın hücre özünde vardır öz;
Asit ise renk kırmızı olur.
Alkalen ise mavi mor renk olur.
Karotenoit Kromoblast denilen, özel kısımları bulunur.
Tüveyç yapraklarını turuncu, sarı bazen kırmızı renklere boyar.
Bazı Tüveyç yaprakların beyaz rengi hücreleri arasında hava boşluklarından kırılan ışıktan meydana gelir.
Arılar her ne kadar her renkteki çiçeğe sokulurlarsa da mavi, menekşe renkli veyahut kırmızı renkli çiçekleri severler.
Kelebekler kırmızı renk başta olarak beyazları da çok severler.
Güveler çok soluk renkleri, keskin kokuları ve özellikle beyaz, sarı çiçekleri severler.
Sinekler ise en çok keskin koku; kahverengi ve mor çiçeklerden hoşlanırlar.
Bu hususlar tetkik edilirse yine ortaya asit ve alkalen hikayesi çıkar...

İklimlere, sıcak soğuğa göre bu asit ve alkalen değişmeleri canlılarda az çok değişiklik yapar.
Gece ve gündüze göre farklar vardır.
Sıcak iklimlerde seks duygusu fazladır.

Bilhassa erkeklerde gündüz ziyânın tesiriyle fazlalaşır.
Vücutta bir hormonal değişiklik olma ihtimali vardır.
Kadınlarda ise aksidir.
Gündüz azalır.
Gece çoğalır.
Bu sıcak iklimlerde vukua gelir...
Bilirmisiniz Eskimo kadınları altı ay kışın adet görmezler...

Hayvanlarda da birleşme zamanları muayyen zamanlarda...
Şimdi bu hususu Ateş böceği denilen ışık saçan bir böcek vardır.
Onda tetkik edelim:
Geceleri ışık çıkaran böcekler vardır.
Herkes bilir.
Ateş böceği ismini verirler.
Parlar sönerler.
Çok yükseklerde uçmazlar, azami 4-5 metre yükseklikte uçarlar. Umumiyetle yere yakın uçarlar.
Küçük bir böcektir.
Şimdiye kadar bu böcek tetkik edilmiştir, üzerinde tecrübeler yapılmış, ışığın nasıl husul bulduğu hakkında birçok mütâlâalar yürütülmüştür.
Ateş böceği, henüz yumurta hâlinde iken belli belirsiz bir ışık saçar. Uçmağa başladıkları zaman kısa ömürlüdürler.
Birkaç gün hepsi o kadar...
Bazı cinslerinde dişileri uçmazlar fakat ışıkları vardır.
Buna karşılık erkekleri uçtukları hâlde ışıkları yoktur.
Fakat umumiyetle ateş böcekleri hem uçar hemde ışıkları vardır.
Ateş böceğinin karnının altında sarı geniş bir leke vardır, ışığı burası verir.
Zor durumda olduğu zaman bu ışık çoğalır fakat ışık daha ziyâde çiftleşme zamanında çoğalır.
Sevişmek için mehtapsız geceleri seçerler.
Gündüzleri ıslak otlar dibinde akşama kadar uyuyan erkek böcek kendine bir eş aramak için bir çıtırtı ile havalanır.
Işık kesik kesik olduğu gibi, çizgi hâlinde de devamlı olabilir.
Uçarken, yere yaklaşırken ışıklarını söndürürler.
Işığın gücü bir mumun (1/20) yirmide biri kadardır.
Işık kendi fizyolojik iradeleri dahilindedir, ister söndürür ister yakar.
“Bu nokta çok mühimdir!”.,.
Erkek havada iken dişi yerde onu bekler.

Erkeği gördüğü zaman dişi de ışığı yakıp söndürür.
Âdeta ona işaret verir.

Ateş böceğindeki enerji % 100 ışığa çevrilmiştir.
Halbuki bir elektrik fenerinde % 10 u ışık, diğeri hararet olur.
Yüzde yüz ışığa çevrilmesinde böcekte bulunan iki maddenin tesiridir.
Luciferine maddesidir.
Lucifer ışık taşıyan demektir.
Diğeri ise Luciferose birleşik maddedir.
Böceğin ışık organlarında 1890 senesinde Refael de Bois isminde bir Fransız Fizyoloji mütehassısı bu iki maddeyi toz hâlinde elde etmiştir.
Ve bundan bir mahlül yapmıştır.
Bunu bir cam tüpe koymuş.
Havanın oksijeni ile karıştırdığında ışık verdiğini tesbit etmiştir.
Bir Amerikan biyokimya mütehassısı Dr. Mac'el Roi bu iki maddeyi üçüncü bir madde ile karıştırdığı zaman ışık elde etmiştir.
Bu maddeye A.T.P. denir.
Asit adenozin trifosforik...
Bu madde bütün canlı organizmalarda mevcuttur.
Bütün canlı varlıkların hücrelerinde bulunan enerji kaynağıdır, insanlarda da vardır.
Bu olmasa hücre çoğalmaz.
Gıdalar enerjiye tahavvül etmez.
Yaralar kapanmaz.
Beyin çalışmazdı...

Ateş böcekleri ışıklarını, sinir uçlarıyla adrenalin çıkardıkları ve bu vasıtayla hücredeki Luciferine ile diğer hücrelerdeki Luciferos'u kundakladıkları ve bu sûretle ışığa tahavvül ettikleri iddia edilmektedir.
Luciferine ve Luciferose maddelerini üçüncü bir madde ile yani A.T.P. elementi ile birleştiği takdirde ışık vermektedir.
A.T.P. Maddesi bugün tecrid edilmiş ve bulunmuştur.
O hâlde böyle elde edilen karışım içinde hayat kıvılcımı olan bir şeyle karıştırıldığı takdirde ışık verecek demektir.
Ateş böceklerinde bulunan Luciferine ve Luciferose ancak Güneş çekildikten sonra birleşim yaparak ışık verirler.
Onun için ateş böcekleri gündüz uyurlar...

İnsan vücudunda da bu maddeler vardır.
Vücuttaki bu maddeler:
Bütün dimağ ve sinir sisteminin her türlü tabiî, hayatî, dış ve iç fonksiyonların azalmasıyle fazlalaşmaktadır.
Uykuda ve bilhassa gece vakti luciferine gündüz ziyâ mani olduğundan gece yukarıdaki fonksiyonların azalması dimağın, vücudun tahrişten uzak olduğu zamanda insanın daha ziyâde alın, yüz, el üstleri, baldırlarda fazla olduğu yerlerdir.
Sivrisinekler gece faaliyete geçer.
Işık söndüğü zaman bu böcekler doğrudan doğruya bu maddelerin çok bulunduğu yerlere konarak ısırmaları bu ışıkların kendilerini cezbetmelerindendir...
Bu madde nerede varsa hayvanlar, haşarat oraya hücum ederler.
Bazı vücudlarda bu madde birleşmesi burunun alamadığı bir koku çıkarırlar.
Bu gibilere tahta kurusu, sinek gelmez.
Sinek konmaz.
Bu koku güzel kokulardandır...
Kemiklerde fosfor vardır.
Luciferine de bir fosfor derivesidir.
Adrenalin fazla ziyâya maruz kaldığı zaman okside olur.
Rengi sarımtırak oluyor ve terkibi değişiyor...
Adrenalin ateş böceğinde ışık oluyor.
Adrenalin şekeri fazlalaştırır.
Insülin şekeri düşürür.
Adrenalinemi, insilunemi dediğimiz insan vücudunda bir muvazenenin bozulmasını bildirir.
İnsan vücudunda luciferine ve luciferoz mevcuttur.
Vücut hücrelerinde A.T.P tabiî olarak mevcuttur.
Dimağı faaliyet, vücud normal fonksiyonları en az faaliyette bulunduktan zaman mesela uykuda bu birleşme husule gelir ve insanın vücudundan da ışık çıkar.
Fakat bu ışığı göremeyiz.
Adrenalin, insulin vücudda böbrek üstü bezlerinden ve pankreastan çıkar.
Doğruluk, Adalet, Ahlâk, Temizlik gibi devamlı hasletleri olanlar;
Hırsa kapılmayan, Gıpta, Hased, Dedikodu, Gıybet nedir bilmeyenlerde adrenalin ve insulin muvazenesi normaldir.
Luciferine ve luciferose birleşmesi bu vasatta vukuu bulur.
O zaman o ışık görünür.

LUX, LUCİS, LUMIERE, LUCİFERE kelimeleri ışık taşıyan demektir...
İSA peygamberin başının etrafında ışık hâlesi olduğunu söylerler ki bu doğrudur.

Peygamber efendimizin nûr olduklarını söyledikleri gibi..
Nûr yüzlü tâbiri buradan menşeini almıştır...
Bazı insanlar yaşlandıkça güzelleşirler.
Bazılarıda aksi olur çirkinleşirler.
Buda boş bir lâf değildir. Müşahade edilir.
Fakat tetkik sahasına kimse sokmamıştır...
Canlı deriz.
Canlı ne demektir.
Biyoloji kitapları canlılık târifine ruhu ve sonsuzu, aklın ötesini sokmadıkları için hiçbir zaman ideal bir târife varamamışlardır.
Bir biyoloji kitabını açarsak: insanı, canlı varlığı cansız varlıktan ayıran başlıca vasıfları sayar durur.
Bunların hepsinin altında yine tatminden çok uzak bir cevap bulma çabalaması gizlidir.
Ruhla irtibat kuran herşey canlıdır.
Medeniyetle ruhla irtibat kuranların icabıdır...
Sonsuza girmeden ideal bir târif yapılamaz...

Mühimm : Düşündürücü. * Değeri çok fazla. Kıymetli. * Lâzım ve muktezi olan.

Mahlul : Çözülmüş, dağılmış. Hallolmuş, erimiş. * Murisi ölen sahipsiz mal. Mirasçısı bulunmayıp hükümete kalan miras.

Fa'aliyet : İş görmek, çalışmak. Boş durmayış.

Cezb : Kendine doğru çekme. * İçme.

Derive : Değiştirme.

Ma'ruz : Bir şeyin etkisine uğramak veya uğratmak. * Arzolunmuş, arzolunan. * Serilmiş, yayılmış. * Verilmiş, sunulmuş. * Anlatılmış. * Bir şeye karşı siper alan.

Gıybet : Arkadan çekiştirmek. Hazır olmayan birisinin aleyhine konuşmak. Birisinin gıyabında hoşuna gitmeyen bir şeyi söylemek. (Gıybet odur ki: Gıybet edilen adam hazır olsa idi ve işitse idi, kerâhet edip darılacaktı. Eğer doğru dese; zâten gıybettir. Eğer yalan dese; hem gıybet, hem iftiradır. İki katlı çirkin bir günahtır. M.)

Hased : Başkasının iyi hallerini veya zenginliğini istemeyip, kendisinin o hallere veya zenginliğe kavuşmasını istemek. Çekememezlik. Kıskançlık. Kıskanmak.

Tatmin : İkna etmek. Kandırmak. * İnsanın kalbini emin etmek. Rahatlandırmak.

“ALLAH HERŞEYİ MUHİTTİR.”

Şimdi ALLAH Kelâmı’ndan bazı âyetlerle Haşr-u Neşr olalım:
“ALLAH herşeyi muhittir.”
Kaplamıştır hudutsuz olarak...
Ne tarafa bakarsan bak bir ahenk bir intizam bir şuûr vardır.
O’nsuz boş birşey yoktur.
Her yerde hazır ve nazırdır.
Akla vurursanız akılsız bir şey yoktur...

O’ndan izinsiz bir zerre yerinden oynayamaz.
Esmâlarıyle kudret ve kuvvetleriyle mütecellîdir.
Bütün kâinat ALLAH’ı tesbih etmektedir.
ALLAH’ın bütün güçleri her şeyin içinde o güç dışında yine aynı güçlerdir.
Canlı ve cansız her şeyde o güçlerle esmâlarıyla müteceilidir.
Cazibesinin, etkisinin haricinde kâinatta hiç bir şey yoktur.
Bu tüm isimleri de kaplamıştır.
Aklın kâinatı kaplaması gibi.
Düşüncenin her türlü ziyâdan, elektrik süratından daha fazla oluşu, aklen ve zihnen insan bir anda kâinatı dolaşır...
Her vücudun, her şeyin yıkılmağa mahkum zayıf yapısı vardır.
Her şey fânidir.
İnsanın maddesi dimağın idraki için insan dimağında hücre yoktur.
Seziş vardır.
Sezmek bir hakikatın mevcudiyetinin kat’i kavram vermezsede en büyük delilidir...
Ölüm, bitmek, tükenmek aslına dönmek mânâsınadır.
Ölümün ötesinde ise hudussuz, bir akıl, güçlü bir etki, gerçek sevgi, sonsuz mutluluk vardır.
Aslına kavuşmaktan ötürü...
Doğruluk=Kâinat nizamına uyuş..
Adalet = Her şeyin bir ahlâk ve doğru olarak sapmadan işlemesine uyuş.
Onun için yaşadığı müddetçe doğruluk, adalet ve güzelliklerden yana olanlara, bu gerçeği bilenlere, sevenlere son nefesine kadar bu güzelliklere dönme şansı vardır.
“Tövbe ve HAKK’a inanmak”...
Bu mutluluğu ALLAH dünyada kazanılan iyiliklere bağlamıştır.
Kaba basit bir misal şudur:
Meyva ağacına bakar, itina edersek meyvası olur.

Bir atasözü :
“Ne ekersen onu biçersin...”

ALLAH sözü:
Dünya tarlası âhirette mahsul verir...
İnsan kâinatın küçük bir modeli gibidir...
Maddesi vardır:
Işıklarıyla, atomlarıyle, moleküllleriyle, elektrikiyetiyle, proton ve nötronlanyle...
Mânâsı iç dünyası vardır:
Sevgi, şuûr ve zekâ, duyguları ve dehâsiyle...
Hülâsa:
Maddesi, dışta...
Madde ötesi, içinde ve güzelliklerinde... Herşeyi sevmesinde...
O hâlde Cesedinle dünyada, madde âleminde, gönlün ile sonsuzlukta maddenin ötesinde ol!..
Sen zaten maddenin ötesisin bunu bilmiyorsun...
Gaybı gören gözler vardır.
Yokluğun takat getirilmez güzellikleri vardır.
Her adımda bir ALLAH esmâsı sana yoldaşlık etsin!..
Gözün gönlünden başka birşey görmesin!..
Sen beni tanıyamazsın, gözlerimi, beynimi alabilirmisin!
Ya insanların seni gördüğü gibi ol, yahut da onlara olduğun gibi görün!.. Bu çok güç bir iştir.
O zaman her gördüğün şeyin ötesini görmeğe başlarsın...

ALLAH kelâmında diyorki:
Burayı defalarca oku anla!
“En güzel adlar ALLAHındır. O’na onlarla dua edin!
Yani Onlarla kalın O isimlerin sizdede tecellîleri vardır.
Onları size ALLAH beyhude vermedi.
HAKK’ın Zâtını idrâke çalışmayın!...”

Zât-ı Akdesi bazı tecellîlerin arkasında gizlendi...
Tevhidin aslından bahsedilirse halk dayanamaz, ölür...
Irmak yatağını kendi açar.
Kaya ile boğuşmaz.
Kenarından dolaşır.
Kaya ırmağa sığınmıştır.
Çünkü Suyun kuvveti, mülayimliğinde gizlidir.

Ateş bile buzla savaşa çıkarsa kim galip gelir.
Buz erir Su olur.
Su da Ateşi söndürür.
Hangi ateş var ki suya sonunda mağlup olmasın...
Bir kayığın küreği ne kadar sert olursa olsun suyu asla kesemez...
Bir ağaç bir ormanda devrilirse gök gürültüsü gibi ses çıkarır.
Ormanda kimse yoksa sesi kimse duymaz.
Ammaa yine ağaç yıkılmıştır.
Bu olaydan bir şey çıkar, bakalım. Bir şey gizli burada.
Düşün!
Çözmeğe çalış!..
Bu minicik hikâyede bütün dünya olayları gizlidir.
Gizli dememiz sana gizli.
Apaşikârdır düşünen kimseye...
Kulakların güzel sesleri, ihtizazları dinlemeğe alışmış ise, gözlerin güzel renkleri, şeyleri görmeğe alışmış ise gönlüne iyi şeyler iletilmiş demektir.

Biraz daha açayım: Camii'de kimse yok gibi ammaaa...
Sonsuzlukla dopdolu, duyan için...
Bu ne demek?
Ağızları Hak rızası için kapalı huzurda Mü'minlerin hâli...
İçleri ALLAH ile dolu.
Vücuttan Resûlullah'ın ruhaniyetiyle okşanıyor yetmez mi bu?..

"Okşanıyor, dolu, ne demektir?"
Kâinatın bir yaratıcısı olduğuna inanmış,
O'nun emirleri vücudunda fizyolojisinde.
Okşanıyor:
Ne emretmiş ne söylemiş ise insanlığın iyiliği için doğrudur.
Onunla beraber yaşıyor.
Âdeta ciğerlerine dolan temiz saf hava gibi...
Hepisi dopdolu bir dokun bak...
Gözlerinden HAKK'ın sevdiği sessiz yaşlar akar...
Burada biraz düşününüz.
Fizik, Kimya doğa kanunlarından bahsederek kendini anlamanı kilitleme, zincire vurma aklını, hele bir dinle bakalım..

Tabiatta ki kanunlar mı maddenin hareketini doğuruyor.
Yoksa maddenin hareketlerinden mi kanunlar doğuyor...

Şüphesiz ki kanunlar fizikî, kimyevî her türlü maddenin intizamlı hareketinin bir ifadesidir.
Yani tabiat kanunları dediğimiz; sebep değil, sonuç tur.
O hâlde maddeyi, molekülü, atomu intizamla hareket ettiren kimdir ki sonuçta kanunlar ortaya çıkıyor.
Bir takım formüllerle ifade edilen tabiat düzeni meydana geliyor.
Bütün bunların hareketi kendiliğinden oluyor.
Bu oluşların değişmeyen intizamlarını tetkik ederek fizikî, kimyevî birçok kanunları insanlar buldu ve formüle etti... .

Kendiliğinden oluyor diyelim:
Bu nasıl oluyor?
O zaman moleküle sonsuz bir irade ve akıl vermemiz lâzım gelir.
Çünkü insan iradeli ve akıllı olduğu hâlde bir çok işi bir saniyede yapamıyor.
Şuûrsuz, molekül bunu nasıl yapacak?...
Şu gördüğümüz âlem, evren, tabiat ne isim verirsen ver bir düzendir. Düzenleyici değil bir kanundur.
Kanun koruyucusu değil bir kitaptır.
Bir sonuçtur.
Sebep değil bir yapıdır.
Yapıcı değil bir yönetimdir.
Yönetici değil...

O hâlde kimdir. Kanun koyan, yöneten, yaratan?
“ALLAH” dersen münakaşa kalkar rahat edersin sonra bunu söylemekle ne kaybedersin...
Aklını basına al!..
Tepişmekten iş çıkmaz...
Kâinatta Mendelyef cetveline göre 99 esas element mevcuttur.
Bunların birleşimleri, deriveleri çoktur.
Bunlar da bir intizam içindedir.
Hududları vardır.
Kelimeye dikkat edin!
İsyan lafı da vardır.
Zorlanırlarsa...
Bu elementler canlı, cansız, nebat hayvan hepisine muayyen bir nisbet üzere dağılmıştır.
Bu elementler üç şekilde bulunur bilgi hududumuzda...

Gaz, Mayi, Sulb, bunların bir kısmı organiktir.
Bir kısmı da inorganiktir.
Elementlerin bu üç hâle dönmesi enerji ile mümkündür.
Bu elementlerin hepisi insanda mevcuttur.
“Ahsen-i Takvim”
En mükemmel, en güzel şekilde yaratılmıştır.
Bu kuru bir laf değildir...
Gözle görülsün, görülmesin kâinatta her şey aslındaki formunu, şeklini bozmaz...

Elma ağacı daima elmadır.
Taş daima taştır.
Koyun daima koyundur.
Karınca daima karıncadır.
Çiçek daima çiçektir.
Balık daima balıktır.

Cinsleri, şekilleri değişmez.
Bunların hepisinin bu mekânda bu kâinatta bir devamı vardır.
Gözle görülemeyen mikroplar bile.
Tifo mikrobu değişmez.
Verem basili şeklini değiştirmez.
Her madde ve cismin aslında bir element kısmı vardır.
Görünmez ise bile bir elementi vardır.
Her cismin; biri mekândaki elementi, biri de öteye ait elementi vardır.
Bu element daima bâkidir.
Mekândaki element tükendi mi ötenin elementi öteye döner.
Öte dedik bu nedir?
Bilinmeyen, durgun ve tükenmez, enerji, kuvvet kaynağı, ismine Lâ Mekân diyoruz.
Buraya maddenin ötesi diyoruz.
Lâ Mekân’ın en basit târifi...
Maddenin bu ötesini madde âlemine bağlayan nokta...
Atom, elektron sürat mefhumunun üstünde bir hızı olan nesne ise kaynaştığından biz herseyi yerli yerinde görüyoruz.
Halbuki bu gidip gelme durmadan devam ediyor...

Şöyle söyliyebiliriz:
Lâ Mekândan her an Mekâna, madde âlemine akış mevcuttur.
Bu akıştan kanunlarını arayıp bulduğumuz her şey ve madde teşekkül ediyor.
“Her an var oluş vardır” âyet...

Enerjiyi madde taşıyamayacak hâle geldi mi.
Lâ mekâna dönüş oluyor.
“Her an yok oluş vardır”…
Fakat bize ve fikrimize göre…
Mekânda maddî element tükendi mi ötenin enerji elementi öteye döner. “Her şey topraktan geldi aslına dönecektir” âyet…

Her elementte bir miktar su vardır.
“Kristal”
Evvelce bundan uzun bahsetmiştik…
Her cisimde bir zerrecik su vardır.
“Kristalografı”.
“Her Şeyi sudan yarattık” âyet…

Kanatta su zerresi olmayan cansız, canlı bir şey mevcut değildir.
ALLAH kelâmında:
“Benim Arşım su üstündedir.”
Fakat bu su bildiğimiz su değildir.
Arş nedir?
Lâ Mekân.
Durgun, enerji kaynağı.
Bilemiyoruz…
Arş: ALLAH’ın Zâtının aydınlığıdır.
Bu aydınlık ilâhi güçlerle yaratılmamıştır…
Lâ Mekân, durgun enerji kaynağından çıkan bir elektron enerjisi Arşın bir noktasından suyun içinden geçerek çıkıyor.
Elektronlar saniyede 300.000 km. süratle hareket ederler.
Ziyâ aynı süratledir.

Her şeyin kâinatta İki yüzü vardır demiştik:

ALLAH’a bakan yüzü : Melekut âlemine bakan.
Levhi-Mahfuuza bakan herşeyden hıfzedilmiş temiz değişmeyen berrak açık levha… .
Yani Her şeyin, her muradın plânı…

Eşyaya bakan yüzü : Mülk âlemine bakan taraf…

ALLAH’a bakan yüz : Lâ Mekân’a bağlı kısım.
Cansızda: Elektronları.

Canlıda:HAY olan kısmı...
“Kalbler, ALLAH’ın yeryüzündeki aynalarıdır.”
Hz. Ali efendimiz:
“Kalb ve Gönül, Arş ve Kürsi demektir!” buyurmuştur.
Arş, kâinatın kalbi.
Kalb, bizim âlemimizin Arşıdır.
Kalbin iki kapısı vardır:
Melekut âlemine bakan kapı.
Mülk âlemine bakan kapı...
Metekut âlemine bakan kapı Leyh-i Mahfuza bakan taraftır.
Mülk âlemine bakan kapı da Duygu organlarına bağlıdır.
Bir hadis-i Kudsîde:
“Yere Göğe sığmam da Mü’min Kulumun gönlüne sığarım” hadis-i kudsîsinin anlamı budur.
Bu kadar sürat de artık mekân, zaman mevzuubahis olamaz.
Her an her yerde hazır ve nazır....

Kar danesine bak...
Küçük bir pamuk parçası.
Mikroskopta tetkik et.
Dünyanın en güzel Hendesî şekilleri, çeşitleri onda gizli...
Her cisim donduğu zaman hususi bir billur hâlinde donar.
Bunu tetkikle o cismin cinsi anlaşılır.
Bu billurlaşma bir anda olur.
Hendesî şekil ziyâ sürati kadar seri’ olur.

Dünyanın en eski yazılmış kitabı olarak kabul edilen Sagesse Mısırlılar zamanında Papirüs özerine yazılmıştır.
O kitabın başında söyle bir cümle vardır:
“Hâlik kâinatı: ölçülü, sikletli, hacimli bir sûrette yarattı. Bu değişmez dünya durdukça...”

Geometri = Hendese.
Kristalografi =. Billurlaşma.
Matematik = Riyaziye.
Ve bütün dalları kâinatın intizâmı, değişmeyen kanunlarını akla sokan görünmeyen hakikat ve asılların ifadeleridir. .
Bunu bir damlada.
Bir kar danesinde.

Bir madende.
Bir kan damlasında.
Kâinatın işlemesinde her an bulmak mümkündür.
Onun için:
"Beşikten mezara kadar ilim ile uğraş!"
Yani HAKK'ın bütün âlemlerini her şeyi tetkik et de ALLAH'ın kudret ve güçlerini gör!..
Bunların hepisi HAKK'ın görünüşüdür.
HAKK da; bu kuvvet ve kudret, değişmeyen akıl yoran intizam içinde güçleriyle görünmektedir...
Gafil olma!..

وَلِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَكَانَ اللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا

"Ve lillahi ma fis semavati ve ma fil ard ve kanellahü bi külli şey'im mühiyta : Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır ve Allah her şeyi kuşatmıştır. (Hiçbir şey O'nun ilim ve kudretinin dışında kalamaz)." (Nisâ 4/126)

Haşr : (Haşir) Toplanmak, bir yere birikmek. * Toplama, cem'etmek. * Kıyametten sonra bütün insanların bir yere toplanmaları. Allahın, ölüleri diriltip mahşere çıkarması. Kıyamet. * Bir tohumun içinden büyük ağaçlar çıktığı gibi, her bir insanın acb-üz zeneb denilen bir nevi çekirdeğinden diriltilerek bütün insanların Haşir Meydanında toplanmaları. (Bak: Acb-üz Zeneb) (Bak: Hudus)

Hudus : Yeniden meydana gelme. Sonradan peyda olma. Yok iken vücuda gelme.

Neşr : Neşretmek, yaymak, bir haberi fâşetmek, herkese duyurmak, şâyi kılmak. * Başıboş cemaat. * Bulutlu günde yel esmek. * İzhar etmek. * Katetmek. * Mecnun veya hastaya duâ yazmak veya okumak.

Cazibe : Çekme kuvveti. * Mc: Letafet zamanı. Hüsn-ü cemal.(Hareket harareti, hararet kuvveti, kuvvet câzibeyi tevlid eder gibi bir âdet-i İlâhiyye, bir kanun-u Rabbanidir. Mek.)

Delil : Kılavuz. Doğru yolu gösteren. Meçhûlü keşfetmekte ve malumun sıhhatını isbat etmekte vasıta ve âlet ittihaz olunan husus. * Beyyine. Bürhan.

Tevbe : (Tövbe) Yaptığı fenalığa pişman olmak. Allah'dan afv dilemek. Bir daha işlememeye azmetmek. Estağfirullah deyip, pişmanlık duymak. (Bak: Afv)

Afv : Bağışlamak. Kusur ve günâhı affetmek.

İ'tina : (İtinâ) Çok dikkat etmek. Özenmek.

Model : Fr. Biçim, örnek, şekil. * Resim yâhut heykel yapılırken bakarak benzetilmeğe çalışılan şey veyâ şahıs.

Sulb : Sert, katı. Taş gibi olan. * Omurga kemiği. * Sülâle, zürriyet.

Şuûr : Anlayış, idrak. Vicdan. Hiss-i zâhirle duymak. * Nefsin mânâya ilk vusul mertebeleridir. (E.T.) * Kendi varlığından haberi olma. * Bir şeyi hoşça tanıma. * İnceliklerini iyice idrak etme. * (Şa'r. C.) Kıllar.

zekâ : Çabuk anlama ve bilme kabiliyyeti. Fehim ve idrakte çabuk olma. * Ateşin alevlenmesi. * Güzel koku alma.

deha : Çok akıllılık. Zekiliğin ve anlayışlılığın son derecesi. İleri görüşlülük, geniş ve çok güzel fikir sâhibi olmak.

Gönül : İçâlem.

Akdes : En kudsi. En mübarek.

Mülayim : Yumuşak. Yavaş. Uygun. Yumuşak huylu.

Ruhaniyyet : Yalnız ruhtan ibaret olan şeyin hali. Ölmüş bir kimsenin devam etmekte olan ruhi kuvveti. * Ruhanilik.

İntizam : Tertib, düzen, düzgünlak ve nizam üzere olmak.

Teşekkül : şekillenme. şekil alma. * Meydana gelme.

Kristal : yun. Billur, billurdan yapılmış

EN BÜYÜK AVUKAT, KULUN VEKİLİ ALLAH'TIR

Şazelî çok güzel elbiseler giyermiş…
Heybetli gayet güzel bir insan...
Velîliğin verdiği vilâyet Nûru da başka bir güzellik veriyor simâsına...
Pejmürde kılıklı bir sofiye rastlamış.
Bu sofi Şazelî'yi tanımıyor.
Nereden alsın vilâyet kokusunu, görme gücünü...
Şazelîye:
"Bu güzel elbiseler içinde ALLAH'a nasıl ibadet ediyorsun?.."
Şazelî cevaben:
"Benim elbisem insanlara ben kimseden bir şey istemem diyor.
Seninkiler ne olur bana yardım edin diye yalvarıyor. Hepsi bu kadar..."

Yardım kudsal bir sözdür.
Bütün yaratıklara yardım ALLAH'ın şanındandır.
Bu şandan hakkiyle istifade için kimseden yardım istemeyin...
HAKK'a isyan kokusu vardır bu harekette...
Bu kokuyu burun almaz.
Akıl idrâk etmez.
İlim bulamaz.
Bu işte irfan sahibi olmak gerek...
"Efendim istedim de vermedi çâreler arıyorum!
Faizle para alacağım, şunu yapacağım!"
Sus kepaze böyle söyleme!
HAKK'tan hangi yüzle isteyeceksin kendini bir tart, yokla, içi ve dışı gösteren aynalarına bak da utan!..
"Vermedi!" deme.
Çünkü sen utanmadan istiyorsun.
HAKK bu hâlinden senin utandı da seni işitmek istemedi...

Bu işte, harekette incelerin incesi hakıkatlarin hülasasını söylemek lazım gelirse HAKK'tan başkasından yardım istemekde gizli şirk vardır.
Çâresiz kalan, doktora, hocaya büyük insanların himmetine müracaat eder.
Bu bir nevi yardım istemek arzusunun herkesçe bilinen tarafıdır.
Naçar kalındı mı, insan oğlu o zaman HAKK'a döner, işte bu hâl yardımın aslının menba'ını bir nevî zoraki idrâke sokmağa çalışmaktır.
O hâlde yardım yalınız HAKK'tan gelir Yalnız O'ndan istenir.
Haksızlığa duçar olsanız bile...

Şimdi ma'lumat göstermek için aklına geleni biliyorum onu, düşünceni yut!..
İşte bu nokta insanı sapıttırır...
Ne demek istediğimi bu satırlarda aklına gelen fikirlerde, soracağın suallerde ara...
"Bir saat adaletle hükmetmek, bin saatlik nafile ibâdetten hayırlıdır" buyrulur.
Bu adalet, mahkeme kendi vücudunda, her hareketinde her şey de caridir.
HAKK insanı bu durumdan kurtarmak için şunu kullara tavsiye eder:
"En büyük avukat, kulun vekili ALLAH'tır".
Hiddet etmeden, nefret duymadan, beddua etmeden, hiç birşey olmamış gibi sâkin, açık gönül ile HAKK'ı Vekil yapmak her şeyi hâlleder.
Hayatta görülmeyen, sezilemiyecek kadar bir şuûr mevcuttur.
Bu şuûr sezilir, görülür amma insanlar buraya yanaşmamışlardır.
Bu şuûr kâinat ahengidir...

Tesadüflerde hissedilmeyen bir mantık ve şuûr gizlidir.
Bazen etrafımıza baktığımızda sıkıntılarımızı manzaralar ve olaylar bir elbise gibi üzerlerine giyerler.
Sevdiğimiz güzel manzaralar, her şey bize sıkıntı verir.
Bizim dertlerimiz onlarda akseder âdeta...

Tesadüf yoktur.
Çok kısa bir anda tesadüf husule gelir.
Biz bundaki şuûrlu, mantıklı ahengin o anda bozulduğunu anlayamayız, ismine iyi veya kötü, fecî' isimleriyle tesadüf deriz.
Bu anlayamadığımız şuûrlu ahenk bozulmasına bir an dalgınlık veya neş'e veyahut görmemezlik ismiyle kendimizi teselli ederiz.
Hâlbuki balığın deryada yaşadığı gibi bizde dünya yüzünde yaşıyoruz. Burada şuûrlu ahenk de bizim deryamızdır.
Bu ahenk "Kader"dir.
Bozuldu mu ki böyle bir bozulma yoktur.
Bir tesadüftür ki "Kaza" odur işte.
İşte en basit târif çerçevesi içinde...
"Alınyazısı, Kader, Kısmet böyle imiş!" gibi tâbirlerle bu şuûru tasdik ederiz.
Bu şuûr o k adar gizlidir ki his organlarımız bunu idrâk safhasına çıkaracak kudrette değillerdir.
Bu şuûr ve akıl "Külli Akıl" ALLAH'ın ilmidir.
Buna inanma doğaldır...

İnsanda yaradılış itibariyle, sevgi, hürmet, şefkat kendi ruhî hamurunda esas nesnedir.
Bunu sürekli ve iyi bir sûrette ortaya çıkaran eğitimdir.
Bedenî ve ruhî...
"Ben Kudsal olan ahlâkı tamamlamak için gönderildim"
Mübârek sözü budur.
Burada "Mekârim-i Ahlâk" kelimesi ALLAH'ın sevdiği ve kendisindeki "Ahlâk ile ahlâklanmak" demektir:
İnsanda buna varmak için mekanizma vardır.
Çünkü öyle yaratılmıştır...

Kâinattaki ahenk bir şuûrdur.
Bunu hisseden mutlu insandır ki eğitim buna ulaştırır.
Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz.
Hadîsi bunu bildirmektedir...

İslâm terbiyesinde, talebe hocasının dizi dibinde, hasta hâlinde bile yanında, vefâtında mezarı başındadır.
Talebe ile hoca arasında ulvî bir yakınlık, sürekli ruhî bir alâka vardır.
“Bir kelime öğretenin kölesi olurum” Hz. Ali buyurmuştur.
Öğrenmek ve öğretmek, eğitim islâm da bir te’sir sistemidir.
İnsanda meknuz gizli ilâhi süsleri, kabiliyetleri ortaya çıkarır.
Hukuk da bir tesir sistemidir.
Eğitimde tesir hadiseden önce gelir.
Hazırlayıcıdır.
Hukukda tesir hadiseden sonra gelir.
Nizamı temin için...
Eğitimci ceza vermez, terbiye eder.
Hakim terbiye etmez ceza verir.
Nizamı temin için...
Eğitimde, dersi ibret için ceza vermek yoktur.
Islah-ı Nefis vardır.
Kendi kendini düzeltme vardır.
İslâm terbiyesinde hareket noktası sevgi ve şefkât’dır.
İslâmda hayırlı ve mubah olana, her işe:
“Rahmân ve Rahîm olanın “ALLAH’ın” adiyle başlanır.
Bu düsturdur…
İslâmdaki büyüğe hürmet, kanuna itaat aslında disiplinin ta kendisidir.
Ulu’l- Emr’e itaat peygambere itaattir.
Peygambere itaat ALLAH’a itaattir.
ALLAH’a itaat insanın kendi âdemiyyet hamulesine itaattir ki o hamuleye melekler secde etti.
İnsan bir mahfaza-i HAKK’tır.
Şah damarından yakın olan...
İnsan, ilk defa kendi kendine hürmet etmelidir.
“İnsanda zâhir olduğum kadar hiç bir şeyde zâhir olmadım” Hadis-i Kudsî de buyrulmuştur.
ALLAH adiyle her işe başlamada:
HAKK’ın rızası vardır.
HAKK’a teslimiyet vardır.
Kanaat vardır.
Tevekkül vardır.
Hürmet vardır.
Âdeta kulun en büyük ibadetidir bu...

Ekin biçerken.
Ekerken.
Her türlü ekimlerde ve toplamada, çıkarmada…

Ağaç kesmede. Meyva toplamada. Hayvan Kesmede. Av yapmada. Balık avlamada. Su doldurmada. Ekmek yapmada. Yemek pişirmede.
Hamur yoğurmada. Fırına ekmek salmada, çıkarmada...
Yemek yemede. Su içmede. Sadaka. Zekât vermede. Fakire yardımda. Yazı yazmada. Okumada. Kalem açmada. Çamaşır yıkamada. Dikmede. Meme vermede. Büyük diyebileceğin birini ziyârette. Hasta ziyâretinde. Mezarlara fatiha okumada. Elbise ayakkabı giymede.
Çamaşır, değiştirmede. Seyahate çıkmada. Mahkemeye gitmede. Şahidlik yapmada. Harbe gitmede. Velhasıl yeme, içmede abdestin yoksa ne ye, ne iç, ne de konuş...
Bu söylediklerim "O"nların işidir..
Yapmazsan ne olur.
Bir şey olmaz.
Günahı da yoktur.

Yaparsan her işte ALLAH'ı vekil, avukat yaparsın.
Her işin ihsan olur derhâl…
Yapmazsan ne olur. Yavaş yavaş, zaman geçtikçe haramiyete yanaşırsın o kadar…
Çâresi daima abdestli olmaktır..

Şazeli : (Ebu Hasan Şazelî) Nureddin Ebu Hasan-ı Şazelî de denildiği gibi Ali bin Abdullah diye de anılmaktadır. Tunus'lu olup Şazeliye Tarikatı kurucusu olarak bilinir. Tasavvufî, ilmî bir çok eseri vardır. Tarikatının tekke ve zaviyesi yoktur. Hicri 654 yılında Mekke-i Mükerreme'ye giderken sahrada dâr-ı bekaya hicret etmiştir. (R. Aleyh)

Vilâyet : Bir şeyi kudretle elde etme. * İl. * Birisine kefil olmak. * Dostluk. Muhabbet.

Sima : Yüz, çehre. Beniz. * Eser, alâmet.

Sofi : Ehl-i tasavvuf. Riyazet ve nefisle mücahede ile hakikate ermeğe çalışan. Tarikata mensub, mânevi kemâlât için çalışan. * Yanıltıcı, safsatacı. (Bak: İşrakiyyun).

İbâdet : Allah'ın (C.C.) emirlerini yerine getirmek ve nehiylerinden kaçmak. Yapılmasında sevab olup, ihlâsla yapılan herhangi bir amel. Şeriatta bildirildiği gibi Allah'a kulluk etmek. Kâinatın ve dolayısıyla insanların hilkatindeki hikmet ve gaye. (Bak: Târik-üs-salât)

Târik-üs-salât : Namaz kılmayı terketmiş olan kimse.

BOŞ TARAFINIZI ALLAH İLE DOLDURUN!..

Boş tarafınızı ALLAH ile doldurun!
Zaten doludur amma, sen farkında değilsin.
Bunu aslen diyoruz.
İçini Nûr-u Resûlullah ile yıka!
Her şey kâinatta o nûr'dan halkedilmiştir.
Herkesin deniz feneri olması kolay iş değildir.

İşte Anadolumuzdaki bu gibi deniz fenerleri, ışık menba'aları: Hacı Bayram-ı Velî. Hacı Bek taş-ı Velî. Hacı Şaban-ı Velî. Hudaî. Şeyh Vefâ. Şeyh Yahya hazretleri saymakla bitmez... Vardı.
Fenerleri sönmedi. Sönmez de...

Resûlullahın "M" harfiyle başlayan mübârek ismi HAKK tarafından konulmuştur.
HAKK'ın ilk yarattığı Kendi Nûrundan Nûr'un ismidir.
Kâinatın kurulmasındaki kudret-i ilâhîyyenin tecellîsi bu Nûr'dan süzülerek husul bulmuştur.
Her şey kâinatta bu nûrdan halk edilmiştir.
Ve sonra "Su" Halkedilmiştir.
Suyun neden halkedildiği bildirilmemiştir.
Bilen varsa da kelâma gelecek izah ve sözü yoktur.
Resûl-ü Ekrem'in Cesed-i mübâreklerinin yani insan olarak ismi "Mustafa"dır.
Resûl-ü Ekrem Mi'rac'da Kudüs'e kadar "Abid" olarak teşrif ettirilmiş yâni insan olarak "Mustafa ismi ile anlatılan" insaniyyetiyle...
Ondan sonra âdemiyyet hamulesiyle teşrif etmiştir.

Mevlüd'de bunu çok güzel bir sûrette ifade edilmiştir.
Sidretü'l-Münteha da Cebrail Resül-ü Ekrem'e refakat etmemiştir.
"Ref Ref" gelerek Resûl-ü almıştır.
Ref ref ALLAH'ın bir sırrıdır.
Ref ref döşek demektir.
Fakat bu başka döşek.

Ondan sonra :
"Şeş cihetten emrolundu Yâ (M) gel beru!" bu Resûl'ün hakikatine Nûruna hitaptır.
Bir ok yayı kadar yanaşmıştır.
Çünkü "Hakıkat-i Resûl" Mekân âleminde tahdid edildiği ve insaniyyette tecellî ettiği için tanrılık olmasın diye Kul olduğu içindir.
HAKK'ın sonra Resûl-ü Ekreme Hitabı "Mustafa" olarak zikredilmiştir.

“Mustafa’ya söyledi bir iştiba” Kuluna hitabdır.
“Rahmeten li’l-âlemin” memuriyet vazifesine hitabdır.
Mevlüdün en büyük manevî değeride buradadır.
Dünyada, bugün Resûl-ü Ekrem’den yardım talebi de:
“Yâ Ebal Kasım!” diye niyaz şeklinde olur.
Veya: “Yâ Seyidî! Yâ Resûlullah!” tarzında olmalıdır.
“Yâ M!” şeklinde yapılması edep dışıdır.
Çok dikkat edilmesi gerekmektedir.
Selavat-ı şerifelerde böyledir;
Dikkat edilmesi lâzımdır.
Bu gibi elfaz söylemek abdestsiz kattiyyen doğru değildir.
Hatta adi kelâm bile doğru değildir.

Söylediklerimi yapabilirsen bana âhirette bile dua edersin…
Yapmazsan bildiğin gibi yap!..
Kimseyi zorlamak hakkımız yoktur.
Bunlar ince nazik mes’elelerdir.
Dokunmağa, örselemeye gelmez.
Bu sözlerimizi tasma gibi boynuna takma gönlüne koy!..
İnsan oğlunun gönlünde bunun yerini ALLAH çoktan halketmiştir.
Bu bilgi işi değildir.
Bu irfan işidir.
Bunu anlarsan yani “irfan” kelimesiyle ne demek istediğimizi kasdediyoruz….
Burada kitap, ma’lumat, ilim diye söylediğin şeyler yoktur, işte bu son cümleyi anlarsan “İRFAN” kapısına yanaşabilirsin…
Yok anlamaz isen kendiliğinden geri itilirsin ve zâhir bilgilerin esaretinden kurtulamazsın…
O zaman, ilerici, gerici kadrosunda kalır, kuru bilgiler, saçma bid’atlarla dolu, tasavvufî sözlerin bir sürü lafların kölesi olur.
Tarikat, Mârifet, Hakikat kelimelerini sakız gibi çiğneyen mürşidlerin uşağı olursun…
Bu asırda her tarafta, her mahallede bu gibi mürşidlerle bir dalalet deryasında çırpınıp durursun…

İçini temizlemeden, hakıki Siyret-i Resûl’e ittiba etmeden, dışını güya manevî âlemde olduğunu, ALLAH’ın emirlerini yaptığını, nehiylerden kaçtığını zannederek etrafına saldırgan hâle geçersin…
Nûrlu insanları da töhmet altına sokarsın…

Diğer taraftan mantık ve akıl ile inanç ve manevî duygulara münakaşa zemini hazırlarsın...
İnanç ve ilâhi mes'eleler mantık ve akıl hududu dışındadır.
En iyisi dışınla görün!
Kimsenin iç âlemine karışma!

"Din lâzım mıdır?" diye bağıranlara cevap verilmez.
"Din niçin lâzımdır?" soran olursa ona aylarca söylenecek söz vardır.
İnsan HAKK' a inanmak mekânızmasıyle yaratılmıştır.
Demek ki HAKK'ın arzusu bu...
Onu harekete geçirecek adam ara...
O mekanizmayı o kimse işletir.
Bunların hiçbirini yapamazsa sükut et.
Buda gaflettir.
Senin için İyidir.
Gaflet, anlamayanlar için daha hayırlıdır.
Saldırgan olmaktan...

ALLAH'ın melekleri mübârektir.
Azrail Ruhu alıp ona refakat eden büyük melek HAKK'ın emrini yapıyor.
Bu insana bir iltifat-i ilâhiyedir.
Azrail'e :
"Evler yıkan, yuvalar söndüren, yetim bırakan, ocakları harabeye çeviren!" diye hitap HAKK'a isyandır.
Hatta küfürdür.
Kimseyi rencide etmek istemiyorum fakat ikâz ediyorum...

Bu hususta son söz şudur:
Cesedinle dünyada.
Gönlün ile sonsuzlukta olmağa çalış!
Fakat bu çok güçtür.
Güç olmasa peygamberlere lüzum kalmazdı...
Buraya erişebilirsen bu hâlinle daima mi'rac'dasın.
Burak önünde. Ref Ref karşında duruyor.
Gönül, ALLAH'ın yeryüzündeki aynasıdır.
Bu ne demektir? Yeryüzü ne demektir?
Senin Cesedin...

“Gönül”, Arş ve Kürsi demektir.
Bu ne demektir?
Arş ve Kürsi.
ALLAH sana Şah damarından daha yakındır bunun farkında mısın?..
Arş, Kâinatın kalbi…
Kalb de bizim âlemimizin Arşıdır…
Kalbin iki kapısı vardır. Anatomisi değil haa…
Melekut âlemine, Lâ Mekâna, ALLAH’a bakan kapı…
Lâ Mekâna, melekut âlemine bakan kapı “Levh-i Mahfuz’a” bağlıdır.
Mülk âlemine bakan kapı ceseddeki Ruhun tezahurlarını, duygularını gösteren organlara bağlıdır…
Ben Kulumla işitirim.
Kulumla görürüm.
Ben heryerde hazır ve nazırım.
Yere göğe sığmam, bana inanan mü’min Kulumun gönlüne sığarım.
Ben size şah damarınızdan yakınım…
Bütün bu hadis-i Kudsîler neyi haykırıyor bilir misin?..
Bu kadar sürat…
Ziyâdan, elektrikten daha fazla bir hız…
300.000 + Delta km. saniyede…
İdrakin dışında…
Burada artık mekân zaman mevzuubahis değildir.
“İnsan bu hakıkati bulamayacağını idrak ettiği, aczini anladığı anda ALLAH’ı bulmuştur”…
ALLAH her şeyi muhittir.
Kaplamıştır.
Su içindeki balık nasıl ise…
En küçük atom ki maddenin ötesine madde âlemine bağlayan nokta… hepsi iç içe…
Saniyedeki sür’at düşünulemeyecek, idrak edilemiyecek kadar hızlı olduğuna nazaran her şey birbiriyle birlikte kaynamış…
Hepsi HAKK’ın görünür tecellîleridir.
Kudretleri, Güçleridir…
Kâinatta ne varsa hep ALLAH’ı tesbih ederler.
Ediyorlar…
Bu tesbih durduğu dakikada kâinat yoktur…

Her şey HAKK’a dönecektir.
Tesbihi duran her şey HAKK’a dönmüştür.

Her şey fânidir.
ALLAH bâki'dir.
"Burada fâ'ni'dir, bâki'dir." ne demektir?
Fânidir ölüm demek değildir.
Aslına, ÖZÜNE dönecek demektir.
Bâkidir "Asl"ı olan ALLAH'tır.
Güçleri, kudretleri o şeyden çekildimi.
Tesbihatı başka şekle dönmüştür...
Kudret ve kuvvetleri taşıyan, kudrete tahammül edemediğinden fâni olur. Balık denizde ölürse deryada bir değişiklik olmadığı gibi...
ALLAH'ın ne evveli ve nede sonu vardır.
Başlangıçsız vardır.
Sonu olmayan sonsuz bâkidir.
Vardır demektir.
Bu laflar insan aklının son tahammül hudududur.
Bunu anlayanlar...
HAKK'la birliktedirler.
Secdededirler...
Alâk Sûresinin son âyetindeki telâffuz eden ve işiten her insana abdestli olarak kelâm etmeden o anda secde etmesi farzdır.
Bu âyet Mekke'de indiği anda Resûl-ü Ekrem'in yanında bulunan müşrikler bile gayri ihtiyari olarak Resûl-ü Ekrem'in o anda ettiği secdeye hemen iştirak etmişlerdir.
Resûl-ü Ekrem'in Kalbi mübâreklerine inen âyet daha kimse tarafından duyulmamıştı. Kimse ne olduğunun farkında değil.
Sorduklarında :
"Size ne oldu?"
"Bilmiyoruz, bilmediğimiz bir kuvvet bizi secdeye götürdü!" demişlerdir.
Resûl-il Ekrem'in yanlarında beş-on sahabe ve bir çok da henüz iman etmemiş müşrikler de vardı.
Hepisi istisnasız secdeye vardılar...
O secde, şah damarından insana yakın, herşeyi muhit olan HAKK'ın secdesiydi.
Bu lâfları düşün okuyan insan...
Muhterem Efendim namaz bu secdenin devamlı olduğunu ikrardır.
HAKK'a yanaşmak değil.
Onunla beraber, O'ndan bir parça bir tecellî olduğunu idrâktir.
"Gözümün Nûru namazdır" Hadis-i Şerif'in anlamı budur.

Cenab-ı ALLAH Kelâmında: "BEN, BiZ" lâfızlarını kullanır.
BEN: Zât-ı Ahadiyetleri.
BiZ : Esmâlarıyle tecellî şekilleri.
VAHİY: Ben, Zât-ı Ahadîyetten sudur eder.
BiZ: Kudret ve güçlerinin devamlı tezahürleridir.

Meselâ: Orucun mükafatını bizzât ben. vereceğim buyrulması.
Hususidir demektir, diğerlerinin mükâfatını kim veriyor...
Burada "Ve ilâ Rabbike fergab" âyetindeki sır gizlidir.
Burada Vahyin şekillerini düşünmek gerek...
Dağ'a vahyettim, BEN
Ağaç'a vahyettim, BEN
Arı'ya vahyettim, BEN
Meryem'e vahyettim, BEN
Resûl-ü Ekrem'e vahyettim, BEN
Nebilere vahyettik. BiZ
Âdem göğe bakarak.
Bütün peygamberler göğe bakarak.
Musa Tur'da alev ve ağaca bakarak.
İsa Tur'da göğe ellerini kaldırarak vahiy alırlardı...
Resûl-ü Ekrem ise zaman ve mekân tayin etmeden her yerde mubârek kalblerine çevrilerek Vahyi Cebrail vasıtasiyle alırlardı...
"...Lâ nüferriku beyne ahadin min rusulih..." âyet-i Kerimesi "BEN" ve "BiZ" lafızlarında gizli HAKK'ın Murad ve Arzu'sundaki hikmetin ifadesidir.

BiZ: Cesed de cari Hay'yın husule getirdiği bütün havas ve hassalar her türlü işleme değişmeyen ahenk...

İrfan : Bilmek, anlayış, tecrübe ve zekâdan ileri gelen zihnî kemal. * İkrar. * Mücazat. * Fık: Esrar-ı İlâhiyeye, iman ve Kur'an hakikatlarına vukufiyet. (İlim ile irfan ve ma'rifet arasında fark vardır: İlim, vech-i küllî ile, yani her vechesiyle bilmektir. İrfan ve marifet ise; vech-i cüz'î ile bilmektir. Bu cihetle Cenab-ı Hakk'a irfan ve marifet isnad olunmaz. Fıtrî istidat eseri olarak inceleyerek tefekkür edip bilmektir. Buna "İlm-i Ledün" ve İlm-i Rabbanî" de denir.) (Bak: Ârif)

Ârif : (İrfan. dan) Bilen, bilgide ileri olan. Aşinâ, vâkıf. Hakkı, hakkı ile bilen. * Sabırlı ve mütehammil. * Çok düşünmeğe ihtiyaç kalmaksızın, tekellüfsüz gördüğünü bilen ve anlayan. * Zevkî ve vicdanî irfan sâhibi olan.

Kepaze : İtibarsız, âdi, mübtezel, kıymetsiz kimse. Haysiyetsiz, şerefsiz, rezil. Hürmet ve saygıya müstahak olmıyan. * Tâlim için kullanılır yay.

Na-çar : f. Çaresiz, elinden iş gelmeyen. Mecbur kalmış olan.

Zoraki : Zorla yaptırma.

Düçâr : Derdine düşmüş.

Nafile : Fık: Farz ve vâcibden gayrı mecburiyet olmadığı hâlde yapılan ibadet. Fazladan yapılan iş. * Menfaatli olmayan. Ziyâdeden olan. * Torun. * Ganimet malı. Bahşiş. Atiyye.

Nefret : Tiksinmek, ürküp kaçmak. * Birisinin yakını ve akrabası.

Bed-dua : (Bedduâ) f. Bir kimsenin kötülüğü için duâ. Kötü duâ.

teselli : Avunma. Kederli ve gamlı olan bir kimseyi söz ve nasihatle ferahlandırma.

Ta’bir : (Tâbir) İfade, anlatma. Söz. Mânası olan söz. Deyim. * Terim. * Rüya yorma. (Ubur. dan) Herhangi bir şeyden ve hâdiseden, başka bir hak ve faydalı mânaya geçmek, intikal etmek ve ibretlendirmek ve ders almak.

Mekârim-i ahlâk : Hz. Muhammed'in (A.S.M.) ahlâkına ve onun sünnet-i seniyesine ittiba ve imtisâl edenlerin ahlâkı.

Mekanizma : Lât. Bir şeyin makina kısmı. * Mc: Oluş ve işleyiş. Meydana çıkış.

Tahsil : Hâsıl etmek. * İlim edinmek. İlim öğrenmek veya öğretmek için çalışmak. * Vergi toplamak. * Aşikâre eylemek.

Terbiye : Allah'ın emirlerine itaat ederek ruhen ve cismen yükselmeye ve yükseltmeye çalışmak. Kemale ermeğe, nizam ve emirleri dinlemeğe çalışmak. Allah rızası yolunda gitmeyi öğrenmek.

Talebe : (Tâlib. C.) İstekliler. * Şakird. Tahsile çalışan. Öğrenen. Öğrenci.

Vefat : Ölüm. Ahirete göçme.

Te’sir : Bir şeyde eser ve nişane bırakma. * Vasıfları ve halleri değiştirme. * İşleme, dokuma, iz bırakma. * İçe işleme. * Kederlenme.

Meknuz : Gömülü define, örtülü, gizli. Hıfzedilmiş, mahfuz.

Mübah : (İbâhe. den) İşlenmesinde sevab ve günah olmayan şey. * Fık: Yapılması ve yapılmaması şer'an câiz bulunan şey. (Yemek, içmek, uyumak gibi.)

Düstur : f. Umumi kaide. Kanun, nizam. * Örnek, nümune * Üslub. İzin, müsaade. * Mu'teber ve mu'temed kimse. * Destur.

Ulu'l-Emr : Meşru' idareciler.

Velhasıl : Sözün kısası, özü, kısacası.

Derhal : f. şimdi, hemen, bu anda, vakit kaybetmeden.

Abid : İbadet eden. Zâhid. Çok ibadet eden. * Köle.

Teşrif : Şereflendirmek. Yüksek yere çıkmak. Şeref vermek. * Bir yere buyurmak.

Mevlüd : Çocuk. Yeni doğmuş çocuk. * Birisinin doğması. * Mevâlid-i selâseden herbiri.
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
"Ve ma erselnake illa rahmetel lil alemin : (Resûlüm!) Biz seni âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ 21/107)
كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ
"Kellâ lâ nuti'hu vescüd vâkterib : Hayır! ona uyma! ALLAH'a secde et ve yalnızca O'nayaklaş!" (Alak 96/19)
ى رَبِّكَ فَارْغَبوَّإِلَ
"Ve ilâ Rabbike fergab : Ve Rabbine rağbet et!"(İnşirah 94/8)

.. . . لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ......
"…la nüferriku beyne ehadim mir rusülih,… : …ALLAH'ın peygamberlerindenhiç birini ayırmayız…" (Bakara 2/285)

Tahdid : Hudutlandırmak. Sınırlamak. Sınırı belli etmek. * Tarif etmek. * Bir şeyi kasdetmek. * Keskin etmek. Bilemek.

İştibah : Şüphelenmek. Şüphe etmek. * Kolay fark olunmaz derecede benzemek.

Elfaz : (Lafz. C.) Lafızlar. Sözler. Lügatlar.

Nâzik : f. Nezaketli. Terbiyeli. Zarif. İnce, dayanıksız. * Ehemmiyet verilmesi icab eden. * Tehlikeli husus.

Esaret : Esirlik. Kölelik. Kullara kendini teslim etmiş olmak. Başka milletten olanlara boyun eğmek.

Sîret : Bir kimsenin içi, hâli, hareketi, ahlâkı. * İnsanın tutmuş olduğu mânevi yol.

Töhmet : Birisine isnad edilen, fakat kat'iyyetle işleyip işlemediği belirsiz olan suç, kabahat. * İtham altında olma.

Refakat : Arkadaşlık, beraberlik.

İltifat : Güzel sözle samimi olarak okşamak. Yüz göstermek. Teveccüh etmek. İyilik etmek. Lütfetmek. * Dikkat, itina. * Edb: Bir mevzu anlatılırken, o anda kalbe doğan bir ilham coşkunluğu ile -mevzu dışına çıkmadan- sözün ve hitabın yönünü değiştirme san'atıdır. Meselâ: (Asım'ın nesli... Diyordum ya... Nesilmiş gerçek: İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecekŞüheda gövdesi, bir baksana, dağlar taşlar.O, rüku olmasa, dünyada eğilmez başlar.Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor,Bir hilâl uğruna ya Rab ne güneşler batıyor! Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker,Gökten ecdad inerek öpse o pâk alnı değer.Mehmed Akif Ersoy)

Rencide : f. İncinmiş, kırılmış.

İ’kaz : Uyandırmak. Gafletten kurtarmak. Tenbih.

Levh-i Mahfuz : Her şeyin hayatının ind-i İlâhîde yazılması. İlm-i İlâhînin bir ünvanı.

Telaffuz : Söyleyiş, söyleniş. * Ağızdan çıkan lâfız.

İstisna : Ayırmak. Kaide dışı bırakmak. Müstesna kılmak. * Arapçada istisnâ kelimeleri şunlardır: $

İkrar : Açıktan söylemek. Kabul ve tasdik etmek. Hakkı itiraf etmek. Karar vermek. Mukarrer kılmak. * Fık: Bir kimseye diğerinin kendisinde olan hakkını haber vermek.

Hususî : Bir şeye aid olan. Herkese âid olmayan.

Cari : Akan, akıcı. * Geçmekte olan. * İnsanlar arasında mer'i ve muteber ve mütedavil olan.

Husul : Peydâ olma. Hasıl olma. Meydana gelmek. Üremek, türemek.

Havass : (Hasse. C.) Hasseler. Duygular

YAĞMUR DAMLALARI...

Yağmur Damlaları...
Yapraklar üzerinde kalan damlalar.
Kapalı çeşme musluğundan akan tek tek damlaları.
Damlaların husule getirdiği sivri saçak buzlarından akan damlalar.
Gözlerden akan billur inci gibi damlalar.

Seyredin!
Seslerini dinleyin, dinleyebilirseniz yahutda ses çıkarıyorlarsa...
Yağmur başlarken yüzünüze vuran tek tük damlaları düşününüz.
Bunlar toplanırlarsa sel olurlar.
Toprak elverişli ise bereket olur.
Toprak kabul etmezse sel olur felâket olur.
Bir damla kaya deliğinde donarsa kayayı çatlatır.
Buhar olursa bir gemiyi yürütür...
Bu damlada HAKK'ın kudreti, kuvveti, gücü gizli...
Suya düşen damla sıçrar yukarı doğru.
Aslına kavuştuğu için bu sıçrama sevinç hareketidir.
Şükürdür.
"Oh!" demektir.
Toprağa düşer fıskiye gibi sıçrar toprağa, bu o damlanın rahmet selâmıdır. Çünkü toprak olmasaydı su görünmeyecekti.
Şükür: Niğmetlere ve ALLAH'ın ikramlarına karşı duyulan minnetin ifadesidir.
Şükürde: Devam etsin, fazlalaşsın arzusu vardır.
ALLAH'ın niğmeterine hayvan, nebat, taş, toprak, mazhardır.
Hem de arası kesilmeden...
Akan ırmak herkese su verir.
Güneş herkese nûrunu saçar.
Rüzgâr herkesi okşar.
Hava her ciğere girer.
Bu niğmetleri vereni bilse, bilmese de bir ferahlık duyar.
Bu bir nevi "Oh!" demektir ki bu Şükürdür.
Su alan nebatın yapraklan canlanır, parlar.
Hayvan su içer kuyruğunu sallar.
Kuş su içer öter.
Toprak yağmur alır güzel koku verir.
Bu bir nevi şükrün ifadesidir...

Hamd ise: Bu kadar kâfi, ilerisini istemem arzusu gizlidir.
Beni bu hâlime bırakın razıyım.
Şükrü icap ettiren her şeyin devamlı olmasına karşı bir nevî teşekkürdür.
"Elhamdülillah" diyen bir insan:
"Yâ Rabbi!
Kudretlerin kaynağı sensin.
Herşey senin arzunla olur.

Bu hâlime razıyım.
Belâlara da saadete de.
Bu hâlimi aratacak hâle sokma!" demektir.

"Elhamdülillah çok şükür!
Bu hâlimi bana aratma Yâ ALLAH, peşinen de teşekkür ederim!" demektir.
"Beni, Seni tanıyan bir kul yarattığın için Hamd ederim. Fena, asi yaratabilirdin bu bana kâfidir."
Hamd bütün belâların önüne set çekmektir.
Şükür edecek yerde Hamd etmek insanı küçük hatalara düşürür.
Büyük hatalar affedilir.
Küçük hataların ise çok güçtür.
Utanma, mahcup olma vardır.
Burası islâmda çok ince bir noktadır.

Bu hata tozlarını kaldırmak için istiğfar vardır.
"Günde 70 defa yapın!" diye Resûl tavsiye buyurmuştur.
Kendileri de günde 70 defa istiğfar yaparlardı.
Bu, boş bir lakırdı dizisi değildir.
Estağfurullah: Kelimesinin çıkardığı sesin vücudda husule getirdiği kimyevî ve fizyolojik o andaki değişikliği söylersem herkes çıldırır.
Bu bir emr-i Hafi'dir.
Bir insana fena bir söz, fena bir haber versen kanda, hücrede ani bir değişiklik olur.
Bu kelimede onun gibidir, ileride izah edilecektir.
Asıl mes'ele söz dinlemektir.
Mahiyetini öğrendikten sonra iş değildir.
Söylenen sözlerde güzel bir eski laf bulursan onu güzel bir yeni yapmağa savaş.
O zaman söylediklerimizi anlarsınız…

İnsanlar "insanlık" için dünya'da hareket etmelidirler.
"İnsanlık", fâni insanın ölmezliğidir.
İnsanın ALLAH yanındaki kıymetidir…
Geçmişin sayfalarını çevirin!..
Okuyun!..
Geçmişte güzel ve bugün eski dediğin şey'i, âdeti, hareketi, yaşayışı, duyguları, fikirleri güzel ve yeni yapmağa savaşın!..
"İnsan sevdiği için ölmesini, sevilmediği içinde öldürmesini bilmelidir!" diye bir söz vardır.

Bunu düşünmek lâzımdır.
Hakıki sevenin muhabbeti tehlikelidir.
Ondan korkmalıdır.
Zira O her şeye kadirdir...

Sözlerimizde bazı yerlerde "Söyleyemem" "Söylenemez" diye laflar vardır.
"Bununla ne demek istiyor bu adam?" diyecekler vardır.
Bunu biraz izah edelim:
"Estağfurullah: Ben bilemedim. Kestiremedim. Niyetim halistir. Fakat senden istemek edebini lâyıkıyle bilemiyorum. Hatalarımı bağışla!" demektir.
Bunda bütün maddî ve ruhî pişmanlık vardır.
Islâh vardır.
Bunun içinde ve sonunda bir ferahlık duyar insan...

Hamd: Ruhun haykırışıdır.
Cesedi azab ve cehennemden kurtarır.
Şükür ise insanı cennete sokar.
ALLAH, Hamd'i öğretmek için Resûller göndermiştir.
Şükrü Ruh ezelden öğrenmiştir.
Hamd sonradan öğretilmiştir.
Şükür doğrudan doğruya Zâtullah'a racidir.
Hamd, onu tanıtan Resûl-ü Ekrem kanalıyla Zât-ı Ahadiyet'e çevrilir...

Hamd'i öğrenmedi isen şükürde kal!..
İkisinin arasına Şeytan amelleri girerse bocalarsın.
O zaman sabırda kal...
Şeytan Haris isminde bir melektir.
Kendisine verilen vazifenin ismi Şeytandır.
Yaptırdığı amellerin ismidir.
Bundan dolayı Şeytan mesul değildir.
Onun için amellerini yapanlar mesuldür.

Hayır; Şükrün yerine varması için ardı arası kesilmeyen mağfiret-i İlahiyye'nin isimidir.
Mağfıret-i'İlâhiye, kâinat ahengindeki ALLAH'ın kudret ve güçlerinin görünüşü ki canlılık bununla kâimdir.

Şer: Hamdsidzliğin mukabilidir.
Ateşe elini sokmazsan elin yanmaz.
Hamd edene şer gelmez.

Kanaat ve sabır zırhına sarıl!
O zaman Kul hamdedici sıfatını alır.
Resûl'de erimek budur..
"Ölmeden evvel ölmek" hadisi de budur.

Azrail, El Mümit esmâsının tecellîsini yerine getirir.
Bu esmâ vasıtasız tecellî ederse kâinatta hiç bir şey kalmaz.
Azrail onu tahammul hududumuza indiren melektir.
Cebrail "ALLAH kelâmını" insan tahammül hududuna indirir.
"Lev enzelnâ..."
"Felamma tecellâ..."
Hulasa şükür ve hamd, biri yani şükür Cesedin kâinat nizamına uymasını, ondan inhiraf etmemesini sağlar.
Hamd ise ruhun muvazeneyi şuûrlu bir sûrette kontrolünü insiyakına geçirmek kabiliyyetini temin ederek aklî ve ruhî muvazeneyi temin eder.
İnsanın temiz ve saf yaradıldığı gibi temiz ve saf olarak ömrünü bitirip aslına kavuşmağı üzüntüsüz, kuruntusuz aslına dönmesini sağlar.
Bunlardan ayrılanlar: Hırs, servet, şehvet peşinde koşarak hayatlarını ve etrafındakileri hüsrana götürürler.
Şükredin!
Hamd edin!
Sabırlı olun!..

ALLAH insanlara güçlükleri yenmek için güç ve kuvvet vermiştir.
Mümkün olmayanlara dayanmak içinde Tahammül. Tevekkül, Sabır ihsan etmiştir.
Bunları tefrik içinde akıl bahşetmiştir.

Her tohumun içinde büyük bir orman gizlidir.
Orman kaybolur, tohumda gizlenir.
Tohum gizlenir orman ortaya çıkar.
Bu lakırdılar tuhafınıza gitmez, biraz düşünürseniz...
"Ama nasıl gizlenir nasıl ortaya çıkar?" tarzında bir sual sorarsan o zaman düşünür duraklar cevabını bulursa da anlatamaz.
Bu "Söylenemez. Söyleneni Söyleyemem" laflarımız bu cinsten değildir.
Bütün itiraz, şüphe ve anlayamama bu noktadan başlar.
Söylenmesinde, manevî büyük bir töhmet vardır ki sual sorana racî olursa da, söyleyene de bunda büyük pay vardır.
"Söyleyemem" de ise töhmet söyleyene yüklendiği gibi HAKK'a isyana sevkeder sual soranı...

Bundan HAKK'a sığınırım...
Bu gibi suallere cevap vermeğe kalkmaktan daha hayırlı ve doğrusu:
"Ben câhilim" demektir.
"Câhilim" demek de islâmda doğru bir söz değildir:
İnsanın kendine hakareti olur ki:
"Hak insanda tecellî ettiği kadar hiç bir şeyde tecellî etmediğini" bir hadis-i Kudsî de bildiriyor...

İşi uzatmak da,doğru olmaz.
Şu kadarla iktifa edeceğim müsaade dilerim.
Çünkü: Söylenenlerden şüphe edilirse söylenen şeye töhmet etmiş olunur. HAKK'a karşı hürmetsizliktir.
İnanılmayan bir hakikate, bir şeye yalan isnad edilmiş olur.
Öyle mes'eleler vardır ki inanılmadığı takdirde insan kâfir olur.
Bu kâfirlik insanın âdemiyet tarafına ait değildir..
Kur'an'ın bildirdiklerine inanmayan kâfirdir.
Bir kısmına inanıp bir kısmına akli itiraz bile yapsa insan kâfir olur.
Bir emri yapmamak başkadır.
"Böyle şey olmaz!" demek başkadır.
HAKK'ın emirlerini yapmıyor, fakat inanıyorsa kâfir olmaz.
Efendim bizim inancımız vardır amma yapamıyoruz.
Baloya gider, içki içer, kumar oynar, plaja gider, dedikodu yapar, yalan söyler, bunların hepisi küfürdedir.
Eğer bunlar gusul yapıyorlarsa bunlara kâfir denemez.
Fakat yapmıyorlarsa islâm değildirler.
Bunlar bilmeden tamamiyle inkârdadırlar.
Ne söylerse söylesinler bu böyledir.

Böylelikle âdemiyet hamulelerinde küfre yuvarlamalardır. Cehennemliktirler.
Tövbeleri makbul olmaz.
HAKK'ın emirlerini, yapmıyan kâfir olmaz.
Fakat kâfirler bu emirleri yapmaz...

Sözlerimiz kimseyi töhmet altına almak değildir, insan serbest yaratılmıştır.
HAKK'ı bile inkâr edebilir.
Sözlerimiz bu günki materyalist âlemin reddettiği manevî âlemin lakırdılarıdır...
Biz, doğruluk, merhamet, adalet, kanaat, hasletlerinin güzel olduğunu anlamıyoruz.
Kimseyi zorlamak hakkını HAKK kimseye vermedi.
ALLAH insana büyük, geniş bir serbestiyet verdi.

Resûl-i Ekrem bile söyledi geçti.
Kimse hakkında hüküm ve fikir, düşünce serd etmem.
Benim indimde doğru olmaz.
HAKK'ın serbest bıraktığı, akıl verdiği insana karışmak iznim yoktur.
Resûl-i Ekrem bile böyle işe karışmadı.
Biz neyiz ki karışalım.
Böyle hususlar karşısında ancak kendimi deneyebilirim.
Herkes körlere acır.
Fakat hakıki görenlere kimse acımaz.

Her tohumun içinde büyük bir orman gizlidir.
Dünya bir ormandır.
Orada gez, dolaş fakat elinde balta olmasın...
Mimar Sinan Tanca üzerinde köprü yapmıştı.
Fetih için, gidiş için...
Geriye dönmek için değil.
Geriye dönenler şunlardır: Sancak, Utanmış, kılıfına çekilmiş kaputlar, postallar dönüyor geriye...
İnsanlar değil.
Balkan harbi işte bu üç kelimelik sözlerde gizlidir.

"Girmeden tefrika bir millete düşman giremez
Toplu durdukça yürekler onu top sindiremez" demiş duyan bir insan...
Bu incelikleri ayırt edecek isti'daddır.
O da varsa, işlemiş ise...
Söylediklerimizi söyle...
Söylemediklerimizden kendinize söz çıkarmayın...
Unutmayın ki yalanı dinlemek, yalanı söylemekten daha güçtür insan için...
Ağzında bal taşıyan Arı'nın iğnesi de vardır.

Dedelerimiz söylerlerdi:
"Sâkin ol, öfkelenme, öfke gelir göz kazanır. Öfke gider yüz kızarır..."
Bilirsiniz MANSUR'un başından geçenleri:
Atılan taşlara HALLAÇ Gülüyordu.
ŞİBLÎ'nin attığı gül vücuduna dokununca feryat etmeğe başladı.
Sordular yanındaki muhafızlar:
"Nedir bu?.."
"Taşlar gaflet erbabından geliyor. Bizi acıtmazlar. Fakat GÜL Gönül erbabından geldiği için hemen hissettik..."

Çünki MANSUR duygu organlarını kontrol altında tutarak Ruhun üfüleyişlerine kulak verenlerdendi...
Şeriat O'nun başını vurdurdu.
Zira şeriat demek kâinatı kucaklayan ulvî hakikatin insanlığa ait kısmıdır. O hakıkatleri korumak, insanın şerefini kendi kendine muhafaza etmektir...

Gerçekler insanı kendi kişiliğine bağlar.
Gerçekler çok güç anlaşılan şeylerdir.
Haksızlık her yerde vardır.
Sen kendini affet!
Çünkü sen utanç duydun...
Bir kişiye korkak veya cesur demek onları ters söylemektir.

Şükür : (Şükür) Allah'ın (C. C.) nimetlerine karşı memnunluk göstermek. Allah'a teşekkür. (Bak: Ni'met).

Ni'met : (Nimet) İyilik, lütuf, ihsan. Saadet. Hidayet. * Giyecek şeyler. * Yiyecek faydalı şey, rızık.

Mahcub : Utanan. Utangaç. * Perdeli, örtülü. Kapalı. * A'ma. * Yaşmak veya perde ile mestur olan.

İstiğfar : (Gufran. dan) Afv dilemek. Cenab-ı Hak'tan kusurlarının affedilmesini, günahlarının bağışlanmasını dilemek. Tevbe etmek. Yalvarmak. " Estağfirullâh" demek.

Maliyet : Kıymet. Mâlolma değeri.

Islah : İyileştirmek. Düzeltmek. Kusurları gidermek. (Nefsini ıslah etmeyen başkasını ıslah edemez. S.)

Hata : Yanlışlık. Yanılma. * Suç. Günah.

Şeytan : İblis. (Cenab-ı Hakk'ın emrine isyan ettiğinden rahmetinden kovulmuş, şerleri ve muzır şeyleri temsil eder ve ateşten yaratılmıştır. Bütün melekler Cenab-ı Hakk'ın emriyle Hazret-i Âdem'e secde ettiği halde Şeytan: "O, topraktan yaratılmıştır, ben ateşten yaratıldım. Ben ondan daha kıymetli ve yükseğim" diye kibirlenerek, Cenab-ı Hakk'ın emrine karşı gelmiş ve Hazret-i Âdem'e secde etmediğinden, Allah'ın rahmetinden kovulmuştur.

Mes'ul : Yaptığı iş ve hareketlerden hesap vermeğe mecbur olan. Mes'uliyetli. Bir işin idâresi kendisine âit olan. * Ceza verilmiş olan.

Magfiret : (Mağfiret) Cenab-ı Hakk'ın kullarının günahlarını örtmesi, affetmesi, rahmeti ile lütfu.

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

“Lev enzelna hazelkur'ane 'ala cebelin lereeytehu haşi'an mutesaddi 'an min haşyetillahi ve tilkel'emsalu nadribuha linnasi le'allehum yetefekkerune. : Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün. Bu misalleri insanlara düşünsünler diye veriyoruz.” (Haşr 59/21)

وَلَمَّا جَاء مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرَانِي وَلَـكِنِ انظُرْ
إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ موسَى
صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَاْ أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

“Ve lemma cae musa li mikatina ve kelemehu rabbühu kale rabbi erini enzir ileyk kale len terani ve lakininzur ilel cebeli fe inistekarra mekanehu fe sevfe terani felemma tecella rabbühu lil cebeli cealehu dekkev ve harra musa saika felemma efaka kale sübhaneke tübtü ileyke ve ene evvelül mü'minin : Musa tayin ettiğimiz vakitte (Tûr'a) gelip de Rabbi onunla konuşunca «Rabbim! Bana (kendini) göster; seni göreyim!» dedi. (Rabbi): «Sen beni asla göremezsin. Fakat şu dağa bak, eğer o yerinde durabilirse sen de beni göreceksin!» buyurdu. Rabbi o dağa tecelli edince onu paramparça etti, Musa da baygın düştü. Ayılınca dedi ki: Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim, sana tevbe ettim. Ben inananların ilkiyim.” (A’raf 7/143)

Zırh : Cevşen. * Muharebe elbisesi, demirden örülmüş veya dökülmüş elbise.

Mümit : Ölümü yaratan, ölümü veren, imâte eden. Helâk eden.

Melek : Nurdan yaratılmış, fıtratları sâfi, masum mahluk. * Güzel huylu ve güzel olan kimse. (Bak: Melâike)

Melâike : (Melek. C.) Melekler. Nurdan yaratılmış, fıtratları sâfi, makamları sabit, kendileri ma'sum mahluklar.

İnhiraf : Doğru yoldan sapma. * Dönme. * Bozulma. Değişme. * Kırıklık. * Tecvidde: Harf okunduğu zaman o harfde, dil ucuna veya dil arkasına doğru bir meyli bulunmasına denir. İnhirâf sıfatının harfleri Lâm ve Ra harfleridir. Bunlara Münharif denir.

İnsiyak : Mânen sevk olunma. İlâhi ve mânevi sevk. Gönderilmek, bir kuvvetin te'siriyle çekilip gitmek. Ardı sıra gitmek.

Hüsran : Ümit edilenin elde edilememesinden duyulan elem. Mahrumiyet acısı. * Zarar, ziyan, kayıp.

Tevekkül : İşi başkasına ısmarlamak. * Sebeblere tevessül ettikten sonra neticesini Allah'a bırakmak. Allah'tan gelene razı olmak. Kendine ait vazifeyi yaptıktan sonra neticelerini Allah'dan istemek. Kadere razı olmak. Hakka güvenmek. * Yeis ve kederden uzak olmak. * Âcizlik göstermek.

Tefrik : Birbirinden ayırmak, seçmek, ayırdetmek, ayrı kılmak. * Korkutmak.

Bahs : Kazmak. * Ayırmak. * Saçmak. * Birşey hakkında etrafiyle söz söyleyip hakikatı araştırma. Konuşulan şey. * Teftiş. * Söz münazarası, muaraza, mübahese. * Bir mevzû hakkında tafsilât, açıklama. * İddialaşma.

İ’tiraz : (İtiraz) Kabul etmediğini bildirmek. Bir fikir veya işin olmasını kabul etmemek. * Men' eylemek. Men' olmak.

Raci : Rica eden, eden, uman, yalvaran. Niyaz eden. Ümitli.

Raci’ : (Rücu. dan) Geri dönen, ric'at eden. * Dair, aid, alâkası olan, dokunur olan, müteallik. * Gr: Bir şahıstan kinaye olan zamir.

İktifa : Fazla istemeyiş. Yeter bulmak. Kâfi görmek. Var olanı yeter saymak.

İsnad : Bir söz veya haberi birisine nisbet etmek. * Peygamberimiz'in (A.S.M.) sözlerini sırası ile kimlerden nakledildiğini bildirmek. * Bir nesneye, bir şeye dayanmak. * Birisi için, bir şeyi yaptı demek. İftira etmek.

Sertbest : f. Kayıtsız. Başıboş. İstediği gibi hareket edebilen. * Sıkılmayan. * Engelsiz.

Materyalist : Fr. Maddeci. Her şeyi madde ile kıymetlendiren. (Bak: Maddiyyun)

Maddiyyun : (Maddiyun) Maddeciler. Her şeyin esası madde olduğunu iddia edip, ruhaniyatı inkâr eden dinsizler. Her şeyi madde ile ölçenler. Masnuât-ı İlâhiye olan mahlukatı ve zerrelerin muntazam hareketini, tesadüf eseri gibi kabul ve tevehhüm edip dinsizliğe yol açmağa çalışanlar.

Serdetmek : Tertipli ve güzel bir şekilde konuşmak.

Erbab : f. Ulu, ulvi, âlâ. * Reis, başkan, şef.

KUSS İBN-İ SAİDE

Bundan 1478 sene evvel, yani Resûl-ü Ekrem 25 yaşlarında iken Mekke’de Sûk-ı Ukaz panayırında dolaşıyordu...

Kızıl bir deve üzerinde KUSS İbn-i Saide ismindeki zât şöyle haykırıyordu:
“Ey insanlar!
Geliniz!
Dinleyiniz!
Belleyiniz, ibret alınız!
Yaşayan ölür.
Ölen fena bulur.
Olacak olur.
Yağmur yağar.
Otlar biter.
Çocuklar doğar.
Analarının, babalarının yerini tutar.
Sonra hepisi mahvolup gider.
Vukuatın ardı arası kesilmez. Hemen birbirini kovalar.
Kulak tutunuz!
Dikkat ediniz!
Gökte haber var.
Yerde ibret alacak şeyler var.
Yeryüzü bir yaygın eyvan.
Gökyüzü bir yüksek tavan.
Yıldızlar yürür.
Denizler durur.
Gelen kalmaz.
Giden gelmez
Acaba vardıkları yerden hoşnut olup da mı kalıyorlar?
Yoksa orada bırakılıp da uykuya mı dalıyorlar ?
Yemin ederim, ALLAH’ın indinde bir din vardır ki şimdi bulunduğumuz dinden daha sevgilidir.
Ve ALLAH’ın bir gelecek PEYGAMBERİ vardır ki, gelmesi pek yakın oldu. Gölgesi başınızın üstüne geldi. Ne mutlu o kimseye ki O’na îman edip de O dahi o’na hidâyet eyleye. Vay o bedbahta, kim O’na isyan ve muhalefet eyleye.
Yazıklar olsun ömürleri gaflet içinde geçen Ümmetlere.
Ey cemaat!
Hani, aba ve ecdat?
Hani müzeyyen kâşaneler ve taştan haneler yapan Ad ve Semud ?
Hani, dünya varlığına mağrur olup da kavmine:
“Ben, sizin en büyük rabbınızım!” diyen Fir’avun ile Nemrud?

Onlar, size nisbetle daha zengin ve kuvvet kudretçe sizden üstün değil midirler?
Bu yer, onları değirmeninde öğüttü, toz etti, dağıttı.
Kemikleri bile çürüyüp dağıldı.
Evleri yıkılıp ıssız kaldı.
Yerlerini, yurtlarını köpekler şenlendiriyor.
Sakın onlar gibi gaflet etmeyin. Onların yoluna gitmeyin!
Her şey fânidir.
Bâki ancak Cenab-ı HAKK'tır ki, Birdir, Şerik ve Naziri yoktur.
Tapacak ancak O'dur.
Doğmamış, doğurmamıştır.
Evvel gelip geçenlerde bize ibret alacak şey çok.
Ölüm ırmağının girecek yerleri var, ammaa çıkacak yeri yoktur.
Büyük küçük hep göçüp gidiyor.
Giden geri gelmiyor.
Cezmettim ki kamuya olan bana da olacaktır!.."
Kızıl deve üstünde bunları söyleyen KUSS önce öldü.
Sonradan kabilesi islâm olmuştur.

İslâm olan kabilesine Peygamber efendimiz sordu:
"İçinizde Kuss'u tanıyan var mı?"
"Hepimiz tanırız Yâ Resûlullah!" dediler.
Resûl-ü Ekrem Kuss'un Ukaz panayırında deve üstünde söylediği konuşmasında:
"Yaşayan ölür! Ölen fena bulur! Olacak olur!" dediği hiç hatırdan çıkmaz" buyurdu.
Bu günde insanlar aynen Ukaz panayırındadırlar 1478 sene evvel sözleri duymak için kulak kesilmek gerek...

Eyvan : f. Köşk. Büyük salon. Büyük sofa. Divanhâne.

Bedbaht : f. Bahtsız, talihsiz, bahtı kara.

Müzeyyen : Bezenip süslenmiş, ziynetli.

Şerik : Ortak. * Arkadaş.

Nazır : (C.: Nüzzâr) Nazar eden, bakan. * Bir idarenin veya dairenin umur ve işlerine bakan en büyük memur. Bir işin idaresine memur reis. * Kabine azalarından herbiri. Nâzır. Vekil. Bakan. * Vâsinin yapacağı tasarruflara nezarette bulunmak üzere musi veya hâkim tarafından tayin olunan zat. (Ist. Fık. K.)

Cezm : Cezim) Kat'î karar. Yemin. Kararlaştırmak. * Kesmek. * Niyet. Tahmin. Takdir. * İlzam. * İcâbe. * Gr: Arabçada kelime sonundaki harfi sâkin okumak. Kur'ân-ı Kerim

okurken harfleri yerlerine vaz'edip mahrecinden çıkarırken tâne tâne, fesahat, beyan ve teenni ve sükûnet üzere okumak.

Kamu : (Kamuğ) t. Hep, bütün, tamamen

Nûr-u M

İnsan oğlunda, ALLAH'ın bütün esmâları tahammül hududuna girecek kadar tenezzülen küçülerek menevişler hâlinde mevcuttur.
Bu menevişlerin bütün parlaklığı ile ortaya çıkması ve bundan istifade etmeğe savaşan mü'minlere mümkündür.
Cenab-ı ALLAH, harfsiz, sessiz, sözsüz kelâmı ile konuşmak istedi.
Bu harfsiz, sessiz, sözsüz kelâmı, harfli, sesli, söz haline inkılâp etmesi için bir âlet olan insanı yarattı.
Hiç bu kula duyamıyacağı, işitemiyeceği, tahammül edemiyeceği kelâm titreşim, ilâhi dalgaları insan vücudunda söz hâline inkilâp için buna mütehammil bir Nûr yarattı.
"Nûr-u M"...
Nûr-u ilâhi; Nûr'un, Zâtullah'tan aks etmiş ve Rahîm şifasına bürünerek tahammül hududuna girmiş şeklidir.
Ziyâ değildir.
Rahîm, tatlı bir ilâhi nesnedir.
İşte bu Nûr'u tahammül hududuna indiren Resûl-ü Ekrem'e "Rahmeten li'l-âlemin" denir.
Bu Nûr'u binlerce sene müstesna insanların vücudunda tahammül derecesi ölçüldü,
Evvelâ kâinat bu Nûr'dan yaratıldı.
Ses, kelâm, ağaçtan, taştan geçerek Vahy sûretinde intikâl ederdi.
Nihayet Mübârek Cesed-i Resûl dünyaya teşrif ettirildi..
Onun içinden Vahy şeklinde kelâm söz hâlinde insanlara ilân ettirildi. ALLAH'a ibadetin devamlı oluşu "Pota-yı Resûl "de erimesini temine fırsat verildiğin dendir.
Şefâat da bir nevi bu ibadeti devama teşvik ederek Resûl'e yanaştırmaktır. Kulunu korumak için.
Bu kelâmın hakiykatine vukuf için bir terbiye tazim sistemi kuruldu. İbadet. Taat...

İbadet, ALLAH'ın Mabud olduğunu, insanın kul olduğunu fiilen idrâki.
Bu zâhiri yol şeriat yoludur.
Resûl'ün dışı...

İçi Nûr âlemi.
Beden: Gönlün gölgesinin gölgesinin gölgesidir.
Ayna yalınız sûreti gösterir.
Gönlün sırrını göstermez.
Kâmil insanın yüzüne bak!
O ALLAH aynasıdır.
ALLAH'ı ancak ALLAH adamı gösterir.

Öyle bir âlemde yaşıyoruz ki her şeyi göremiyoruz.
Mikrobu bulan Pastör ne diyor bilirmisiniz:
"Delile ne lüzum var bir mikrobun hayatı bana HAKK'ın azamet ve Vahdaniyyetini göstermeğe kâfidir."
Pastörden çok evvel Resûl'u Ekrem bir hadîs'inde:
"El uzattığım zaman sizin görmediğiniz 400.000 canlıya dokunuyorum".
Bizde bu ilânı duyan dedelerimizden bize kadar intikâl ettiği için duyduk.
Su: HAKK'ın bir çok lütuf ve ihsanlarına "Perde" yaptığı mübârek bir nesnedir.
Suyun kıymetini biliniz...
Su Hayattır.
Hayatta sudur.
Dudakları kuruyan hasta su ister.
Yaralı su ister.
Son nefeste insanın ağzına bir iki damla su dökerler.
Yıldızlarda hayat var mı diye tetkik edenler ilk evvel su var mı diye onu arıyorlar.
SUYU SEVMEYEN, SUYA İHTİYACI OLMAYAN NE VAR KI DÜNYA YÜZÜNDE...

Tenezzülen : Alçak gönüllülükle, tevâzu ve mahviyet içinde, kibirsizlikle.

Meneviş : Bir yüzeyde renk dalgalanması sonucu görülen parlaklık.

İstifade : Faydalanmak. Faydalanmağa çalışmak. * Anlayıp öğrenmek. * Tahsil etmek.

Müstesna : İstisna edilen. Ayrı tutulan, ayrı muameleye tabi olan. Kaide dışı bırakılmış olan.

İntikal : Bir yerden bir yere nakletmek. Tebdil-i mekân etmek. * Göçmek, geçmek. * Sirâyet. Bulaşmak. * Bir şeyin miras olarak kalması. * Bir mes'eleden diğer bir hususu veya neticeyi anlamak.

Pota : f. Toprak veya mâdenden yapılmış, kimyacı, eczâcı, mâdenci veya kuyumcu âletlerindendir. Altın, gümüş ve benzeri mâdenlerin eritilimesine mahsustur.

Vukuf : Bir şeyi bilme. Öğrenmiş olma. * Bir hâlde kalma. * Durma, duruş.

Taat : İbadet etmek. Allah'ın (C.C.) emirlerini yerine getirmek. İtaat etmek.

Sûret : (C.: Sur - Suver) Biçim, görünüş. * Kılık. Tarz. * Yol. Gidiş. Hal. * Tasvir. Dıştan görünen şekil. * Çare

SU KADAR AZÎZ OLUN!..

**İnsanların bir kısmı fikir sahibidirler.
Bir kısmı da fikirlerin esiridir...
Kelimeler bazen bir şey ifade etmezler.
Bazen zehir gibidirler.
Bazen buhar gibi ruha dağılır insanı mutlu kılar...
Kızgın kum çölü...
Hurma ağaçlarıyle süslü bir vaha...
Geniş, Sâkin, tatlı sulu, bir göl...
Masmavi semâa...
Aç, susuz, yorgun temiz yüzlü bir adam atından indi...
Bu vahaya...
Ter içinde idi...
Kollarını sıvadı.
Ellerini yıkadı.
Avucuyla su içti..
Bu tatlı gölden...
Sonra abdest aldı...
Kaldırdı başını uzun müddet engin masmavi göğe gözlerini dikti.
Fikri kayboluncaya kadar baktı sonsuz maviliğe, sonra suya baktı...
Suya aksetmiş kendi şekline baktı...
Hafif tebessüm ederek:
“Çok şükür!” dedi...
“Ne güzel mavi engin semâa...
Ne hoş serin su...
Ne güzel yüzüm varmış benim...”
Yine hamd etti.
Atına bindi yoluna devam etti...
Biri çıktı önüne;
“Sen uzun müddet göğe, suya, suda aksetmiş kendine baktın...”
“Evet” dedi.**

“Bu üç şeyde kusur var mı, bulabildin mi?”
Adam:
“Var” dedi.
“Olmasa hiç bakarmıydım.”
“Nedir onlar” diye sordu.
“Söylemem. Çünkü söylersem utancımızdan birbirimizin yüzüne bakamayız... Sorma!..”
Adam ısrar etti. Rica etti...
“Peki dedi bu gece sana rüyanda söylerim” dedi ve atını sürdü ve gözden kayboldu.

Gece Rüyasında sual soran zâtın kulağına şöyle fısıldadı:
“Nedir kusurları bilir mişin?”
Adam: “Söyle dedi nedir?”
“Kusursuz oluşları...”
“ALLAH her şeyi sudan halketti.”
Engin semâ sonsuzluklarında, aklın duracağı hududu tayin etti.
“Ben insanın sırrıyım insan da benim sırrım.”
“İnsanda zâhir olduğum gibi hiç bir şeyde zâhir olmadım” buyurulur.
İnsan içinde ve terkibinde bu üç şeyi taşıyor.
Bu süsleri veren aklın alamadığı varlığın güzellikleri, kudretleri, nimetleri ve O’na yönelmesini öğreten nedir bilir misin?
DİN’dir.
Resûl-ü Ekrem aynaya baktığı zaman:
“ALLAH’ıma çok şükür beni kusursuz yarattı” buyurmuştur.
Resul-ü Ekrem de insandı.
Suyun içine ateş atma sakın!
Ateşin üzerine suyu dökme!..
Fakat bu çok ince ve çok güç iştir.
Selâm olsun bizden bizi okuyanlara...

Buhar. Bulut. Yağmur. Su tekrar buhar bulut tekrar yağmur su...
Nedir bu devri âlem.
Görüyoruz.
Suyu anlıyamıyoruz...
Su olmasa idi ne olurdu, düşünemeyiz bunu...
Suyun ne olduğunu anlayabilseydik “SU” olur O azîzin içinde erir bizde azîz

olurduk...
Su kadar azîz olun!..

Fikr : (Fikir) Akıl. * Re'y, istek, düşünce.

Vaha : Çöl ortasında suyu ve yeşilliği olan yer.

Tebessüm : Gülümseme. Nazikâne ve dişlerini göstermeyerek gülme

SU...

Dudakları susuzluktan çatlamış bir zât, oluğundan kol gibi berrak soğuk su akan bir pınara yanaştı.
Kana kana içti.
Sonra:
“Elhamdülillah” dedi.
Biri belirdi yanında sordu:
“Nedir bu Su dediğin?..”
“Bilmem. Bilemem. Târif edemem. Görüyorsun ya şırıl şırıl aktığını...”
Adam ısrar etti :
“Bir şey söyle hele” dedi...
Adam:
“Cennetin altından ırmaklar akar diyor ALLAH kelâmında bu yetmez mi?..”
“Doğru” dedi.
Suya bak gör cenneti nedir.
Cennet, Allâh’ın kullarına mükâfat olarak ihsan ettiği Lâ Mekân dan bir mekân...
Oranın dünyada, mekânda görünür azîz ve mübârek nesnesi...
ne O?..
SU...

Bir çocuk sırtında çalı çırpı götürüyordu yalın ayak...
Yanından geçen birisi çocuğa:
“Bu göğü kim yaptı?” dedi.
Çocuk:
“Bilmem O vardır. Yoktan var olmadı...”
“Peki bu nizam nedir?..”
“HAKK’ın görünüşü. Kudreti. Gücü.”
“HAKK nerede?”
“Her yerde...”
“Göster bana dedi. Onu...”

Çocuk sırtındaki odunları indirdi ve sonra:
"Yâ ilâhi! Bunları altın yap!"
Odunlar birdenbire altın oldu.
Adamın gözleri açıldı:
"Bu hünerin varda sen niçin çıplaksın!" dedi.
Çocuk ses çıkarmadı.
Tekrar dua etti altınlar odun oldu.
"Niçin böyle yaptın?" dedi adam çocuğa.
"Yapmasa idim HAKK'la bu kadar Senli-Benli olur muydum? HAKK'ın takdir ettiğine boyun eğmekde hüner vardır." buyurdu.
Odunları sırtına aldı yoluna devam etti…

Ayakta su içmeyiniz!
Su içene hürmet ediniz!
Konuşturmayınız!
Mümkün olduğu kadar nebatlara su veriniz!
Hayvanlar su içerken zarar vermeyiniz, ürkütmeyiniz!..
Her şeye su veriniz!
Su vermede ecir vardır.
Ecir demek HAKK'ın rızasını çekmek demektir.
Bunlar Resûlullah'ın sözleridir…

Küçük bir kuş su içiyordu akan bir çeşme yalağından…
Ayak sesi duydu.
Küçücek başını çevirdi baktı.
Temiz giymiş, sakallı bir zât elinde asası.
Yüzü güzel.
Şefkat dolu gibi görünüyordu.
Kuş:
"Bu zâttan bana zarar gelmez!" dedi.
Suyunu içmeğe devam etti.
Adam geçerken asasıyle kuşa vurdu.
Kuşun ayağı kırıldı.
Fırladı uçtu, doğru Hz. Süleyman Aleyhissâlama…
"Yâ ALLAH'ın Peygamberi! Biri su içerken benim ayağımı kırdı felân zât!" diye şikayette bulundu.
Çağırdılar adamı…
Huzurda; Süleyman (A.S.):

“Niçin bu kuşun ayağını kırdın!” dedi.
Adam:
“Kuştur, insanlardan kaçması lâzımdı.”
Kuşa sordu Süleyman Peygamber:
“Niçin kaçmadın?”
Kuş:
“Yâ ALLAH’ın Resûlü! Bu zâtın yüzü tam, dışı bana iyi bir zât olduğunu gösteriyordu. Ondan bana bir zarar gelmez diye su içmeği yarım bırakmadım.” dedi...
Süleyman Peygamber emir verdi:
“Kırın bu adamın ayağını kısas olarak!”
Kuş hemen atıldı:
“ Yâ ALLAH’ın Resûl’ü! Yapmayınız! Ben bağışladım onu. Yalınız bu adamın içini dışarı çevirin de dışına bakan onu görerek benim gibi aldanmasın!..” dedi...
“İçi güzel olanın dışı güzeldir..” (Bu söz daima doğrudur, ancak tersi değildir.)
“Dışı güzel olanın içi güzeldir” diye bir söz bir kaide yoktur.
Dudakları susuzluktan çatlamış, ayaklarını yere vurarak su diye haykıran küçük İsmail’in ayakları dibinden ALLAH’ın Zem Zemi fışkırttığını da unutmayınız...
Kapayın kitabı, koyun kütüphanenize.
O da varsa...

Mükâfat : (Kifâyet. den) Bir hizmet veya muvaffakiyete ve iyiliğe karşı verilen karşılık. * Berâberlik. * Takdirnâme.

Nebat : Bitme, yerden çıkma. Meydana gelme. * Ot.

Ecr : Ecir (C.: Ücur) Bir iş, bir hizmet mukabilinde verilen şey. * Ahirete aid mükâfat, hayır ceza. * Ücret, mukabil, karşılık. Sevab. * Tıb: Kırılan bir uzvun sarılması.

âhiret : Bu dünyadan sonra gideceğimiz ebedi âlem. Âhiret, kıyamet koptuktan sonra, bütün varlıkların ve insanların devamlı kalacakları yerdir. Orada ölüm yoktur, hayat sonsuzdur; dinin emirlerine bağlı olanlar için cennet; dine bağlı olmıyanlar için de cehennem vardır. Âhirete inanmayan insan müslüman olamaz. Kur'an ve peygamberi inkar etmiş olur. İnsan ölüp toprak olduktan sonra onu kim diriltecek diyenlere Kur'anın pek çok cevaplarından biri meâlen şudur: "Onu ilkin kim yarattı ise, öldükten sonra da yine o diriltecek." (Bak: Haşir)

Lütuf : Rıfk ve nevâziş. İltifatla mülâyemet üzere muâmele eylemek. Allah (C.C.) Hazretlerinin kullarını rıfk ve sühuletle murâdına muvaffak eylemesi. * Güzellik, hoşluk. * İyilik, iyi muâmele

SU DER Kİ:

Baykuş'a sormuş Süleyman (A.S.):
"Harabelerde'durursun nedir bu hâlin?"
"Harabeler ALLAH'ın mirasıdır. "
"Gündüzleri niçin uçmazda uyursun?"
"Gündüz insanlardan korkarım."
"Neden korkarsın insanlardan?"
"Bunun cevabını söylemem sen bilirsin. Sen isanların peygamberisin bize peygamber gönderilmedi..."
"Geceleri aralıklarla ötersin ne söylersin?"
"Hani dünya niğmetlerine dalıp mağrur olarak benim diyenler..
Bu kadar dert ve mihnet varken evlerde uyuyanlara şaşarım...
Bana sual sorma Yâ Süleyman...
Gece ben ALLAH'ı tesbih ederim.
Kendi kudretimce.
Âlemlerin Rabbı ALLAH'a hâmd ederim ki bana âhirette sual sormayacak, azap vermeyecek.
Bundan büyük lütuf varsa söyle Yâ Süleyman!
Sen peygambersin!.."
Süleyman Peygamber bir şey söylemedi.
Gözlerinden yaşlar dökülmeye başladı...
Koskoca Süleyman Peygamber cevap yeremedi baykuşa...

SU der ki:
"HAKK beni yarattı.
Benden her şeyi yarattı.
Bensiz hayat olmaz.
Ne olur kul benimle abdest alsın!
Bu sûretle benimle beni yaratana dursun!
Ben de HAKK huzurunda iftihar eydim!..
Çeşmeler akıyor.
Dereler, nehirler şırıl şırıl akıp gidiyor.
Kuyularda SU var.
Çölde degilsin!..
Abdest al!..
Beni bulamazsan teyemmüm var!..
Başka hiçbir dinde bu yoktur!..
Toprakla..."

Toprak olmasaydı SU görünmezdi…
Nerede toplanacak…
Toprak SU'ya vekâlet ediyor sana…
"Mayası benim!" diyor…
SU gördüğün vakit tekrar abdest almak, Toprağın SU'ya karşı hürmetidir..
Toprağa da ve kendi aslına da vefâkârlık etmiş olursun…
SU kadar azîz olun!…

İftihar : kendinden ve yaptıklarından bahsetmek. * Başkasının iyi bir hali ile sevinmek. (Bak: Tahdis-i ni'met)

Tahdis-i ni'met : Cenab-ı Hakk'a karşı şükrünü edâ etmek ve teşekkür etmek maksadiyle nâil olduğu nimeti anlatmak, onunla sevincini ve şükrünü bildirmek.

Vefa : Ahdinde, sözünde durma. * Sevgi ve dostlukta sebat ve devam. * Ödeme. * Yetişme. * Dince ve akılca lâzım gelen şeyi yerine getirip uhdesinden çıkma.

Vefakâr : Vefalı